VOLT BIMONT

DOK HOLIDEJ

CENA 40 DINARA
BROJ 148

DOŠAO JE TIHO
I UŠAO U LEGENDU

OSVETNIK IZ KOLORADA

★ DOK HOLIDEJ ★

VOLT BIMONT

OSVETNIK IZ KOLORADA

NIŠRO FORUM OOUR MARKETPRINT

EDICIJA VESTERN ROMANA
DOK HOLIDEJ
Broj 148

Glavni i odgovorni urednik:
Svetozar TOMIĆ

Urednik:
Zorka ĆIRIĆ

Naslov originala:
Walt Beaumont
DOORWAY OF THE DAMNED

Recenzija:
Radomir MILOSAVLJEVIĆ

Adaptacija i prevod:
Dragoslav MILOSAVLJEVIĆ

Lektor:
Zorka ĆIRIĆ

Tehnički urednik:
Valerija ŠREDER

Korektori:
Erika KOČIŠ-HORVAT
Marta MLADENOVIĆ

Štampa:
Tržište: 7. XII 1983.

Izdaje i štampa NIŠRO FORUM — OOUR MARKETPRINT, Novi Sad, Vojvode Mišića 1. Glavni i odgovorni urednik: Svetozar TOMIĆ. Urednik: Zorka ĆIRIĆ. Naslov originala: Walt Beaumont — DOORWAY OF THE DAMNED. Copyright: UNIVERSUM PRESS.

Oslobođeno osnovnog poreza na promet, mišljenjem Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu SAP Vojvodine, broj 413-279/73. od 10. maja 1973. godine.

Noć je bila topla i tiha, sa velikom srebrnastožutim okruglim mesecom pred kojim su bledele bezbrojne zvezde kao zrnca prašine i pokrivale beskrajno nebo Kolorada. Ali, mada je noć bila puna mira i spokoja, kroz nju se kao podla zmija šunjala smrt. Četvorica konjanika jahali su ravnicom južnog Kolorada, konji su im se skoro dodirivali bokovima, a njihov pijani smeh prekidan je s vremena na vreme škripanjem sedala i zveketom metalne opreme. Reča je prelazila iz ruke u ruku i šetala se od jednog do drugog kraja niza konjanika. Razgovor se vodio o noći provedenoj u nekom gradu i grube šale redale su se jedna za drugom; a onda je jedan konjanik zategao vođice svoga konja i uspravivši se na uzengijama, ispruženom rukom pokazao oko svetlosti koje se ukazalo u tami pred njima.

— Farma? — zapitao je jedan konjanik.

— Tako bih rekao. Ranč sigurno nije, jer satima već nismo naišli ni na jedno goveče.

— Misliš li da bi trebalo da pogledamo izbliza?

— Da. — Grub, promukao smeh propratio je njegovu odluku. — Možda ćemo se tamo malo zabaviti... možda ćemo čak naći i neku ženu... ako budemo imali sreće.

— Nadam se da ćemo imati sreće, momče — progovorio je basom najviši od konjanika. — Kad se naljem alkohola, onda prosto poližim od želje za ženom. Crnkom, smeđom, plavušom, mršavom ili debelom, svejedno mi je. A sada sam toliko naliven da bih rado povalio i tuce ženskinja.

— Onda hajdemo.

*

U Južnom Koloradu uveliko je vladalo leto, tačnije, već je bio kraj leta. Severno od prostrane peščane pustinje Alamosa ležali su niski travni brežuljci i nekoliko plitkih potoka punih bistre vode koji su očarali oko mladog naseljenika koji se zvao Hari Stenford. Tako se desilo da je on tu sagradio brvnaru i iskrčio nešto zemljišta za obrađivanje; sada se bližila njegova prva žetva. Pored sebe, Hari je imao lepu sestru Beti, koja je s njim delila samoću romantičnih brežuljaka, prekidanu trenucima vatrene ljubavi za koje je samo ona znala. Te noći, Stenford je sedeo na verandi i punio lulu, a Beti je u kuhinji pravila kuglice od šljiva, kada se sa juga začuo tepot kopita konja u kasu. Stenford je ustao i zakukuljio se u noć. Pustaru je prelazio mali broj konjanika. Putnici su obično više voleli da obiđu tu negostoljubivu oblast, iako je put kroz pustinju bio kraći. Stenford je ćutke sišao sa verande i pošao kroz dvorište.

Odjednom su se pred njim našla četiri konjanika. Najviši je sjahao prvi, a oči su mu svetlucale mutnom vatrom koja nije nagoveštavala ništa dobro.

Stenford se okrenuo da pobegne, ali mu je uzmak blokirao konjanik sa naperenim revolverom. Misli su mu se grozničavo kovitlale kroz glavu tražeći izlaz iz opasnog položaja.

— Jesi li sam? — zapitao je visoki, prišavši korak bliže.

Stenford se nije usudivao da pogleda prema brvnari. — Da — rekao je moleći se u sebi da ga Beti čuje i pobegne pre nego što uljezi budu stigli da provere njegovu tvrdnju. — Nemam novca, a u kući nema dovoljno hrane da se nahranite. Nema ničega što bi vam bilo potrebno.

Muklo gunđanje bio je odgovor visokog konjanika. U međuvremenu su i ostali sjahali. Jedan je vezivao konje za ogradu, a ostali su okružili Stenforda koji nije nosio revolver.

— Polazi u kuću — naredio je najmlađi u grupi. — Sami ćemo se uveriti da li u njoj ima nečega što nam treba ili nema.

Hari Stenfordom je ovladalo očajanje. Beti se nije javljala niti je davala znake od sebe. Ako bi znala šta se događa, mogla bi pobeći prema putu za Mofat ili negde drugde. Stenford nije znao sigurno da bi joj to uspelo, ali se bar nadao, i zato je uljeze morao držati dalje od kuće što je moguće duže. Izustivši pogrdu zamahnuo je pesnicom na najmlađeg siledžiju. Ovaj je ustuknuo, izmakao se u stranu i Stenford je u zamahu proleteo pored njega a onda se okrenuo, ponovo zamahnuo i udarcem pogodio najvišeg uljeza posred lica. Zatim mu je nogom zadao udarac u stomak. No, to je bilo sve što je učinio, jer ga je nečija ruka uhvatila za grlo, a neka druga mu se zarila u pleksus. Stenford se zgrčio bolno.

— Kopile! — proderan glas je skoro procepio Stenfordovu bubnu opnu. — Mene da udariš nogom, je li? Sada ću ti pokazati. Razneću ti njušku.

— Prepusti ga meni — razdrao se neki drugi glas. — Isprazniću pištolj u tog smrdljivog tvora!

Cev pištolja se zarila Hariju Stenfordu u stomak. Dva ludački usjahtela oka gledala su ga sa razdaljine od samo nekoliko santimetara.

— Nemate pravo da me ubijete — izustio je bez daha. — Ništa vam nisam učinio.

Nasilnik je još jače pritisnuo cev revolvera Stenfordu u stomak i zlobno se smeškajući zategao obarač revolvera. Prst mu je zaigrao na okidaču, i plamen u njegovim očima jače buknuo. U tom trenutku, odjeknuo je ženski glas, uplašen, ali zvonak i odlučan.

— Pustite mog brata ili ću vas sve pobiti! — Beti Stenford je stajala na vratima sa kundakom skraćene dvocevke naslonjenom na rame. — Na ovoj razdaljini neću vas promašiti!

Svetlost iz kuće obasjavala je Beti s leđa i silueta njenog tela se maglovito nazirala kroz kariranu cicanu haljinu. Njena tamnosmeđa kosa se presijavala zlatnim prelivima i davala joj izgled većeg zgoditka nego što su se ovi neobuzdani ljudi nadali.

— Vidi, vidi! — rekao je mlađi uljez poluglasno. — Ovde smo naišli na blago kome se nismo nadali! Od kako sam se rodio nisam video nešto lepše od nje!

— Da, zaista je dobra — složio se čovek sa revolverom u ruci. — Bolje bi bilo da bacite su pucarepu, gospođo. Ako ne poslušate, vaš brat će dobiti tunel kroz trbuh.

Beti je čvršće stisnula pušku, ali je počela da se koleba. — Ako poslušam, obećavate li da ćete otići s mirom?

— Možda. A možda nećemo. Vi lepo uklonite taj top, pa da porazgovaramo.

Beti je spustila cev dvocevke, ali joj je Hari doviknuo. — Ne veruj im, Beti. Uđi u kuću, zašipi vrata za sobom i ne otvaraj ih ni po koju cenu. Ako pokušaju silom da uđu, pucaj.

Beti je lagano počela da se povlači. No, u tom trenutku, pištolj u ruci visokog uljeza je opalio i Hari Stenford se zgrčio i jeknuo.

— Ne! — vrisnula je Beti. — Oh, dragi bože... dragi bože! Ne!

Psihički šok je Beti učinio nemoćnom. Puška joj je oteta iz ruku, ali, ona nije marila za to. Jedan čovek je udario, ali udarac je nije zaboleo. Otupela od užasa, dopustila je da je uguraju u kolibu. Zatim su se vrata uz tresak zatvorila i zaklonila Harijevo telo od njenog pogleda.

— Ne dodirujte me — rekla je plačući. — Idite odavde. Molim vas, idite.

Jedan uljez je uhvatio za ruke, a drugi joj je upleo prste u kosu i zabacio joj glavu unazad. Grube ruke su je počele pipati tražeći dojke i dolinu njenog krila.

— Pijani ste! — izustila je, braneći se. — Ne znate šta radite.

— A, znamo vrlo dobro — dobila je podrugljiv odgovor. — Našli smo jednu finu, lepu ženu i nameravamo da to iskoristimo... a u blizini nema nikoga ko bi nas sprečio u tome.

Ovladana mučninom od jada i straha, Beti se očajnički branila. Uspela je da oslobodi jednu ruku i zgrčenim prstima počela mahnito da grebe oko sebe. Čelom je udarila usta koja su se pružila da je poljube, koprcala se, udarala nogama, vrištala i plakala, sve dok, konačno, u njoj nije ostalo ni trunke snage. Tek onda su je poneli u spavaću sobu.

Tada je nastala stravična, beskrajna agonija. Silovali su je jedan za drugim, surovo, grubo, da je gubila dah od gušenja. Zatim su prestali i ona ih je posmatrala kako pijanče. Slušala je njihov vulgaran razgovor i planove za budućnost. Cele noći sedeli su u sobi i prilazili joj ponovo, svaki put kada bi viski oživeo pohotu u njima.

Konačno se u sobu uvukla dnevna svetlost i nasilnici su počeli da se oblače, leđa okrenutih svojoj žrtvi. Prvi koji se obukao izašao je do pumpe za vodu, pljusnuo se po licu i vratio se u kuću puštajući da mu voda kaplje sa lica i ruku. — Selja je mrtav — rekao je.

— Naravno da mrtav — dunuo je kroz nos visoki bandit. — Šta si očekivao? Razneo sam mu utrobu.

Čovek sa mokrim licem je prineo drhtavu ruku ustima. — Ja... ja bih više voleo da to nismo učinili. Mogli smo ga samo svezati dok se mi zabavljamo. Ovako... sada bi bilo najpametnije da što pre odmaglimo odavde, pre nego što neko naiđe ovuda i primeti nas.

— Niko neće naići, ovo je zabačeno mesto — promrmljao je vižljasti bandit. — Imamo dovoljno

vremena da umaknemo i krenućemo bez panike... pošto se prethodno pobrinemo da ostavimo stvari u redu.

— Šta misliš time da kažeš? — Izraz straha prenerazio je lice mokro od vode i znoja. — Valjda ne misliš na još jedno ubistvo? Slušaj, priredili smo toj jadnoj ženi pravi pakao. Ona...

— Ona nas može prepoznati. Moramo je se rešiti radi svake sigurnosti.

Beti Stenford je prigušeno kriknula i privukla ćebe do brade, nesvesno tražeći zaklon pod tkaninom. Ležala je na postelji kao hipnotisana otvorenim okruglim okom revolverske cevi koja je zjapila ka njoj, suviše slaba da krikne, kada se obarač uz metalni zvuk zategao.

— Dobro, završimo onda sa tim — rekao je visoki bandit koji je stajao po strani. — Ja želim samo da se odavde počistim onoliko brzo koliko me konj može nositi. Uostalom, ionako se ne vraćam kući. Odavde jašem pravo za...

Revolverski pucanj je zaglušio malu odaju. Glava Beti Stenford je svom težinom pritisla jastuk. Kroz nagorelu ruku na ćebetu u visini njenih grudi procurila je krv. Umirućim pogledom zurila je netremice u oči čoveku koji je ubio. Ovaj se odjednom okrenuo, pljunuo na pod i rukom dao znak ostalima. — Hajdemo odavde. I zapamtite, kada se vratimo kući... nema ni pomena o Koloradu. Ni reči! Nikada nismo prešli granicu Teksasa. Lutali smo u pokrajini Penhendl i to je najsevernija tačka do koje smo stigli. Jeste li me razumeli?

Mukló ćutanje i klimanje glavama propratilo je njegove reči. Kada su pojahali i spremili se da pođu, najmlađi bandit je povikao. — Tamo, između drveća vidim nekog čoveka na konju... Dolazi ovamo!

— Tačno, eno nekoga! U redu, momci, odmaglimo!

Zarivši mamuze u slabine svojih konja, četvorica jahača su odjezdili prema jugu. Prokrčili su put kroz kukuruzište Harija Stenforda, pljuskajući pregazili potok i nastavili da jure punim trkom sve dok nisu zagazili u pesak prostrane peščane pustinje severno od Alamosa. Nisu se nijednom osvrnuli za sobom, i zato nisu mogli da znaju da je čovek koji ih je video, bio u stvari samo vižljasti, nenaoružani šesnaestogodišnjak.

•

Pet milja severno od farme Harija Stenforda grad Mopat kupao se na letnjem suncu. Mada je bilo devet časova uveče sve trgovine i lokali bili su otvoreni, ali, u njima nije bilo živosti i uobičajenog dnevnog prometa, a samo malo koji građanin šetao je širokim trotoarom od drvenih dasaka. Pošto je sve bilo mirno i tiho, šerif Bad Meril provodio je vreme u dokolici, igrajući poker sa Dokom Holidejem.

— Ti deliš — rekao je gurnuvši špil karata preko stola. — Danas imam nameru da te ogulim, dragi moj. Imam neki predosećaj da će me sreća žuljiti još otkako sam jutros ustao iz kreveta, a dosad se ostvarilo sve što sam priželjkivao.

Holidej se osmehnuo i laganim pokretima počeo da meša karte. Meril je bio fini čovek, i solidan kao

gradski šerif, ali, bio je vrlo loš igrač pokera. Kada bi se desilo da dobije, to je bilo samo zbog toga jer je Holideju odgovaralo da izgubi. — Igraću s tobom do podne — rekao je. — Posle toga... ovaj, voleo bih da prekinemo ako nemaš ništa protiv.

— Naravno da nemam, i dva tri časa biće mi dovoljno da ti olakšam novčanik. — Meril je složio karte u rukama, razgledao ih sa puno pažnje i odbacio dve. — Ideš opet u posetu, je li?

— Da, već tri dana nisam bio — rekao je Holidej. Beti će pošandrcati ako me ne vidi, a sem toga, mislim da je danas vrlo pogodan dan. Hari ima dosta posla oko ograda i angažovao je Vilsonovog dečaka da mu pomogne, pa će biti na polju. Mada znam da im nije lako da plaćaju nadnice, s obzirom da je bila suša. — Holidej je odbacio tri karte. — Može biti da si u pravu ono što si rekao za sreću. Po ovome što imam, jutros ti se sreća osmehnula.

— Znam da sam u pravu. Uvek sam u pravu kad se radi o predosećanjima, inače, ne bih dočekao duboku starost kao šerif. — Pedeset i nešto godina nije bila duboka starost, ali za čoveka koji se svakog dana izlagao opasnosti, taj broj godina bio je skoro nedostižan. Meril se zavalio u stolici, buljeći u karte koje je Dok odbacio. — Čuj, ti si stvarno vrlo naklonjen toj njegovoj sestri, je li? Šteta što stanuju van grada, a ne ovde gde bi ti bila više pri ruci. Ne znam samo kako Hari gleda na to da njegova sestra prima posete muškaraca? Ne verujem da mu se to sviđa?

— Hari je tolerantan, jako je stariji brat. S druge strane, ja razumem njegova shvatanja o moralu i pazim kako se postavljam. Beti je mlada ali je razumna i svi smo zadovoljni. Hej, da li ti buljiš ili igraš karte? Šta to imaš?

— Ful, ful kečeva — rekao je Meril i položio karte na sto cerekajući se. — Hajde sada tuci ovo ako možeš mala sveznalice.

— Kare dama — rekao je Holidej s izrazom lica koji je začas ugasio vatru Merilovog trijumfa. — Četiri dame. A sada, šta ti ono reče o sreći? Ne mogu da se setim šta si kazao.

— Vrag neka nosi proklete karte! — dunuo je na nos nezadovoljno Bad Meril i bacio karte. Namrgodio se na osmehnuto lice svog mladog prijatelja, a onda ustao i prišavši peći podjario vatru nestrpljiv što voda za kafu još nije provrila. — Misliš da si inteligentan. Misliš da si pakleno umešan u igranju pokera. E pa, ja ti kažem da nisi. Sad ćeš videti, kad ja podelim.

Šerif je promešao i podelio karte i dok je voda na peći strujala, Bad Meril je drveno bezizraznog lica sedeo i razmišljao o tome šta iz ruku da odbaci da bi skupio adute koji bi moglo tući Doka Holideja. Učinilo mu se da u rukama ima dobar start. — Da povećamo ulog? — zapitao je bajagi nevešto

— Može, za jedan dolar.

— Neka bude dva.

Iza Holidejevih sivoplavih očiju jedva se skrivao uzdržani smeh. Meril je predlagao povećanje uloga samo onda kada je smatrao da su karte koje ima u rukama nepobedive. Katkad su zaista i bile, ali već više puta dešavalo se da pogreši. — Dobro, neka bude dva — pristao je Holidej bajagi nevoljno. — Sad

imam samo par, par kečeva, a to nije bogzna šta.

Meril je sipajući kafu prosuo tečnost po rukavu. Par kečeva u rukama Doka Holideja bila su potencijalna opasnost kao zapet pištolj. Ustao je i nervozno obrisao znoj sa čela kada je pred privezištem ispred zatvora zastao neki konj u trku. Odjeknuo je bat ljudskih koraka, a onda tresak vrata koja su se od naleta nestrpljivog posetioca širom otvorila. — Čarli... — rekao je Meril, a onda uhvatio dečaka koji je utrčao unutra i zaustavio ga u mestu. Dečak je bio takoreći bez daha, i jedva je uspeo da izgovori.

— Desila su se dva ubistva — izustio je Čarli Vilson između dva jecaja. — Video sam ih, šerife. Video sam ih kako su odjahali kao vetar!

— Gde? Ko? — Meril je protresao dečaka. — Odgovori mi!

— Ja... bio sam pošao na farmu Harija Stenforda. Hari me je zamolio da mu pomognem u popravljanju ograda i još nešto.

Stenfordovi! Dok Holidej se trgao. Ledena ruka zaprepašćenja stegla mu je srce, i on je pogledao dečaka u oči iz kojih su potokom tekle suze. — Čarli, to je nemoguće. Beti i Hari nisu imali neprijatelja. Ko bi ih mogao ubiti? Ne, to ne verujem.

Čarli Vilson je okrenuo lice na drugu stranu kao da ne može da gleda prizor koji mu još lebdi pred očima, — Hari... leži u dvorištu — promrmljao je. — Mis Stenford je u krevetu. Svuda okolo je krv, sve je zamrljano.

Holidej je grčevito stisnuo pesnice i odmahnuo glavom. Meril mu se obrtio i nešto mu rekao, ali ga Holidej nije čuo. Gledao je preko njegove glave pogledom slepca i tek posle nekoliko minuta nesigurnim korakom izašao na vrata i preko verande do privezišta, gde je odvezao svog konja. — Beti, oh Beti — šaputao je isprekidanim glasom. — Ko je mogao pomisliti da ti učini neko zlo? Ko za ime božije, takvom anđelu od devojke?

Bad Meril je pretrčao preko verande i dograbio Doka Holideja kada se ovaj spremio da pojaše konja. — Čekaj sinko. Prikupiću poteru dok lupneš dlanom o dlan. Naći ćemo njihov trag i poći ćemo u poteru za njima. Ne zvao se ja Bad Meril ako mi pobegnu.

— Ti skupljaj poteru, okupi i poslednjeg čoveka u gradu ako hoćeš, ali od mene nemoj tražiti da te čekam — rekao je Holidej. Otrgao se od šerifa i pojahao. — Ti znaš šta sam za tu devojku osećao, šerife.

— Znam. Shvatam te i razumem kako se osećaš, veruj mi. — Meril je koraknuo korak nazad. Iz žitnice je prema zatvoru trčao Gas Hovel a Set Trol i Moli Haket žurili su od trgovine preko ulice. Berberin je stajao ispred svoje radnje, a isto tako i posrednik u trgovini nekretninama. Svi su oni videli kada je mladi Čarli Vilson dojurio u grad, i svi su predosećali da se desilo nešto rđavo. — Ti pođi napred — rekao je Meril. — Radi ono što moraš. Ja ću nastojati da te stignem, a ako ne uspem, neka ti je sa srećom to što nameravaš.

Holidej je petama podbo svog konja. Životinja je iz mesta skočila i pružila noge u sumanut trk, tako da je Dok za tren oka izjurio iz predgrađa. Tim tempom nastavio je da juri milju za miljom, sve do Stenfordove farme gde je skočio sa ko-

nja i kleknuo pored već ohlađenog tela brata voljene žene. — Hari...? Holidej je ispružio ruku, dodirnuo hladno lice i onda sa zlim slutnjama u srcu pognuo glavu. U poslednje vreme nije upoznao finijeg i boljeg čoveka od Harija Stenforda. Takvih ljudi je bilo malo na ovom svetu, tako vrednih, iskrenih i dobronamernih i tako pouzdanih u prijateljstvu. Videti ga mrtvog, bio je udarac za svakoga ko ga je poznavao. — Naćiću ih, Hari, uhvatiću ih — rekao je grozničavo Holidej. — Uhvatiću ih i platiće mi za ovo, tako mi nebo pomoglo, platiće mi!

Uspravivši se, Holidej je pogledao prema kući. Ulazna vrata bila su otvorena i kroz njih je mogao da vidi sto za ručavanje, stolice, vazu sa poljskim cvećem u njoj. Oštar bol presekao mu je grudi, kada je sapličući se prešao preko verande i ušao u grobnu tišinu kuće. Odaja je zaudarala na viski, a zadah znoja lebdeo je svuda od kuhinje u koju je najpre ušao sve do spavaće sobe dokle je na kraju došao podrhtavajući od strepnje. Tu je za trenutak divlji bes nadvladao njegov jad. Svuda po sobi vukle su se Betine pocepane haljine i veš. Ćebe je pokrivalo sve do brade, ali je krajičak posteljine izvirivao ispod ćebeta i visio sve do poda, otkrivajući svoju strašnu priču. Strahovito uzdrman prizorom, Dok se lagano približavao krevetu. Betine oči su bile otvorene. Pogled joj je bio ukočen, ali ne staklast i u prvom momentu, to je u Holideju probudilo bezumnu nadu. — Beti, medena... — napipao joj je ruku ipod ćebeta i čvrsto je stisnuo, sagnu se i nežno je poljubio u čelo. Koža joj je bila topla, i prvi tračak nade preplavio ga je kao erupcija vuklana. Živa? Stegao je čvršće dejvočinu ruku. — Medena, to sam ja Dok Holidej. Došao sam da se pobrinem za tebe. Nećeš umreti, Beti, neću dopustiti da umreš...

Njene oči su se malo pokrenule i očni kapci kao da su zadrhtali. Za delić sekunde upola otvorene usne su se jedva primetno pomerile. Holidej je kleknuo pored kreveta i njenu već hladnu ruku prineo svojim usnama i počeo da je obasipa poljupcima. — Meril i potera idu za mnom i vrlo brzo će stići. S njima će doći doktor koga će svakako povesti. Oh Beti, znam da će ti biti dobro, znam da ćeš se oporaviti. Ne možeš mi sada umreti, to nikako neću dopustiti.

U Beti Stenford poslednje iskre života su se borile sa smrću. Balansirajući na granici večnosti, ona je rukom stisla ruku voljenog čoveka želeći da se zadrži u životu. — Dok — prošaputala je jedva čujno. — Jesi li... to stvarno... ti?

— Ja sam, mila, ja sam tu pored tebe. Ne govori, ne napreži se. Lezi mirno i čuvaj snagu. Kasnije ćemo razgovarati o svemu.

— Ne... — glas joj je bio slab, jedva čujan, i kao da je dolazio iz velike daljine. — Bilo ih je... četvorica. Nepoznati ljudi... ubili su... Harija... — Betina glava je klonula na ruku njenog dragana. Pokušala je opet da progovori, alj sa njenih usana se nije čuo nikakav zvuk, a onda je ostala da leži nepomična prihvatajući neuspeh i sudbinu sa jedva čujnim uzdahom.

Držeći je na rukama, Dok Holidej je počeo da shvata da je došao kraj i nada je ustupila mesto očajanju i strahu. Lica bledog od jada, očiju zamagljenih nekapnutom suzom, ču-

dirivao joj je usnama oči, i usne koje nisu mogle govoriti. Seo je na krevet i jedva prigušujući u sebi stenjanje očajanja počeo da šapuće. — Reci mi Beti, govori o tim ljudima. Reci mi nešto što bi mi moglo pomoći da ih uhvatim.

Beti Stenford je disala samo još poslednjim daškom života. Na njegov šapat otvorila je oči, usne su joj zadrhtale i ona je na uho voljenog čoveka kao poslednji dah života šapnula samo jedan slog. — Frio... slog sažet u taj jedan uzdah odjeknuo je i zamro kao oproštaj samrtnika sa životom i urezao se u sećanje Doka Holideja. — Frio... — čuo je sebe kako ponavlja, mada to ponavljanje nije imao ničeg razumnog. — Frio... Frio... Frio...

Pred kućom se zaustavila grupa konjanika i ljudi su počeli dovikivati nešto jedan drugome. Holidej je čuo njihove glasove, ali mu nije dopiralo do svesti o čemu govore, a onda je na svom ramenu osetio dodir velike Merilove šake i to ga je vratilo u stvarnost. — Ona je mrtva, Dok. Ako želimo da te hulje stignemo i pohvatamo bilo bi najbolje da krenemo odmah.

Ošamućen, pokoravajući se čvrstoj Merilovoj ruci kao čovek u transu, Holidej je dopustio da ga stari šerif izvede iz kuće na verandu, gde je čeka okupljena potera. Meril je dao uputstva šta da se radi sa telima Harija i Beti, a onda čvrstim korakom pošao nekoliko desetina metara tragom koji su ubice ostavile za sobom. — Na konje — naredio je. — Imaju dosta veliku vremensku prednost ispred nas. Koliko daleko će ići zavisi od toga u kakvoj kondiciji su im konji. Možda ćemo imati sreće da ih se dočepamo.

Razgovora među goniocima nije bilo, tek je izmenjena po koja reč. Gonioci ozbiljnih lica i strogih pogleda svrstali su se pored Merila i Doka Holideja. Projahali su kroz njivu posejanu kukuruzom, pregazili potok i kroz travnu preriju se uputili prema peščanoj pustinji. Tragovi su u početku bili dovoljno jasni, a tako je u prvo vreme bilo i kroz peščanu pustinju, mada je vetar počeo da duva i talasa namreškanu površinu peščanih dina. Dok su jahali, Holidej je ćutao sve vreme. Bol i jad pritiskali su mu pleća kao teret čitave planine. On nije obraćao pažnju na trag, nije ga uopšte video. Njegov pogled bludeo je negde u beskraju, a pred očima mu je neprekidno lebdela Betina slika. Njeno lice bilo je kompletan svet za njega, sve dok Meril nije dao naredbu da se stane.

— Odmorimo se malo — rekao je šerif. — Jahanje kroz pesak je vrlo naporno. Konji će se previše zamoriti ako ih budemo gonili ovim tempom i neće biti sposobni da nas nose dalje.

Holidej je to prihvatio. Sjahao je, i oslonivši se leđima na peščanu dinu i zagledavši se u daljinu izvadio iz tabakere jednu cigaru. Duvan mu nije imao nikakav ukus i on je samo povukao nekoliko dimova, a onda tek zapaljenu cigaru bacio daleko od sebe. Beti i Hari bili su mrtvi i sve dok je na to mislio, ništa mu nije moglo prijati i ništa mu nije bilo dovoljno važno.

— Samo lagano — rekao je Meril. — Do Alamosa ćemo stići pre nego što padne noć. Možda će neko moći

da nam kaže neki podatak o huljama koje gonimo.

Ali na žalost u Alamosu nisu saznali ništa, nisu otkrili nikakav putokaz. Meril se raspitao kod lokalnog šerifa, a onda je prošao skoro ceo grad, no, niko nije znao da kaže da li su četvorica nepoznatih prošli kroz grad ili nisu. — Mislim da je naše traganje ovde završeno — zaključio je stari šerif. — Ništa nismo saznali i ne znamo kuda su zlikovci otišli. Možda su se uputili prema Novom Meksiku, a možda će preseći prema istoku duž granice sa Kanzasom. Ko bi to mogao da zna. Sve što možemo, to je da se vratimo kući i da se nadamo da će jednog dana ponovo doći u naš kraj.

Holidej je energično odmahnuo glavom. — Neće se oni više nikada pojaviti — rekao je ogorčeno. — Ja ću ih naći, šerife. Naći ću ih, makar mi to oduzelo sve godine do kraja mog života. Naći ću ih i biće kažnjeni.

— Svakako — odgovorio je na to Meril i namestivši bolje šešir pružio ruku. — Hoćeš li mi s vremena na vreme javiti gde si i šta radiš?

— Hoću, ako budem mogao. — Holidej je ustao i prišavši svome konju, klimnuo glavom u znak pozdrava. Sumrak se spuštao brzo. Oblaci na zapadu crveneli su se grimiznim rumenilom baš kao i mrlje krvi na ćebetu kojim je bila pokrivena Beti. — Samo jednu uslugu molio bih te da mi učiniš — rekao je. — Hoćeš li se pobrinuti za pogreb? Džo, vlasnik saluna duguje mi nešto novca što mislim da će pokriti troškove pristojne sahrane.

— Dobiće sve najbolje što se može nabaviti — rekao je Meril. — Neka je sa srećom, Dok. Budi oprezan i čuvaj se, jer ne znaš s kim imaš posla.

Kada se Dok Holidej udaljio, nekolicina članova potere su pročistili grlo kao da im je zastala knedla gorčine. Okupljeni u gomilu članovi potere i Meril su gledali za mladim pustolovom koji je zalazio za koprenu večernje izmaglice, a onda su okrenuli konje i pošli na dugačak put nazad u Mofat. Bio je to za njih težak sumoran dan. Među članovima potere nije bilo ni jednoga koji se nadao da će još jednom videti Doka Holideja.

II

Granični grad Antonio bio je Holidejeva prva stanica. U njemu se zadržao samo jedan dan, a onda se zaobilaznim putem vratio kroz zapadni deo Arizone prolazeći kroz brojne gradove na putu, pa preko pustinje sve do Santa Fe, a onda na jug do El Pasa. Ni u jednom od mesta gde je svraćao nije saznao ništa.

U toku sledećeg proleća nastavio je traganje kroz pokrajine oko Kodese do Lenoka. U tom prostoru nalazilo se više manjih ili većih naselja kroz koja promet stranaca nije bio velik. Holidej se uvek više uzdao u manja mesta gde je prolazak četvorice nepoznatih pre mogao biti primećen nego u velikim gradovima sa mnogo većom frekvencijom prolazaka. Uz put je u svakom mestu ostajao dan-dva ili deset, zavisno od toga da li je bilo šansi da nešto sazna ili da li je bilo mogućnosti da za kockarskim stolom zaradi neki dolar, s obzirom da je sve vreme ipak

trebalo živeti. Tako je u traganju prošlo mnogo meseci, a Dok Holidej nije bio obeshrabren neuspehom. Ipak, postojao je jedan ključ koji je čvrsto držao u rukama: *Frio*. Sa svakom miljom koju bi prešao, ta reč bi se sve dublje urezivala u njegovu svest. Istina, nije znao šta ta reč znači, i na pitanja onih kod kojih se raspitivao, nije znao da objasni šta označava ta reč, ali je i tako ona bila neki ključ zagonetke. Kada bude saznao njeno značenje, sigurno će naći i čoveka za kojim je tragao.

Duge nedelje su prolazile. Jedne večeri, negde sredinom leta, prosecajući kroz pokrajinu Samanto, naišao je na dosta upotrebljavan put koji je nagoveštavao da se negde na kraju tog puta možda nalazi neki grad. Koliko je taj grad bio udaljen nije znao, jer posle tri pređene milje nije naišao ni na kakvu oznaku. Zbog toga je odlučio da na putu zanoći i skrenuvši pola milje u stranu na pogodnom mestu podigao je logor i otvorio konzervu pasulja sa slaninom, koju je za svaki slučaj nosio sa sobom kao rezervu. Pošto je sapeo konja i pustio ga da pase polusasušenu travu, već žutu od dugog sušnog perioda, seo je pored zapaljene vatre, i mešajući pasulj u tiganju da ne bi zagoreo, predao se razmišljanjima.

Opasnost je naišla naglo, bez opomene. Tanak stub sivkastog dima dizao se kroz miran vazduh bez vetra pravo uvis prema bistrom nebu bez oblaka. U jednom momentu, Dok Holidej je mešao jelo u tiganju, a u sledećem tiganj je uz zveket poleteo iz njegovih ruku i prevrnuvši se pao na prašnjavo tlo. Dok mu je prasak puščanog hica još odzvanjao u ušima. Holidej je skočio dalje od vatre, prekotrljao se preko jednog uzvišenja od zemlje i pručio se u suvo korito nekog potoka gde je ostao da leži da bi se pribrao od iznenadnog napada. Hitac je doleteo iz jedne skupine drveća nešto malo više uz presahli potok. Digao je lagano glavu i ugledao pramičak dima koji se još nije bio sasvim razišao, a onda počeo da puzi uz korito prema tom mestu. Ako bi mu uspelo da priđe čoveku iz zasede za leđa, bilo je dosta nade očekivati da će tog čoveka uhvatiti na nišan.

Sa revolverom u ruci, Holidej je posle petnaestok metara mileći izašao iz korita, propuzao kroz gustiš meskitovog žbunja, obišao oko nekih niskih okruglastih stena, a onda zašprintao punom brzinom da bi stigao do šume. U polutami drveća nešto se pomerilo. Dok je skočio iza jednog drveta, utišao buran dah i izbrojao do šezdeset. Probijajući se kroz lišće, zrak zalazećeg sunca odblesnuo je kratko na sjajnoj cevi puške. Dok je ugledao šešir i delove karirane košulje, i sasvim tiho uputio se bliže ka svom cilju. Kada ga je od busijaša delilo samo još nekoliko metara, Dok Holidej je zastao, uzeo jedan kamenčić i hitnuo ga u pravcu puta. Začulo se šuškanje u gustišu i busijaš je pogledao u tom pravcu.

— Moj si! — viknuo je Dok Holidej i bacio se napred.

Dočekao ga je uzvik iznenađenja, a zatim je iz senki iskočila silueta busijaša. Sudar dva tela bio je jak i mada je skočio kao tigar, Dok nije uspeo da sasvim zbuni napadača, i ovaj ga je dokačio kundakom puške po ramenu. No, to ga nije spaslo, jer su se obojica i busijaš i napadnuti našli na zemlji u čvrstom zagr-

ljaju. Dok se našao na zemlji, a napadač povrh njega. Na Holidejevo iznenađenje, umesto udarca u lice kome se nadao, prema njegovim očima sevnuli su prsti sa noktima, i kada je rukom zgrabio ispruženu kandžu, za šaku ga je ujeo niz oštrih sitnih zuba. Žena! To je bilo iznenađenje veće od onoga koje je napadač doživeo. Osetio je njene oble grudi na svojim prsima, a kada joj je šešir sleteo sa glave oko njenog suncem opaljenog lica razleteli su se pramenovi bujne tamnomrke kose. Iza bujnih pramenova, sjajem očiju razbesnele mačke sijala su dva oka boje čokolade.

— Šta vam je, do đavola? — dreknuo je i nastavio da se hrve s njom. — Zamalo što me niste ubili!

Žena je zamahnula najpre jednom a onda drugom pesnicom, a zatim je pola urlajući a pola vrišteći povikala. — Sklonite svoje prljave šape sa mene! Pustite me, ili ću vam iskopati oči!

Kratak odmeren udarac u bradu prekinuo je njeno vriskanje. Nije bilo drugog načina da se mala divlja mačka smiri, i Dok je morao pribeći poslednjem sredstvu. Okrenuo je na leđa i pritisnuvši joj ruke šakama sačekao sekund-dve da se osvesti. — Zašto? — zapitao je. — Vi me ne poznajete. Zašto ste onda pucali na mene i ko ste vi uopšte?

— To se vas ni najmanje ne tiče. — Izustila je predišući bez daha.

— Gle, gle, interesantno rezonovanje. Kad neko puca na mene onda me se to i te kako tiče, mlada damo. — rekao je Holidej pola ljutito, pola podsmešljivo.

Ona se ponovo počela koprcati da bi se otela iz njegovog stiska i pošto joj to nije uspelo, iz ustiju joj je potekla gomila kletvi. No, brzo se smirila i dodala. — Nisam pucala da vas ubijem... već samo da vas preplašim.

— Gle? A zašto?

— Imam svoje razloge.

— Da, ne sumnjam da ih imate. — Holidej je pustio, ali je dograbio revolver koji mu je ispao iz futrole i njenu pušku pre nego što je ona mogla da ih se dočepa. Pošto je opasnost bila prošla, nešto ga je odjednom poteralo da ovom susretu da notu humora i šale. Kad je već tako preplašiće devojku tako da joj nikad više ne padne na pamet da izvede sličan poduhvat. Naperio je revolver devojci u grudi i zategao obarač. — Učinili ste nedopustivu grešku i štetu, mlada damo, i zato ćete mi sada platiti.

— Pucajte! Ubijte me, ali ne mislite da vas se bojim.

— Znate li šta ste napravili. Upropastili ste mi večeru. No, to ću vam oprostiti, jer ste pokazali da ste talentovani strelac... pod uslovom da zaista niste imali nameru da me ubijete. Samo što nisam sasvim siguran da u to mogu da poverujem.

Devojci je očigledno odlaknulo, jer je shvatila da zapet revolver neće stvarno opaliti. Počela je da otresa prašinu sa bluze i pantalona. — Možete mi verovati. Htela sam samo vašeg konja, ništa više.

— Izabrali ste đavolski nezgodan način da dođete do njega.

— A kako ne bih? — slegnula je devojka ramenima. — Konj mi je bio vrlo potreban. Da sam vas pitala, sigurna sam da mi ga ne biste dali. Morala sam dakle da pucam i da vas zaplašim. Šta sam drugo mogla da radim?

Holidej je za to vreme pažljivo

posmatrao mladu ženu. Bila je dosta mlada, otprilike istih godina kao Beti, kako mu se činila, i vrlo privlačno vitka. — Dakle, konj vam je bio jako potreban, zar ne?

— Moj se oteo i pobegao — rekla je. — Treba da pređem još šest milja do kuće.

— Toliko ima do grada?

— Ne, do moje kuće. Grad Pekstrap je nešto više udaljen i leži na kraju ovog puta. — Tvrd izraz neprijateljstva u njenim čokoladastim očima postao je nešto mekši kada je Dok Holidej vratio svoj revolver u futrolu. Na znak glavom, ona je pošla za njim, zastala kraj vatre do koje su došli i pogledala tiganj probušen metkom. Prešavši pogledom po rasutom pasulju pogledala ga je upitno i zapitala. — Zar je to sve što ste imali?

— Sve. Imam, istina, nešto novca kod sebe — rekao je. — U svakom slučaju dovoljno da mogu kupiti večeru u gradu.

— Ah, vidim. — Odmeriła ga je od glave do pete očigledno malo zbunjena njegovim u suštini prijateljskim izgledom, a još više njegovim pristojnim, čak elegantnim odelom, koje se nije svakog dana viđalo na dalekom zapadu. — Ja se zovem Mejzi — rekla je. — Mejzi Hamilton. Žao mi je što sam vas napala i preplašila. Ali znate kako je, u ovim krajevima ne isplati se tražiti od nekog nepoznatog čoveka da vam pomogne. Ako vam nešto treba, a uz sebe nemate nikog bliskog, onda to što vam treba morate uzeti kako znate.

— Ja sam Džon Holidej — rekao je Dok. — Rizikovali ste, dakle, da biste sebi uštedeli dvočasovnu šetnju. Veliki rizik za tako običnu stvar.

— Morala sam da stignem kući ranije. Tamo imam jedno dete i jednog starca o kojima moram da se brinem. — Mejzi Hamilton je još jednom otresla prašinu sa pantalona. — Mislite li da taj vaš konj može poneti dvostruki teret? — Pogledala ga je lukavo ispod oka i osmehnula se krajičkom usne. — Grad je dosta daleko, a sem toga, ako biste me odveli kući ja bih vam spremila pristojnu večeru, mister Holideje. Nije to nikakva šala, ozbiljno kažem i sigurno je da bi ta večera bila mnogo bolja od vašeg pasulja.

Pitajući se šta bi devojka mogla imati na umu, Dok se dvoumio da li da uđe u avanturu koja mu se nudila. Devojka je izgledala dosta poštena, bez obzira na njen prethodni nastup, ali se nije pouzdano znalo ko će ga na kraju kod njene kuće dočekati. Da li su tamo bili zaista samo dete i starac o kojima se trebalo brinuti, ili možda neko ko je mogao biti daleko opasniji. S druge strane, devojka je bila koloritna, dosta lepa i izazovna sa svojim dugim nogama, uzanim strukom i nabujalim zaobljenim grudima koje je u hrvanju itekako toplo osetio. Takva žena predstavljala je iskušenje i za čoveka mnogo otpornijeg prema ženskoj lepoti nego što je to bio Dok Holidej, a da ne govorimo o tome koliko je njen borbeni temperament izazivao njegovo interesovanje kao čoveka sklonog hazardu i neizvesnosti. Odlučio je da pođe s njom i osmehujući se prišao svom konju, skinuo konopac kojim je ždrebac bio sapet, a onda uzeo sedlo i prebacio ga preko ždrepčevih leđa. Sagnuvši se da dohvati i prikopča kolan, ok-

renuo se leđima Mejzi Hamilton, pružajući joj tako šansu da dohvati njegov revolver ako je tako nešto imala na umu. Bila je to neka vrsta iskušenja i probe. Tih nekoliko sekundi kao da je osluškivao rad njenih misli, borbu sa kušnjom i na kraju njeno odbijanje da prihvati iskušenje.

— Nisam tako glupa — rekla je napućivši usne, kada je Dok digao glavu i pogledao je. — Hoćete li vi večeru koju sam vam obećala ili nećete?

— Naravno da hoću, mlada damo. Ali, pazite dobro ako ste me provarili i na nešto nasankali. Ja mogu da budem vrlo opak, kada me neko dirne dva puta.

Bisage su spakovane i ćebe uvijeno u rolnu, a onda vezano za sedlo. Pojahavši konja, Holidej je pružio ruku Mejzi i ona se nasadila na konjske sapi. Pošli su po običaju lakim kasom, ali je Dok odmah usporio, jer devojka zamalo što nije pala. — Možete se držati za mene — rekao je Dok. — Stavite mi ruke oko pojasa, i onda nećete toliko kliziti.

— Ne, hvala. — Mejzi se ispravila i ukrutila leđa balansirajući na sapima što je mogla bolje. — Ovim putem, — Pokazala je na jednu stazu koja je skretala ulevo. — To je prečica. Put skreće na jednu milju daleko odavde i vodi dalje do moje kuće.

Holidej je ugledao crvenkaste vrhove brda u daljini. Između tih vrhova i predela kroz koji su jahali zemljište se pružalo valovito ispresecano uzanim i plitkim jarugama i niskim ovalnim brežuljcima, a put koji je Mejzi pokazala presecao je preko jedne nizije obrasle meskitovim drvetom sve do linije drveta udaljenih nekih dve milje odatle. Jahali su tako putem, a da nisu progovorili ni jednu reč, sve dok nisu stigli do tog drveća. Onda, dok su vijugajući silazili niz padinu. Mejzi se sigurnosti radi instinktivno oslonila rukom na Holidejevo rame. Zadržala je ruku na istom mestu do kraja puta, i kada su konačno došli nadomak jedne male brvnare, ona se s olakšanjem nasmejala. — A bili ste dobro uplašeni, zar ne? Kotrljali ste se niz onu padinu potoka i noge su vam letele na sve strane kao piletu kome je lisica za petama.

— Uplašili ste me, to je tačno — priznao je Holidej sa pola volje, a onda se uozbiljio i rekao. — Za trenutak sam pomislio da bi to mogao biti neko drugi, jedan od njih.

— Njih? Ko su to oni?

— To su ljudi koje tražim zbog jednog duga, koji treba da im vratim.

— Jesu li vas i ona dva puta dirnuli? — nasmeja se Mejzi.

— Ne, oni su me dirnuli samo jednom, ali tako, da im to do kraja života neću zaboraviti — rekao je Holidej mračno, i po tonu Mejzi je osetila da ovoga puta nije u pitanju ništa šaljivo.

— Znači, ozbiljno su vam se zamerili?

Holidej je sumornim rečima ukratko ispričao Mejzi šta se desilo sa Beti Stenford.

— Oh, žao mi je — rekla je Mejzi tiho. — Nisam želela da vas vređam.

— Ne, ništa ne mari. Sada znate u kakav ste rizik uleteli kada ste me napali. Sledeći put ćete dobro razmisliti pre nego što napravite takvu glupost.

Mejzi nije odgovorila ništa. Holidej je na svom potiljku osećao njen pogled, pogled koji je pokušavao da prodre do dna njegove svesti. Osećao je izvesnu promenu u njenom držanju, mada nije znao koliko je ta promena duboka i trajna. Pre nego što je zategao vodice, iz brvnare je istrčao jedan dečačić od četiri do pet godina. U prvom momentu radostan i oduševljen dečkić je zastao videvši nekog nepoznatog čoveka, a onda je šmugnuo nazad i uhvatio se za noge jednog starca koji je šepajući izašao za njim iz brvnare.

— Sve je u redu — doviknula im je Mejzi. Kliznula je sa konja osmehujući se. — Oče, ovo je gospodin Džon Holidej. Mister Holideje, predstavljam vam svog svekra, Hupa i mog malog dečaka Mikija.

Pošto je predstavljanje završeno, Mejzi je svom svekru objasnila okolnosti pod kojima je došlo do susreta između nje i Holideja. — Prokleta zvečarka — rekla je Hupu. — Nisam je ni videla ni čula. Dok sam se osvestila, već sam bila na zemlji, a ona matora kljusina već je bežala dignutog repa. Lešinari je pojeli dabogda.

— Konj je došao kući nekih petnaestak minuta pre vas — rekao je Hup. — Već sam nameravao da se spremim i da pođem da te tražim.

Prešli su još nekoliko koraka do kuće gde je Holidej vezao svog konja za stub. Hup Hamilton je otvorio vrata i rukom pokazao Holideju da uđe prvi, a onda je za njim ušao i sam, dok su Mejzi i dečkić trčkarali njemu za petama. Dečačić se osmehnuo Holideju i impulsivno ga uhvatio za ruku, poveo ga do stolice i kada je ovaj seo, uzverao mu se na koleno. — Hoćete li ostati kod nas, mister Holideje?

— Dete je usamljeno — rekao je Hup Hamilton tihim glasom. — Nema oca, nema dece da se s njima igra. Ako vam je dosadan, nemojte se ustručavati da to kažete.

Holidej je potapšao dete po kuštravoj kosi i šeretski mu namignuo. — Ne, ne dosađuje mi. Mejzi mi nije to ispričala. Koliko dugo je već njen muž mrtav.

— Nije mrtav — promrmljao je Hup. — Jednostavno je odsutan od kuće i nema ga. Jednog dana je podbio pete i više se nije vratio. Ima tome već skoro godinu dana i nema nikakve verovatnoće da će se ikada više vratiti. I ako se vrati, neće biti dobrodošao, ne bogami. Ali ostavimo to sada, recite šta vas je dovelo u ovaj kraj, mister Holideje? Ako tražite posao, ima samo jedan ranč na kome bi moglo biti mogućnosti da ga dobijete. — Zagledao se onda malo pažljivije u Holidejevo odelo i brzo se ispravio. — Mada ne bih rekao da se baš oduševljavate poslovima na ranču.

Holidej je prešao preko njegove opaske. — Ne bežim od poslova bilo koje vrste, ali, sada zaista ne tražim posao kauboja — rekao je Dok Holidej i u kratkim crtama ispričao ono što je najbitnije za njegova traganja po graničnim prostranstvima. Uzgred je pomenuo i reč koja ga je tom traganju pratila. — Da li vam je poznato što je to Frio? — rekao je motreći pažljivo ne bi li na starčevom licu ugledao makar najmanju reakciju. — Da li vam ta reč bilo šta znači?

Hup Hamilton je zamišljeno nabrao čelo. — Da, mislim da me na nešto podseća. Ali nisam siguran.

Sinko, ja više nisam pile u paperju i pokatkad je ovaj moj stari mozak pomalo zbrkan. Trio kažete? — ponovio je reč nekoliko puta i onda bespomoćno odmahnuo rukom. — Žao mi je, znam da me ta reč podseća na nešto, ali sada ne mogu da se setim. Možda ću se setiti, imaću to što ste pitali na umu, pa će mi možda u nekom trenutku sinuti kroz glavu. U međuvremenu, dobrodošli ste u našem domu i možete ostati ovde ako vam se dopada. Nemamo sobu za goste, na žalost, ali, štala je prostrana i Mejzi vam može tamo napraviti ležaj koji neće biti ništa manje udoban od dobre postelje u kolibi.

— Prihvatiću vaš poziv — rekao je Holidej. — Ujutru ću odjahati u Pekstrap. Možda ću tamo nešto saznati.

Mejzi ih je pozvala na večeru. Na tanjiru Doka Holideja našlo se više hrane nego na tanjirima ostalih, što je svakako značilo da Mejzi želi svim srcem da svom gostu vrati dug i nadoknadi prosutu večeru, ali je na drugoj strani otkrivalo činjenicu da Hamiltonovi nisu bogati i da štedljivo troše svoje rezerve hrane. Mejzi je posmatrala Doka za vreme večere i bila je zadovoljna kada je i poslednji komad hrane nestao sa njegovog tanjira. — Niste baš veliki probirač kada je u pitanju hrana — rekla je. — Nema više, ali, ako ste još gladni, mogu vam ispržiti neko jaje.

Holidej je maramicom obrisao usne i sa zahvalnošću odmahnuo glavom. — Ne, hvala, sasvim sam sit — nastojao je da je uveri. — Vi ste zaista odlična kuvarica, gospođo Hamilton. Priznajem da je prošlo već mnogo mnogo dana od kako sam okusio tako ukusnu hranu kao što je vaša.

— Neću više da čujem za to gospođo Hamilton i tako dalje — rekla je odlučno. — Odsada me jednostavno zovite Mejzi, a Hupa zovite Hup.

— Pa dobro, slegao se Dok — pošto se i naše poznanstvo započelo pod čudnim okolnostima, neće smetati ako preskočimo nekoliko stepena ceremonije.

Na neki način, bilo je dosta razumljivo što se mlada žena tako ponela, jer je imala da vodi mali ranč, a u tome je za ispomoć imala samo jednog nemoćnog starca. Prema tome, morala je da radi kao muškarac, da se ophodi kao muškarac, i nije bilo čudno što se i ponašala kao muškarac. Trebalo je obavljati poslove, a za to ceremonijal nije koristio. Život je bio grub i nikakvih izgleda nije bilo da će u budućnosti postati lakši. Mejzi je morala da prihvati opšte usvojene metode i ponašanje i da se pomoću njih uhvati u koštac sa problemima.

Osmehujući se pri pomisli kako su se upoznali, Holidej je izašao na verandu i seo pored Hupa Hamiltona. Iz svoje tabakere izvadio je jednu svoju „havanu" i ponudio Hamiltona kome su oči blesnule ne samo zbog mirišljavog duvana, koji mu je zapahnuo nozdrve, već i zbog raskošne pozlaćene tabakere koja je u njegovim očima vredela čitavo bogatstvo. Nastavili su da sede i puše dok je na severu munja obasjala izrečkane vrhove planinskih prevoja, ali munju nije propratila grmljavina kao što se normalno moglo oče-

kivati. I ako je bila noć, povetarac je bio topao i suv.

— Dobro bi bilo da padne malo kiše — rekao je starac. — Krave mužare već nemaju dovoljno mleka. Ima nekoliko teladi koji se moraju prihranjivati, ali nema više ni dovoljno trave. Ponekad se pitam, kako će ova sirota žena izaći na kraj. Greg joj nije ostavio ništa kad je otišao, sem ovog parčeta zemlje koje nije baš plodno. Ponekad sam posramljen što sam rodio takvog sina kao što je on.

— Neki brakovi ne ispadnu dobro — primetio je Holidej. — Možda su bili previše mladi kada su se uzeli?

— Možda, on nije imao ni dvadeset godina, a ona je još mlađa od njega. Ali, mislim da nije stvar u tome, činjenica je da je Greg nestabilna i neodgovorna osoba ako ne i nešto mnogo gore. U svakom slučaju, pre nego što je otišao, mogao joj je kazati šta namerava. Nije morao otići a da nikome ne kaže ni reči. Mejzi je ostavio sina koga ona gaji. Ona se svim silama upinje da od ovog imanja nešto napravi i ako to što ima nije vredno ni da se pljune na njega. — Hup je ustao, odšetao do ivice verande i pokretom obuhvatio zgrade i zemljište u najbližoj okolini. Glas mu je zvučao razdraženo. — Šta ja tu mogu da radim da pomognem? Došli smo sa vodom u bunaru skoro do dna, a ja nisam u stanju da očistim mulj. Ograde bi trebalo popraviti. Ima milion i jedan posao koji prosto vapiju da ih neko završi, a ja sam suviše star i beskoristan. Nije lako posmatrati Mejzi kako joj svakog dana leđa pucaju od grbačenja. Žalosno je gledati tako lepu i krhku mladu ženu da se toliko fizički naprežе i upropašćen. Kažem ti, Džone to je da se čoveku srce raspukne od žalosti. Ja sam još jedan krst koji mora da nosi. Bilo bi bolje za nju da sam mrtav i da me nema... bilo bi bolje za nas oboje.

Hup je još drhtao od razdraženosti i jada, kada je Mejzi izašla na verandu. Tegoban izraz za tren oka je nestao sa njenog lica. — Stari jarče — počela je da grdi sa rukama na kukovima. — Kakvi su to razgovori? Dobar si još za najmanje deset godina, a možda i duže. Sem toga, ne možeš umreti, jer nemam dovoljno novca za pogreb. Pre toga moraš dobro da zapneš da to odradiš. — Obišavši oko starca, Mejzi je pozvala svog sinčića i rekla mu da je igri došao kraj. — Vreme je za postelju — objasnila mu je. — Podi unutra, umij se i spremi se za spavanje. Ja ću uzeti fenjer da Džonu pokažem staju i da mu napravim ležaj.

Pošto je ponela par ćebadi i jastuk, Mejzi je sa fenjerom u ruci povela Doka u prostranu štalu. Krov je mestimično bio istrulio tako da su se kroz rupe nazirali delovi neba. Šarke na vratima bile su polomljene a na zidovima su nedostajale kuke za sedla i drugu opremu. Mejzi je podigla fenjer uvis i pustila da svetlost poigrava na prašnjavoj unutrašnjosti štale. — Ovo nije nešto o čemu bi bilo interesantno pisati svojima kod kuće, ali možete tu ostati sve dokle god vam je volja, ako želite i mesecima. No, u tom slučaju, morali biste raditi da zaradite hranu, mada po vašem izgledu i finim rukama ne bih baš rekla da ste mnogo naviknuti na rad.

— Hvala vam na ljubaznoj ponu-

di, a ovo što ste rekli o radu nije baš sasvim tačno — rekao je Dok i osvrnuo se oko sebe. — Pomoći ću vam koliko mogu, ako budem tu, ali na žalost, sutra ujutro rano odlazim u grad i verovatno ću se tamo zadržati. Možda neću doći neki dan, ali ću obavezno svratiti ponovo, jer se nadam da će se vaš stari možda nečega setiti.

— Šta će biti, biće — rekla je Mejzi spuštajući fenjer na zemlju. Uspravivši se pogledala ga je postojano u oči. — Ja ne bih mnogo nade polagala u mog svekra, Džone. Hup je dobar starac, ali je star kao što vidite i sećanje ga ne služi najbolje. Tu i tamo se ponešto zbrka u njegovoj glavi i verovatno je da nikada u životu nije čuo tu reč Frio... kažem verovatno...

— Možda, ali, možda je i čuo, a ako je čuo, onda je to već nešto — rekao je Dok. — Laku noć i još jednom hvala za...

Mejzi mu je prišla bliže sa čudnim bleskom u očima. Digla je ruku kao kad neko upozorava nekoga i Holidej je zaćutao. — Vi ćete se u gradu raspitivati, postavljaćete razna pitanja. Ljudi kod kojih se budete raspitivali želeće nešto da saznaju o vama. Ako im budete rekli gde ste prenoćili, oni će možda... pa eto, možda će vam reći nešto što ne bih volela da poverujete, u stvari, želela bih da na to ne obraćate mnogo pažnje.

— Nešto o Mejzi Hamilton? O napuštenoj ženi bez muža i takve stvari?

Ona je oborila pogled na seno oko njenih nogu. — Da, o Mejzi, napuštenoj ženi. Džone, ja moram nekako da sastavim kraj s krajem. Moram da odevam i hranim svoje dete. Morala sam poslednjeg meseca dva puta da dovedem doktora zbog Hupove bolesti. Možda vam to izgleda lako, ali meni nije bilo i... neka svet ide do vraga, nikada nisam učinila ni polovinu onoga što pričaju.

— Naravno, naravno. — Holidej je stavio šaku preko njene, blago je stisnuo i koraknuo korak unazad. — Laku noć. Nemojte brinuti da ću zbog onoga što čujem steći o vama pogrešno mišljenje. I poljubite vašeg malog dečkića umesto mene.

Odjednom su se u Mejzinim očima zavrtele suze. Ona se naglo okrenula i rekla kratko. — Laku noć — a onda istrčala iz štale pre nego što je Holidej mogao da je zaustavi.

Nekoliko minuta Holidej je razmišljao o njenim rečima. Verovatno da joj nije bilo lako i da je bez muža sa malim detetom i nemoćnim starcem imala tegoban život pun žrtvovanja. No, on joj u tome nije mogao mnogo pomoći. Slegnuo je ramenima, prostro ćebad na gomilu sena i stavivši jastuk za glavu pružio se po udobnom ležaju, ponavljajući bezglasno jednu jedinu reč. — *Frio.* — U ušima mu je i posle mnogo meseci neprekidno odzvanjao Betin samrtni uzdah. Da li je to bilo ime nekog grada? Ime nekog ranča? Ime nekog čoveka? Pre smrti, Beti je mogla čuti razgovor svojih mučitelja i verovatno da je u toj reči bilo mnogo značaja. Ugasio je svetlost fenjera i kroz rupu na krovu zagledao se u zvezde. Odgovor na traženo pitanje mesecima mu je izmicao, ali ovaj put je bio blizu. Zaspao je uljuljkan prijatnim saznanjem o izvesnošću da mu je blizu.

*

Sunčev zrak koji se probijao kroz procep na zidu štale probudio je Holideja. Zevnuo je, proteglio se i ustavši svež i odmoran otišao do pumpe koja se nalazila iza kuće. Pošto se brzo umio i brijao, vratio se u štalu gde je tumarao, sve dok nije našao komad tvrde uštavljene kože i nekoliko eksera. Uz pomoć tog primitivnog materijala napravio je nove šarke za vrata štale koje neće biti baš kao prave, ali će u svakom slučaju držati. Kada je to završio, zakucao je nekoliko kuka na zidove i nekoliko raskovanih dasaka kroz koje je duvao vetar i upadala kiša. Bio je još zauzet poslovanjem oko rupa na krovu, kada ga je stari Hup pozvao na doručak.

— Danas će biti vruć dan — rekao je starac pogledavši bakarnorumeni sunčev kotur. — Ako budemo imali sreće posle toga će doći oluja, ali sumnjam u to. Ovo je suša kojoj nema kraja.

Mejzi je za doručak pripremila uštipke i kafu koji su čekali spremni na stolu. Bila je učtiva, čak ljubazna, mada se ponašala nekako čudno, i sve dok nije bio spreman da pođe, Holidej nije shvatao zbog čega. Bojala se šta će mu ljudi o njoj reći, koliko će on poverovati od toga. Nije hteo da pominje njihov sinoćni razgovor i da osvežava muku koja je mučila. Sa Mikijem pored sebe, izašao je iz brvnare i čvrstim korakom se uputio do svog konja. Kada je pojahao, Mejzi i Hup su mu mahnuli rukom u znak pozdrava, a dečkić je trčkarao pored njega sve do vratnica na ogradi dvorišta.

*

Pekstrap se dremljivo pržio na podnevnom suncu, kada je Dok Holidej vodeći konja za sobom ušao u široku glavnu ulicu. Izbrojao je dva saluna, berbernicu, žitnicu, puškarsku radnju u kojoj se pored opravki oružja mogao kupiti čitav arsenal i još dve-tri manje radnje, pre nego što je ugledao šerifsku stanicu popred kojom je, zavaljen u stolicu, na verandi sedeo šerif. Kada mu je prišao i predstavio se, šerif je malo promenio izraz lica, ali je odmah ljubazno odgovorio.

— Holidej? Ime mi poznato zvuči, a ako me sećanje dobro služi, samo jedan Holidej je čuven u ovim krajevima. Jeste li vi Dok Holidej?

Dok je klimnuo glavom. — Tako je.

— Prijatelj Vajata Erpa i slavni pustolov i revolveraš.

— Ova prva dva prihvatam, ali revolveraš nisam. Ja ne iznajmljujem revolver.

— O-kej, nisam mislio ništa uvredljivo — požurio je šerif da doda. — Uđite u hladovinu, mladi čoveče. Poslužiću vas pićem što ima rezona kada je u pitanju čovek vašeg kalibra, pa mi onda možete ispričati kakav vas je posao doveo u ovaj grad.

Mršav, koštunjav i dosta star za svoj poziv, šerif Leo Kern je ustao i ušao u svoju hladovitu kancelariju i izvadio iz ormara bocu sa viskijem i dve čaše. Pošto je nasuo piće, zavalio se u stolicu iza pisaćeg stola i bez upadica saslušao Holidejevu priču. Kada je Dok pomenuo Bada Merila, Kern se ispravio u stolici i lice mu se razvuklo u širok osmeh. Kada je Dok Holidej završio, on je rekao.

— Poznavao sam tog smetenjaka

još dok je bio slinavo derište. — Zakikotao se i nastavio. — Takoreći da smo zajedno odrasli. Čak smo se neko vreme udvarali istoj devojci, mada sam ja stariji nekoliko godina i već sam mislio da ću mu je uzeti, kad nam je obojici ispred nosa skinuo jedan slatkorečivi kicoš s istoka. Poslednji put kada sam za njega čuo, nosio je šerifsku zvezdu u Krikasi u Oklahomi.

— Pričao mi je da je bio tamo, a u Kolorado je došao pre dve godine. Smatrao je da je već dosta star i da je vreme da se skrasi u nekom mirnom gradu.

— A vi, šta ste vi tamo radili? Kockali se? — Zadržavši osmeh, šerif Kern je odmerio kritički Doka Holideja. Zapazio je njegova široka ramena, mišićava prsa i ruke i dršku „kolta" koja mu se belasala ispod sakoa. — Da, vi izgledate tako kao što pričaju, lepo odeven, ozbiljan, čovek koji uliva respekt. Bad je uvek znao kako da odabere ljude sa kojima će se sprijateljiti. — Kern je ustao, napravio krug po odaji i zamišljeno uzdahnuo. — Žao mi je što vas je zadesilo nešto tako tragično. Takve se stvari dešavaju i znam da ih nije lako podneti. Kad pomislim da ste utrošili toliko meseci traganja i da niste ništa saznali... — Raširio je ruke i pogledao Doka. — Zar ne mislite da je vreme da dignete ruke? Krenite dalje svojim putem, zaboravite... jer ne verujem da ćete ikada naći te zlikovce.

Holidej je prešao pogledom po poternicama koje su visile na zidu i pitao se ne pripada li neko od tih lica ljudima koje je tražio. Prošle noći otišao je na počinak s osećanjem da je blizu nekog otkrića, a sada je to osećanje ne znano zbog čega dosezalo do stepena realnosti. Prišao je bliže i pojedinačno pogledao poternice.

— Gas Tečer — rekao je Kern za prvo lice na slici. — Jaše sa bandom pored Rio Grande i pljačka uglavnom banke. Luk Rejls, Usamljenik. I on je specijalista za pljačkanje banaka. Dejd i Deni Bišop — nastavio je sa kratkim obaveštenjima. — Svi su oni okoreli kriminalci. Svaki od njih je mogao ubiti tu devojku, ali, ne verujem da ćete ih ikada uhvatiti, a još manje dokazati da su to učinili. Kao što sam vam rekao, saosećam sa vama, ali ne vidim nikakvog razumnog očekivanja od tog tumaranja po granici koje može samo slučajno uroditi plodom.

— Možda, ali ona je bila divna devojka, šerife — rekao je Holidej. — Teško je zamisliti bolju.

— Ne sumnjam u to. Uzgred, šta vam je bila ta devojka.

— Prijateljica... sestra mog prijatelja. Nije, najzad, ni važno. Stalo mi je da njene ubice iskuse zasluženu kaznu.

— Naravno, to je sasvim ljudski. Ali, i sami vidite da su šanse za to nikakve. Uostalom, mislite li da bi se ona složila s tim da tražite život radi izgubljene stvari? — Kern je prekrstio ruke na prsima. — Bad bi vam sigurno rekao isto što i ja, momče. Podite svojim putem. Ne mislim da vam savetujem da nađete neki posao i da se oženite, jer, vi najbolje znate kakav život ste vodili i kakav ćete voditi, ali u svakom slučaju, zaboravite prošlost.

— To sada ne dolazi u obzir — rekao je Holidej. — Imam predosećaj da ću u ovom gradu nešto saznati i neću otići dok taj predosećaj ne proverim.

Kern je uzdahnuo i pogledao kroz prozor građane koji su prolazili ulicom. — Moram da priznam da mi se vaše prisustvo u gradu ne dopada, mister Holideje. — Digao je ruku i presekao Holideja koji je zaustio nešto da kaže. — Znam, znam, niste vi krivi što privlačite praznoglavce, ali, sa mog stanovišta to je isto: imaću neprilika. Pre svega, ne bih smeo da vam odobrim boravak u gradu. Gradsko veće će protestovati.

Dok Holidej se lecnuo. Uprkos ljubaznom prijemu, ovaj šerifov potez mu se nije svidao, izazivao je u njemu otpor prema šerifu, gradskom veću, Pekstrapu u celini. — Ja tu ništa ne mogu, šerife — rekao je naježeno. — Sve dok ne napravim neki prestup, niko me ne može oterati iz grada. Vi to znate.

— Naravno, i nemojte misliti da sam protiv vas. Nikako. Samo pokušavam da smislim način kako da vaš boravak ne izazove neželjene posledice. Jeste li već razgovarali sa nekim u gradu?

— Ne.

— Onda, možda ne bi bilo teško da ostanete nepoznati. Niko ne mora znati ko ste vi, a ne verujem da će vas neko prepoznati. Ljudi odavde ne putuju mnogo, novine retko dolaze. Čak ni ja vas ne bih prepozao da niste rekli ko ste.

— Ja sam već pokušavao da se predstavljam drugim imenom, ali uvek se događalo da me neko prepozna, šerife. Ne znam da li će to uspeti. Ovo je, istina, malo mesto, ali nikad se ne zna.

— Svejedno, mislim da je bolje prećutati istinu. Zasada ćete se zvati... na primer... Kalvert. Bid Kalvert. Znao sam vozara diližanse koji se tako zvao.

Holidej je mršteći se iskrivio usta. — Neka vam bude, ali kažem vam... uostalom izdržaću tih nekoliko dana. Mada... neko već zna ko sam.

— Ko to?

— Hamiltonovi, pet milja odavde. Slučajno sam upoznao Mejzi Hamilton, pa sam kod njih prenoćio.

— Mejzi? Ako ste prespavali s njom, onda vam se neće svideti smeštaj u gradu. Nijedna postelja vam neće biti topla kao njena.

— To ne znam. Spavao sam na senu u štali.

Kern je digao obrve. — Ne pravite od mene budalu, momče. Nisam toliko lud.

— Zaista? — Dok se namrgodio. — Ne bih očekivao da to čujem od ozbiljnog čuvara reda.

— Nemate potrebe da se ljutite — nastavio je Kern ne primećujući ozbiljnost Holidejeve ljutnje. — Mejzi je žena bez muža. Razumljivo je da kad neki lep mlad čovek naiđe...

Holidej je stisnuo vilice i nozdrve su mu se raširile, ali, to je bilo sve čime je pokazao svoju ljutnju. — Ne znam da li je i s kime je spavala, i to me se ne tiče, ali, sa mnom sigurno nije. Ako hoćete verujte, ako nećete ne morate.

Kern je primetio njegovu ljutnju i nasmejao se. — U redu, ali na vašem mestu ja o tome ne bih nikome ništa pričao. Ima nekih ljudi u gradu kojima Mejzi Hamilton ne odgovara. Ako im se ukaže prilika, rado će joj dati nogu u leđa.

Holidej je savladao ljutnju i žustro se okrenuo da pođe. Stari šerif je potrčao za njim i uhvatio ga za ruku. — Stanite, čoveče! Ne pada mi na pamet da osuđujem tu ženu, že-

lim samo da vam predočim stvari.

— Da mi predočite šta? — zapitao je Holidej. — Šta je ta sirota žena učinila da neko želi da je otera iz grada?

Kern je spustio glas. — To je uglavnom propovednikovo maslo. Tornlej ima dva sina odrasla do muškosti, i Mejzi je za njih veliko iskušenje... A on nije baš presrećan zbog toga.

— Može li Mejzi nešto protiv toga?

— Možda može, a možda ne. — Kern je beznadežno odmahnuo rukom, zatim se okrenuo i prišavši pisaćem stolu oslonio se na njega. — Život je pun iznenađenja, momče, mada to ne treba da objašnjavam jednom Doku Holideju. Ti Tornlejevi petlići šećkaju po gradu i okolini. I pričaju. Mnogo pričaju, a narod sluša... i počne da veruje.

Kern je izvadio duvan za žvakanje, odgrizao komad i uperio prst prema Holideju. — Ako propovednik čuje da ste se vi i Mejzi... ovaj... upoznali, ne verujem da će se složiti da ostanete u gradu.

Holidej se uzdržao da odgovori oštro. — Ovde sam samo zbog starog Hamiltona — rekao je. — Kad sam pomenuo reč „Frio" Hupu se učinilo kao da je negde već čuo. Dosada niko nije mogao da se seti da mu je ta reč poznata.

— I meni nije poznata.

— Jeste li sigurni?

— Ne bih rekao da nisam. — Kern je prišao vratima i otvorio ih. — Dobro, nas dvojica smo se dogovorili. Ja ću večeras razgovarati sa gradskim većem da vam dozvoli kockanje u nekom salunu, a vi za to vreme razgovarajte sa gazdom saluna da vam da sto na raspolaganje. To je vaša stvar. Ah, ako želite da se smestite, dole niže u ulici imate pansion gde za male pare možete dobiti sobu sa doručkom. Misis Renkin je vlasnik. Doveče naiđite do mene da vam kažem kakvu odluku je veće donelo.

Holidej je ustao i klimnuvši glavom izašao. Prošao je kroz glavnu ulicu do štale gde je za dva dolara dnevno namirio svog konja, a onda pronašao pansion misis Renkin. Brbljiva, debeljuškasta sredovečna gospođa Renkin jedva je dočekala da primi novog gosta, i pošto se smestio, Dok je prošetao gradom da ga upozna. Mada je bio stranac, na njega je malo ko obraćao pažnju, što je značilo da putnici i došljaci nisu retkost. Gledajući brda u daljini, zapitao se da li su pre devet meseci četiri konjanika prošli tuda na povratku iz Kolorada. To je bilo moguće, i u njemu se rodila nada koja se neće ugasiti lako.

Iste večeri, šerif Kern ga je obavestio da je gradsko veće odobrilo kockanje u salunu, pod uslovom da igra bude poštena i da ne bude incidenta. Taj čovek Bid Kolvert, kako ga je Kern predstavio, nije bio neka poznata kockarska marka, ali, pošto je šerif garantovao za njegovo poštenje, odobrenje je dato, istina uz rezervu propovednika Tornleja koji se dugo protivio. Tako je Holidej dobio mogućnost da ostane u Pekstrapu i da čeka da se Hup seti odakle zna za reč „Frio". Ili da od nekoga drugoga nešto sazna... ako bude imao sreće.

*

Prvi dan u Pekstrapu protekao je dosta monotono. Dok Holidej je upoznao nekolicinu građana, između ostalih i Meri Henks, vlasnicu male trgovine u kojoj se pored modnih noviteta za žene, čipaka, sitnih ukrasa za kuću i parfema, mogao kupiti i duvan. Meri je bila dosta zgodna, skladno građena plavokosa i plavooka mlada žena, skromna, tako da je izgledala čak i stidljiva, ali spremna za razgovor. No, Dok je za to popodne imao druge namere i uzevši iz štale svog konja uputio se ka izlazu iz grada. Posle desetak minuta jezdio je putem koji je vodio u pravcu Hamiltonove farme.

Holidej je odjahao iz grada i izvesno vreme je jahao neprekidno, obuzet osećanjem da ga neko posmatra. Skrenuo je sa glavnog puta i izvesno vreme pratio korito presahlog potoka. Vrbe i vodeno rastinje pravili su mu hlad. Drveće ga je takođe skrivalo od pogleda kada je zategao vodice i bacio pogled za sobom. Tri konjanika jahali su njegovim tragom. Primetio ih je još pri izlasku iz grada i kasnije još jednom kada je skrenuo sa glavnog druma, ali, tada nije znao da li ga prate slučajno ili namerno. Sada je bio sasvim siguran da ga prate i da za to imaju neki određen razlog. Video ih je kako u kasu jašu preko travnate čistine, izgubio ih iz vida kada su zašli u senku vrba, a onda ih ugledao ponovo kada su zavili i izbili na put. Izgledalo je da im nije cilj da ga stignu i Dok je naslućivao razlog. Želeli su da znaju kuda se uputio.

— Mislite li da nas je primetio? — zapitao je Bret Tornlej svoje drugove, tapšući po vratu svog konja koji je postao nemiran. Stariji od braće Tornlej, Bret, imao je istu telesnu građu kao i njegov otac. Bio je izdužen i mršav, isti su mu bili obrazi, malo upali ispod jagodica i iste duboko usađene oči. Pri tome je upitno pogledao Džeka Bledforda.

— Da, zna da ga pratimo. — Progovorio je rančerov sin otežući. — Smiri se, nezgodan si isto kao i tvoj brat. Nećemo se sada sukobiti s njim. Cilj nam je da vidimo kuda se uputio i samo ćemo ga iz daljine pratiti.

— Neka me đavo nosi ako znam zašto ovo radim — požalio se Klej Tornlej, najmlađi od trojice. On je samo jedan običan došljak kockar. Gradski savet je prihvatio da ostane u gradu samo zato da Kernu udovolji, ali, po svoj prilici da njegov boravak neće trajati dugo, verovatno ni mesec dana. Šta je onda toliko važno kuda se uputio?

Džek Bledford nije na to odgovorio. Stisnutih očnih kapaka Bledford je posmatrao kretanje Doka Holideja sve dok ga na jednom mestu gde se put malo spuštao nije izgubio iz vida. Poteravši konja do vrha sledećeg uzvišenja, Džek je tamo zastao i sačekao sve dok Holidej nije usmerio konja prema jednom mestu gde je žičana ograda bila pokidana. Tek tada su Holidejeva namera i pravac kojim se uputio bili jasni. Ciničan smešak razvukao je Bledfordove debele usne. — Neće bogami, ostati u gradu ni mesec dana. Ni govora, samo dok propovednik čuje za ovo...

Braća Tornlej priterali su svoje konje do Bledfordovog. S istim zadovoljstvom kao i Bledford posmatrali su Holideja koji je nastavio da jaše određenim pravcem. — Neka me nosi vrag! — Uz-

viknuo je Bret Tornlej pljesnuvši se po butini. — Pa, on se uputio na Hamiltonovu farmu!

— Mejzi je dobila novog ljubavnika kako mi se čini — rekao je Klej Tornlej, a onda se škrto nasmejao. — I on mi je neka opasnost, uplašili smo se od praznog pištolja. Mogli smo mirno ostati u gradu i uštedeti sebi ovoliko znojenje, kao što sam ja i predlagao da učinimo.

— Niko nije ni tvrdio da taj čovek predstavlja opasnost — rekao je Džek Bledford oporo. — Ja sam samo rekao da ga treba proveriti što ćemo i učiniti. Noćas ćemo posetiti Hamiltonov ranč, samo što taj Holidej i Hamiltonovi neće znati za našu posetu.

Izraz dvoumljenja ili čak neslaganja ukazao se na licu Kleja Tornleja. Klej je dopustio da njegov brat primeti njegovo nezadovoljstvo, ali je ćutao kada ga je Bret pogledao. Uvek se ponavljala ista stara priča. Džek Bledford je prisvajao sebi pravo da se pojavljuje u ulozi vođe. Ma gde da su odlazili, i ma kakvo uživanje da su sebi dopuštali, Džek je uvek bio taj koji je odlučivao. Tako je bilo i kada je stranac došao u Pekstrap. Na površini u tom dolasku nije bilo ničeg neobičnog. Ali, Kern se mimo običaja angažovao da taj čovek ostane u gradu, i Džek Bledford ga je odmah označio kao osobu na koju treba paziti.

— Videćemo se posle zalaska sunca — rekao je Bledford. — Možda ne bi bilo loše da kažete vašem ocu šta smo videli, za svaki slučaj.

— Kako to misliš za svaki slučaj? — namrštio se Klej Tornlej.

— Šta znam... — Džek Bledford je nehajno odmahnuo rukom. — Vaš tata bi svakako voleo da zna šta se događa. S obzirom na to šta oseća za Mejzi, mislim da će pošiziti kad sazna ko je njen poslednji ljubavnik.

— To si dobro rekao — primetio je Bret. — Deco, što će pošiziti! Ne bih voleo da se nađem u Mejzinoj i njegovoj koži!

Džek Bledford se prigušeno zacerekao, a Klej Tornlej se malo po malo počeo kraviti. Na kraju su se svi glasno smejali... Džek zbog toga što je smatrao da će se uskoro ratosiljati jednog neugodnog došljaka, a braća Tornlej zbog toga što im se nije dopadalo potcenjivanje i omalovažavanje koje je otac prema njima gajio i što su unapred uživali u buri neprijatnosti koje će on doživeti.

Okrenuvši konje, poterali su ih u galop. Vetar im je brisao po licu, i hladio ružno zadovoljstvo koje su u duši osećali. Život u Pekstrapu bio je dosadan i pokriven žabokrečinom, ali za dan ili dva, ta dosada će biti razbijena skorim događajima.

Stigavši na ranč, Dok Holidej nije pomenuo ljude koji su ga pratili. Nije takođe pominjao detalje svog razgovora sa šerifom Kernom, i samo je ispričao o svom dogovoru s njim da se smesti negde u gradu da u salunu otvori sto za kocku. Nije pomenuo ni to da mu je šerif savetovao da se ne predstavlja pod svojim imenom, da u grad ne bi privukao lovce slave. Nadao se da taj detalj Mejzi neće ni saznati.

Hup mu je čestitao, a Mejzi ga je

samo pažljivo pogledala, no, sa njegovog lica nije mogla da sazna ništa što je interesovalo. Razgovor je nastavljen do kasno u noć.

— Ne želim da izgledam negostoljubiva, ali, trebalo je davno da pođete u grad — rekla je Mejzi. Lakše je preći put do grada dok je još dan.

— Da, lakše je — složio se Dok kratko.

— Okasnili ste. Hoćete li poći?

— Ne. — Gledao je uporno nekoliko sekundi. — Naravno, ukoliko vi ne želite da vas oslobodim svog prisustva.

— Meni je svejedno. — Mejzi je obrisala i poslednju šerpu i obrisala ruke o kecelju. — Na vašem mestu, ja ne bih menjala udobnu postelju za ležaj u štali — rekla je ne dižući pogled.

— Meni se sviđa miris sena — rekao je Holidej kratko, kao i maločas.

Mlada žena je digla glavu i pogledi su im se sreli. Bili su sami. Miki je već davno spavao, a Hup je za trenutak bio izašao na verandu.

— Želela bih da noćas razgovaram sa vama — rekla je ponovo oborivši pogled. — Hoćete li me čekati?

— Naravno. — Pogledao je na verandu. — Ostaviću upaljen fenjer — rekao je i dodao još tiše. — Ipak me tiho pozovite po imenu, da znam da ste to vi.

Kada je došla, bilo je već skoro devet časova. Holidej je čuo šuštanje njene suknje i prigušio smešak. Pustivši jače svetlost fenjera, zapazio je da joj je kosa sveže očetkana i da obraze namazala rumenilom.

— Je li Miki zaspao? — zapitao je Dok.

— Obojica spavaju, Hup hrče kao da je plaćen. — Mejzi se netremice upiljila u njega. — Za šta me vi smatrate, Dok? Mislite li da sam jeftina ženska? Mislite li da sam toliko loša kao što o meni govore u gradu?

— Ne znam da u gradu nešto govore o vama.

— Lažljivče! — pokretom ruke uklonila je pramen kose koji joj je pao na lice. — Želite dakle da me poštedite. Ne želite da me uvredite. Nije potrebno da me štedite. Možda i nisam dobra. Venčala sam se zato što sam bila noseća.

— Tu ste pogrešili. To se događa još od vremena kada je svet postao, i nikada nije bilo dobro za brak.

Mejzi je nogom odgurnula naramak slame. — Znam, pogrešila sam, to vidim sada. Ali, ranije nisam tako mislila. Izgledao je dosta lepo i čak i onda kada danima nije dolazio kući, imala sam običaj da sebi kažem da sam mogla napraviti gori izbor.

— Jeste li ikada pokušali da ga nađete? Može biti da je doživeo neki nesrećan slučaj? Možda ne može da vam se vrati, iako bi to želeo.

— Ne, ništa od toga, on je otišao. — Digla je glavu, duboko uzdahnula i onda se podrugljivo nasmejala samoj sebi. — Nije bio zadovoljan sa mnom, nisam mu bila dovoljno dobra. Nisam mogla da mu udovoljim, bez obzira šta radila. Na kraju je došlo do toga da sam ga jedva i viđala. Ne znam u stvari zašto vam sve ovo pričam. Vi imate svoje sopstvene probleme i svakako ne želite da vas ja opterećujem svojim.

Žuta svetlost obasjala je Mejzino lice i obojila njenu kosu zlatastim prelivima. Holidej je spontano pružio ruku, našao njenu ruku i obu-

hvatio svojim prstima njene prste. Sa pomešanim osećanjima simpatije, sažaljenja i neke potajne želje koja je potiskivana sažaljenjem lukavo čekala svoj trenutak, osetio je da ga taj dodir greje. — Ne očajavajte zbog toga. Vi ste žena od vrednosti. žena koju čovek ne može da ne poželi... u svakom pogledu.

Mejzi je otrgla ruku iz njegove. — Znam šta mislite — presekla je resko i trgla se. — Vi mislite da sam ja jeftina roba. Mislite da je to razlog što sam ovde, i sada biste da jednostavno prespavate sa mnom. Nije tako. Možete vi spakovati svoje stvari i počistiti se odavde. Idite u grad i recite svima kakva sam gadna drolja.

Odjednom je zid sažaljenja bio porušen, i u Doku je ostala samo simpatija i ona skrivena želja koja je sada naglo izbila na površinu. Uhvatio je za ruku i privukao je sebi. Ona se opirala i otimala, ali nije mogla da ga spreči da je poljubi na silu. Zatim je pustio i stao ćutke da je posmatra dok je zadihana brisala usta nadlanicom. — Znate li zašto grad priča o vama ružne stvari, Mejzi? Zato što ste im vi dozvolili da tako misle. Zato što ste namerno ostavljali taj utisak. Zato što imate dugačak jezik i što ste tvrdoglavi kao gonič mazgi?

— To se vas ne tiče!

— Mislite? Naprotiv, tiče me se iz dva razloga: zato što ste otvoreni i iskreni i drugo, zato što mi se dopadate. Vidite, vi ste želeli da vam pridem, hteli ste me noćas za sebe. Više od godinu dana niste imali nikoga. A sada, ponašate se kao neko ko u stvari niste.

Mejzi je okrenula glavu. Rumenilo joj je obojilo obraze i spustilo se niz vrat do početka grudi koje su joj se burno dizale i spuštale. — Ja sam žena — rekla je. — I ja imam osećanja kao i druge žene, i ja imam pravo da želim isto što i druge žene.

— Naravno da imate. Ali, sa mnom ne morate da igrate nikakvu igru. Želim da znam istinu, i zato mi recite; onaj doktor koga ste dovodili da leči Hupa... kako ste mu platili? Ili bolje bi možda bilo da kažem kako ste ponudili da mu platite?

— Hajde, kopile, secite me, kidajte mi srce, komadajte mi dušu!

— Ništa od toga — rekao je mirno Dok. — Nije mi namera da vas mučim. Želim samo istinu.

— Dobro, čućete. Taj tvor iz Pekstrapa mi je otvoreno predložio nešto gramno. Ponizio me je, podlac... rekao je, ako nemam novca da platim, da će uzeti naknadu i u naturi.

Holidej je shvatio provaliju nevolje koja je zjapila pred ženinom ucveljenom dušom. Dodirnuo je rukom po obrazu, a onda je uzeo za bradu i podigao joj glavu. Pogledi im su se sreli i Dok je u njenim očima pročitao jad i strahovitu patnju.

— Sad razumete — rekla je kada je privukao bliže sebi. — Čini mi se da ću poludeti ako nastavim ovako da živim. Ako bi se Greg sutra vratio, ja bih spavala s njim. Ako bi zaudarao na piće i ako bi zaudarao kao tvor ne bih se dvoumila i ne bih ga odbila.

Holidej je obgrlio rukama oko struka i pritisnuo je uz sebe. Njeno lice naslonilo se na njegove grudi. Bila je laka, meka, topla i odgovarala je na vatru koju je u njemu probudila. Poljubio je u vrat i počeo je milovati rukama po leđima.

— Nemojte — rekla je skoro gu-

šeći se, ali nije ni pokušala da se odvoji od njega. — Ne smemo to, Džone, ne smemo...

Dok je još čvršće stisnuo uz sebe i nežno je spustio na ležaj od sena. Kosa joj se rasula po mirišljavom senu i pomešala se s njim. Komadići suvih listića kliznuli su sa njene bluze kada je pružio ruku, i jedno po jedno, počeo da otkopčava dugmad. Mejzi je učinila pokret kao da želi da ga spreči, ali joj se on osmehnuo i blago je pogledao u oči.

— Bojiš se? — rekao je. — Zar tako velika devojka kao ti?

Mejzi je u tom trenutku srušila u sebi i poslednju prepreku otpora. Pritisnula je njegovu glavu u dolju između svojih jedrih, ustalasanih dojki i prošaputala je. — Uzmi me, voli me, voli me tako kako ti hoćeš... voli me ludo... kao što me niko do sada nije voleo... kao da niko neće više doći.

Nešto se napolju pokrenulo. Dignuvši glavu, Holidej je začuo neku prigušenu kletvu, nešto kao šapatom izgovoren zahtev za tišinu. U jednoj pukotini na zidu ugledao je nešto kao sjaj razrogačenog oka. Proklinjući, skočio je sa ležaja, i dunuvši snažno u fenjer ugasio svetlost.

— Budi mirna — rekao je Mejzi. — Neko nas špijunira. Ma ko da je, taj je ovog trenutka sebe uvalio u grdnu nevolju.

Sa revolverom u ruci, Dok Holidej je pognut istrčao kroz upola otvorena vrata. Prućio se po zemlji i žmireći pogledao u tamu baš u poslednjem času da vidi tri zgrčene osobe koje su zamicale za ugao štale. — Stojte vi tamo! — povikao je. — Ako ne stanete, pucaću!

Uljezi su se zbunili. Jedan je stao, a drugi su naleteli na njega i tako su jedan drugog omeli u bekstvu.

Holidej je kleknuo na jedno koleno i dok mu je na cevi pištolja igrao odsjaj zvezda, okidač je podrhtavao pod pritiskom njegovog kažiprsta. Još samo za dlaku jači pritisak i „kolt" će opaliti.

— Ruke uvis ili ću vas poslati u pakao! — povikao je. — Izađite na čistinu gde mogu da vas vidim.

IV

Panika je kao munja sevnula kroz glavu Kleja Tornleja. U prvom trenutku saznanja da su otkriveni. strah je zahvatio i Breta Tornleja kao i njihovog lidera Džeka Bledforda, ali. ne tako jako kao Kleja. Psujući i gurajući jedan drugoga, Bret i Džek su potrčali dok je Klej ostao da stoji kao sleđen grčem straha.

— Stoj ili ću pucati — povikao je Dok Holidej.

— Stojte... — zavapio je Klej. — Ne ostavljajte me!

Njegov krik na kraju je prerastao u prigušen jecaj i očajanje je steglo grlo Kleja Tornleja. Stajao je sam. Prsti smrtno ledenog straha stezali su mu srce i surovo ga gnječili.

— Ruke u nebo! — dreknuo je Holidej na njega.

Gutajući vazduh Klej se mašio revolvera. Nije imao vremena za nišanjenje, već je naslepo ispalio dva hica, a onda je posrnuo nazad i tresnuo leđima o zid štale. Treći pucanj prolomio je noć i bol je presekao ruku Kleja Tornleja. Otvorio je usta mučeći se da uzme dah, posrnuo je

dva puta, a onda je zajaukao toliko glasno koliko ga je grlo nosilo.

— Pogođen sam! Brete, gde si? Spasavaj me!

Priljubljen uz zemlju iza gomile blata u blizini starog zdenca, Džek Bledford je otvorio vatru. Kuršumi iz njegovog pištolja zapraštali su po prašini oko Holidejevih nogu. Zabio je glavu još niže kada je Holidej jednim kuršumom zakačio vrh blatne gomile. Pucajući iznova, potrčao je, i kao sumanut jurnuo da se dočepa konja.

Ta kratkotrajna izmena paljbe između Holideja i Bledforda dala je Bretu Tornleju mogućnost da se pribere. Poguren, obišao je oko štale. došao do iza svog brata i povukao ga u senku. — Bežimo — šapnuo je. — Idi do đavola, vidiš da nisi ozbiljno ranjen. Bežimo odavde.

Za to vreme, svetlost u kući je zapaljena i prozori su blesnuli kao otvorene oči. Hup je izašao na verandu noseći dvocevku u ruci i glasno zapitao šta se događa. Dok je Hup još vikao, Bret Tornlej je prebacio Klejevu ruku oko svog vrata i šepajući i spotičući se, njih dvojica su nagli u bekstvo.

U štali je i Mejzi Hamilton sasvim došla k sebi. Zakopčala je bluzu, otresla vlati sena iz kose i rukom počela da čisti bluzu i haljinu od trunki sena. Zaboravivši na pređašnji zanos, poletela je sva bleda do Doka Holideja.

— Jeste li ranjeni?

— Ni ogreban. — Holidej je vratio revolver u futrolu, jer je začuo topot kopita koji se udaljavao brzo. — Jeste li videli nekoga od njih.

— Znam ko su — rekla je.

— Pratili su me. Trebalo je da budem oprezniji i da pretpostavim... — Holidej je zastao u pola reči. — Znate ko su?

— Da znam. Braća Tornlej i sin Martina Bledforda. — Mejzi je pokretom glave pokazala prema Hupu koji je šetajući dolazio preko dvorišta. — Tata, vrati se u kuću i pobrini se za Mikija. Ako je čuo pucnjavu morao se uplašiti.

— Vratiću se kad čujem kakva je to frka oko kuće — promrmljao je. — Vraški bučna frka! — Hupov oštar pogled preleteo je sa Mejzi do Holideja i natrag. — Ovo u ponoć! Ko je to uopšte pucao ako smem da znam?

— Delom ja, a delom neki drugi za koje ne znamo ko su — rekao je Dok. — Sve je u redu. — Ma ko da su bili, ti uljezi se više neće vratiti, jer su otišli u velikoj žurbi.

— I ako se vrate, dočekaće ih puna dvocevka, nitkovi.

Gunđajući zlovoljno zbog toga što je uznemiren u najslađem snu. Hup je lagano odgegao do kuće. Vrata brvnare su se s treskom zatvorila. Starac je ugasio svetiljku u kući i bleštava okna prozora su utonula u tamu. Holidej je pripalio fenjer u štali. obišao oko štale da pogleda ima li još koga. a sve vreme Mejzi ga je pratila. Mrlja od krvi mokro je blesnula pri svetlosti fenjera. Dok se sagnuo i sa zemlje uzeo dve ispaljene čaure kalibra 44.

— Kako to da ste tako sigurni ko su noćašnji posetioci? — zapitao je gledajući čaure.

— Greg je nekada jahao s njima — rekla je. — Uvek su se nekuda muvali. nekuda su išli. a ja nikada nisam znala kuda. i nisam mogla ni izdaleka to da dokučim, ni kada bi se vratili nazad. Od kako je Greg otperjao, oni se muvaju tu po oko-

lini... posmatraju me, prate me, vrebaju priliku.

— Priliku za šta?

— Znate za šta. — Mejzi je pogledala čaure u njegovoj ruci, stresla se i okrenula glavu na drugu stranu.

Holidej je otpratio do kuće. — O ovome bi trebalo obavestiti Kerna — rekao je. — Oni su se ponašali kao banditi, upali su neovlašćeno u privatan posed i upotrebili su oružje. To ne bismo smeli da prikrijemo od njega.

U Mejzinim rečima bila je sadržana i jedna nit proročanske izvesnosti. — Nema potrebe da ga obaveštavamo. Kern će već znati sve pojedinosti pre nego što sutra ujutro stignete u grad. Ranili ste jednoga od njih. Dok. To će vas uvaliti u veliku nepriliku.

*

Mejzina predviđanja su se pokazala kao tačna. Kada se sutradan vratio u grad. Dok je na licima ljudi koje je sretao zapazio nelagodnost i ustezanje da mu pogledaju u oči. Tek što je ušao u salun i poručio pivo, začuo je na ulici glasan razgovor. Trenutak zatim u salun su ušli Tornlej i Kern i šerif je prišao Doku.

— Mister Kalverte — obratio mu se ozbiljnim tonom. — Već nekoliko sati... — zaćutao je, jer ga je Tornlej kao kleštima stisnuo za mišicu. — Šta vam je, propovedniče, ne...

— Ne rekoste li Kalvert, Kerne — zapitao je cedeći svaki slog, — ako sam dobro čuo, vi ste ovog čoveka oslovili imenom Kalvert?

— Da, propovedniče... — Kern je bespomoćno nabrao obrve, jer je po izrazu Tornlejevog lica pročitao da je propovednik prepoznao Holideja.

— Onda ste pogrešili, šerife — nastavio je Tornlej. — Taj čovek nije nikakav Kalvert, već kockar i revolveraš, Dok Holidej.

— Jeste li sigurni? — zapitao je Kern tobož iznenađen.

— Siguran kao što vas vidim. Gledao sam ga pre pet godina u jednom obračunu, a to se ne zaboravlja. Obmanuo vas je, šerife, a i nas sa vama.

Kern se namrgodio. — Lažno predstavljanje nije veliki zločin, ako nije u pitanju još nešto. Izjasnite se, šta je to bilo, mister... Holideje.

— Nemam šta da se izjasnim — rekao je i mirno dodao. — Šta su vaši sinovi radili na ranču Hamiltonovih?

Osvetnički pogled sevnuo je iz propovednikovih očiju. — Moji sinovi su radili za dobro ovog grada.

— Špijunirali su Mejzi Hamilton. Da li vi smatrate da je to za dobro ovoga grada?

— Ta žena je drolja. Ona je podlo, pokvareno stvorenje, sledbenik đavola i zla.

—A vaši sinovi su par svetaca s oreolom oko glave? — rekao je Holidej podsmešljivo. — Mejzi tvrdi da se muvaju u njenoj blizini neprekidno od kako je njen muž otišao... njuškaju kao psi.

— Ona je bezočna lažljivica. — Lice propovednika Tornleja se smračilo kao olujni oblak. Užarene oči su mu zasijale kao dva raspaljena ugljena, i bez je izbio iz njega. — Moje sinove ne zanimaju žene te vrste, ja sam ih odgajio u smernosti

i poštenju. Oni znaju šta znači zlo greha!

Zapazivši da se u Holideju skuplja erupcija besa, Kern je stao između njega i Tornleja i rukom mahnuo propovedniku ispred nosa, kao čoveku koga treba probuditi iz hipnoze. — Stišajte se — rekao je. — Holideje, propovednik želi da se sastane gradsko veće. Smatram da niste pogodna ličnost za ovaj grad i da vas treba odstraniti. Ja moram da poslušam ono što se odluči, i zato je potrebno da mi ispričate vašu verziju onoga što se desilo noćas.

— Nisam dužan da bilo šta kažem — rekao je Dok Holidej prezrivo. — Ne zanima me mišljenje šupljoglavaca i brbljivaca. Ali, vama kao šerifu ipak ću reći da smo Mejzi i ja razgovarali...

— Stiskali ste se i valjuškali — grmnuo je razljućeni Tornlej. Moji dečaci su vas videli kako ste ležali na senu i požudno se grlili. Moram da priznam da je to fini prizor za mlade ljude! E pa, u ovom gradu nema mesta za iskvarene žene, a nema mesta ni za iskvarene ljude koji skitaju svetom i šire razvrat.

Holidej je odgurnuo šerifovu ruku i Kern se zateturao, a odmah zatim sledio je udarac pesnicom u propovednikovu isturenu bradu. Sledeći udarac spustio se Tornleju u pleksus, i kada se ovaj savio, strahoviti aperkat ga je ispravio i skoro digao od zemlje. Holidej je koraknuo korak nazad, i trljajući zglavke na pesnici, sačekao da se propovednik pribere i udahne vazduh. No, Tornlej izgleda nije bio spreman da odgovori istom merom.

— Mister Holideje, nije trebalo da to učinite — povikao je Kern. Mogli smo to rešiti sporazumno kao ljudi. Nije trebalo...

— Trebalo je, i te kako je trebalo — odbrusio je Holidej policajcu. Prišao je bliže Tornleju i sa gnušanjem odmerio mršavog čoveka od glave do pete. — Srećа je vaša da niste deset godina mlađi — rekao je sevajući očima. — I vi sebe nazivate propovednikom i slugom svevišnjeg? Šta vi propovedate uopšte? Je li to što govorite nebeska pravda ili će pre biti greh? Zar vaš svevišnji bog nikada nije pomenuo ništa što se zove ljubav?

Propovednik Tornlej je nadlanicom obrisao usta iz kojih se slivala sukrvica. Sevnuo je ljutito očima. — Ta žena je šljam društveni — rekao je. — To bi trebalo da shvatite.

— Ima mnogo toga što sam već shvatio. Pre svega vas nimalo nije briga šta vaši sinovi rade ukoliko posledice od toga ne trpite vi pod svojim krovom. Drugo, vi ste stari bezbožni jarac koji u svojoj netrpeljivosti misli da ceo grad treba da se povinuje njegovoj volji. — Holidej je obišao oko propovednika i prezrivo ga pogledao. Njegov izraz lica i gnušanje koje je pokazao pogodili su i Kerna kada je ovaj pokušao da ga umiri. — Ni vi niste onakvi kao što sam mislio — rekao je šerifu. — Ja sam vas smatrao za časnog i čvrstog čoveka.

— Ja nastojim da sačuvam mir u kući, tačnije u gradu — rekao je Kern.

— U vašem gradu, gde želite da dremate na suncu dok vozovi prolaze. Starite, šerife, kao i Meril. Ne želite da date ostavku, jer ne znate kuda ćete, a niste u stanju da se uhvatite u koštac sa stvarnošću.

— To nije lepo od vas, mladi čoveče. Ja sam bio fer prema vama.

Holidej ga je presekao ledenim

pogledom. — To je istina, ali, samo zbog toga što vam je to odgovaralo. Ja sam došao ovamo da rasvetlim jedno ubistvo, a vi ste me blagonaklono odvraćali od toga i nagovarali me da živim svoj život. — Holidej se okrenuo i uneo se Tornleju u lice tako da je ovaj uplašeno ustuknuo. — Ali, ja ću to ubistvo rasvetliti. Imam ključ za to, istina, mali ključ, ali dovoljno značajan. Znam nešto, jednu reč... *Frio*. Šta vam ta reč znači? Da li ste je ikada do sada čuli?

Propovednik je širom razrogačio oči od zaprepašćenja. Mišići na obrazima su mu počeli podrhtavati kao da iza tih Holidejevih reči očekuje direktan napad. Čutao je kao zaliven.

— Dakle? — zapitao je Holidej.

— Ne, ja nisam... — propovednik je prineo drhtavu ruku tankom končiću krvi koji mu se iz ugla usta slivao niz bradu. Pogledavši okrvavljene vrhove prstiju progutao je vazduh otkrivši time svoju uznemirenost. — Nikada do sada nisam čuo tu reč.

— Zaista? E pa, ja znam nekoga ko jeste. — Holidej se ponovo okrenuo da bi se suočio sa Kernom. — Tako dakle, to vi mislite. U redu, neka bude, ja se udvaram Mejzi Hamilton. Ona je lepa žena i usamljena žena. To je jedini razlog koji imam i poslednje objašnjenje koje ste iz mojih usta čuli. Još nešto. — Holidej se osvrnuo oko sebe i pogledao preteći prisutne. — Ako još nekome slučajno padne na pamet da se noću šunja i špijunira šta se tamo događa, neću pucati tako da toga ranim... ciljaću da ga pošaljem pravo u pakao.

Kern je pročistio grlo i pogledao Tornleja. — Šta vi kažete, propovedniče?

Sveštenik je odgovorio. — Očekujem izvinjenje.

— Izvinjenje ćete dobiti kad prestanete da klevetate Mejzi, — rekao je Dok Holidej odlučno. — Do tada možete ići do đavola.

— Vrlo dobro — Tornlej je prkosno digao bradu. — Moji dečaci će odsada obilaziti Hamiltonovu farmu. Grešite koliko hoćete, davite se u grehu i završićete u paklu. Od mene nećete dobiti ni jednu molitvu za spas duše.

— To i ne očekujem. — Holidej je pogledom ispratio propovednika koji se udaljio, a onda je pružio ruku i uzeo skoro netaknutu čašu sa pivom. Pogledao je Kerna nešto blaže i rekao. — Ipak mi je žao. Ponašali ste se tako kao da ovaj blagoglagoljivi čitač biblije ima pravo da vas gazi. Smatrao sam da ste čvršći čovek.

— I ja sam to mislio — priznao je Kern setno. — Sto mu gromova, nisam ni znao koliko sam daleko skliznuo.

*

Po izlasku iz saluna, ljutnja je ponela propovednika Tornleja ka određenom cilju koji je imao na umu. Dok je prelazio ulicu, jedna žena je zurila u njega i penjući se na trotoar propovednik je očešao. Znao je da je iz saluna čula žagor ljutitih glasova i to je samo doprinelo da se razljuti još više. Mašući rukama, nastavio je da hoda i tako je prošao pored trgovine mešovitom robom.

Henks mu je poželeo dobro jutro, ali je za to bio nagrađen samo besnim pogledom. Stojeći pored vrata svoje štale, Gaj Metkaf je zaprepašćeno zinuo i počešao se po glavi. Berberin Helc je uspeo da se na vreme skloni s puta i tako ga Tornlej nij odgurnuo ramenom. Buljeći sa zaprepašćenjem, oni su ispratili pogledom propovednika koji je zašao iza ugla, zatim su začuli otvaranje vratnica na bašti i tresak kada ih je zatvorio za sobom. Niko nije znao zbog čega je toliko ljut, ali niko nije nimalo sumnjao na koga će biti iskaljen njegov gnev.

— Budale! — povikao je propovednik uletevši u kuću. — Glupani nedorasli idioti! Imate li ikakvu predstavu u kakvu ste se kašu uvalili?

Pridržavajući zdravom rukom previjenu ranjenu ruku, Klej je poskočio, progutao pljuvačku i pogledao Breta kao da od njega očekuje da kaže nešto u svoju i bratovljevu odbranu.

— Znate li? — urlao je njihov otac dok je Klej oprezno zakoračio iza sofe tražeći nesvesno sigurniji i skrovitiji položaj. — Da li se ikada nešto dotiče vaših šupljih glava? Da li će ikada neko od vas odrasti i postati čovek, ili ćete do kraja vašeg balavog života ostati tupava nedonoščad?

— Tata, mi... mi ne znamo o čemu ti to govoriš — usudio se da promuca Bret. — Ako bi nam samo objasnio...

— Sad ću vam objasniti u dve reči. — Tornlej je stisnuo koščatu pesnicu i preteći zamahnuo pred licima svojih sinova. — Pre dve godine upozorio sam vas da prekinete druženje s onim tvorom Hamiltonom. Niste hteli da me slušate. Ni Džek Bledford takođe nije hteo da sluša. Sva četvorica ste negde išli, skitali ste se sam bog zna kuda, i sigurno ste radili stvari zbog kojih zadrhtim kad samo pomislim šta bi mogle značiti. E pa, vaši gresi su vas na kraju stigli. Onaj kockar nije nikakav bezvezni skitnica i bezopasni kicoš, nego Dok Holidej. Znate li šta to ime znači, šupljoglavci? Taj čovek je najopasnija guja, tigar koji može da vas raskomada dok trepnete okom. E pa, on je ovamo došao, jer nekoga goni... a ja slutim da su ti koje goni baš vi i niko drugi.

— Ali zašto? — rekao je Klej. — Samo smo posmatrali i vrebali Mejzi to je sve.

— Rekao sam vam da se klonite te žene.

— Mislili smo da će se Greg možda vratiti. Mi...

— Mislili ste! — besneo je propovednik. — Nijedan od vas nema sposobnosti da razmišlja. Smelo i drsko, Holidej je u jednom momentu izbacio reč *Frio*. Rekao je to javno pred Kernom. Vrlo brzo će svakoga u gradu pitati o tome. Proklete vam bedne kože, znate li šta to znači?

Mladići su ustuknuli i pognuli glave da bi izbegli ubistven pogled njegovih usjaktelih očiju. Ćutali su dok je starac prikupljao vazduh za još vatreniji izliv besa. Ali, propovednik Tornlej je zaključio da je vreme da obuzda svoj temperament. Rekao je . — Možete li mi reći, kako je došlo do toga da Holidej čuje da se pominje *Frio*?

— Ne tata — rekao je Bret.

— Možda je Greg nešto rekao Mejzi, a ona mu to u razgovoru prenela.

Starac ga je pogledao mračno. — Da, možda mu je ona nešto pomenula. On tvrdi da zna nekoga ko je čuo tu reč. Mislim da će sada biti najbolje da ne gubimo glavu i da pratimo kako će se događaji razvijati. Vas dvojica pođite do Bledfordovog ranča. Prenesite Martinu da je kockar niko drugo nego Dok Holidej. Recite mu da postavlja nezgodna pitanja, i upozorite da ga bude oprezan.

— Dobro tata — rekao je Klej.

Bili su već kod vrata, kada ih je otac zaustavio. — Čekajte. Ima nešto što još nismo razjasnili. Zašto Holidej hoće da vas ubije?

— Ne znamo, tata.

— Kleje, šta ti kažeš?

— Ne znam, verovatno zbog toga što nas je uhvatio kako zvirimo.

— Nikada se niste s njim negde sudarili?

— Nikada, tata.

— A Hamilton?

— Greg je uvek bio sa nama. Da je imao neki sudar s tim Holidejem, mi bismo to znali.

Mada je još uvek daleko od toga da bude zadovoljan, propovednik Tornlej je malo odahnuo. — Pođite sad — zabrundao je nestrpljivo. — Sklanjajte se što dalje od Holideja... i ne prilazite blizu onoj Hamiltonovoj kučki.

Mladići su izašli na zadnja vrata, pošli jednom sporednom ulicom i okolišnim putem stigli do gradske štale. Metkaf ih je radoznalo odmerio, ali nije rekao ništa. Izveo je njihove konje iz pregrada i osedlao Klejevog konja. Momci su mu zahvalili i poveli konje nazad istom sporednom uličicom, a onda ih pojahali i udaljili se prema Bledfordovom ranču.

— Zbog čega misliš da je tata toliko ljut? — zapitao je Klej. — Do, vraga- nikada ga nisam video tako besnog.

— Pa, zbog Fria, naravno. — Bret se osvrnuo i procedio neku kletvu. — Ono što me brine je otkuda je tata došao na ideju da je Holidej došao da nas pobije. Odakle misliš da je taj čovek dojezdio? Kako se uopšte dokoturao ovamo?

— Može biti da smo mu negde stali na žulj?

— Njemu nismo. — Bret Tornlej je zategao vođice i duboko se zamislio. — Možda nekome koga je on poznavao. Nekome ko mu je dosta značio...

Na tu pomisao, Klejovo lice je pobledelo kao kreč. Niz kičmu su mu zamileli ledeni žmarci, a velika knedla vazduha zastala mu je u grlu i ostala da ga muči. — Pa, šta da radimo? Holidej je vraški opasan sa revolverom, Brete. Opasan je kao đavo...

— Pusti me da razmislim... Setiću se nečega. — Bret je dirnuo konja mamuzama i poterao ga dalje. Kada su se približili granici Bledfordovog ranča, usporio je konja u hod, i zagledao se prema istoku. — Mora biti da se Greg negde nešto izlajao — azključio je. — Mislim da ne bi ništa škodilo ako bismo porazgovarali sa Mejzi... ako bismo saznali koliko ona u stvari zna.

— Tata će nas oderati. Proteraće nas kroz dimnjak. — Klej je rukom obrisao graške znoja koje su mu odjednom oblile čelo i uzdrhtao. — A

da ne govorim šta bi Holidej mogao da uradi ako se to dogodi.

— Neće biti nikakvog promašaja ni komplikacija ako sve uradimo kako treba. — Bret je nastavio da jaše uspravan u sedlu sa odlučnim izrazom lica. — Džek će nam pomoći. Ako Mejzi nešto zna, mi ćemo to izvući od nje.

*

Skoro punih pet minuta Dok Holidej je stajao i posmatrao poternice na zidu u šerifovoj kancelariji. Kern ga je posmatrao zavaljen iza pisaćeg stola, sa nogama dignutim na sto, žvačući koščatim vilicama veliki odrezak duvana za žvakanje. Kada se Dok Holidej bez reči okrenuo prema njemu, Kern je počeo da dobuje prstima po stolu.

— Imam utisak da ćete zaboraviti događaj od prethodne noći?

Holidej je ostao na otvorenim vratima. Napolju je bilo toplo vreme bez povetarca. Posle nekoliko sekundi razmišljanja, rekao je. — Mislim da su mladići nešto naučili, i da je zasada to dovoljno.

— To mi se dopada — rekao je Kern. — Voleo bih kada biste mogli da zaboravite i ono drugo. Nikuda nećete stići. Ukoliko pre to shvatite i prihvatite, utoliko bolje će biti po vas.

Holidej ga je pogledao oštro. — Da vam kažem nešto, šerife?

— Recite.

— Ne delite savete kad vam ih niko ne traži, a još manje to činite dva puta.

— Možda ste u pravu. A kuda nameravate sada, da procunjate.

— Da, idem da malo prošetam po gradu, pre nego što zauzmem mesto za svojim stolom.

Kern je skinuo noge sa pisaćeg stola. — Idete da se raspitujete? Hoćete li svakom čoveku u gradu postaviti pitanje kao što ste ga postavili propovedniku? Mislim da je to jalov posao.

Holidej ga je beznadežno pogledao preko ramena i izašavši na ulicu uputio se prema prvom salunu gde je odgurnuo bocu sa viskijem i poručio pivo. Kada je uslužen, zapodeo je razgovor sa barmenom i zapitao ga da li je čuo za nešto ili nekoga što se zove Frio.

— Ne — rekao je kelner posle kratkog razmišljanja. — Ne bih mogao da kažem da sam ikada čuo za tu reč. Ipak, možete se raspitati kod drugih ljudi, možda je neko ipak čuo.

Holidej je pokušao kod puškara, a onda kod berberina, jer su to bili ljudi sa najvećim mogućnostima komuniciranja. Pokušaj je ostao bez rezultata. Ispio je još jedno pivo dok je ispitivao barmena u salunu „Stočareva ruka", a preznojio se dok je isto pitanje postavljao maloj zgodnoj Meri Henks. Meri je u početku bila sva kao napravljena od osmeha. Pogrešno je protumačila razlog njegove posete i kada je na kraju shvatila da se njegovo interesovanje zadržava samo na tome da od nje dobije obaveštenja, ona se razočarano ostavila nepotrebne ljubaznosti.

— Ne — rekla je konačno. — Nemam ni najudaljeniju predstavu o tome šta to može biti.

Holidej je pogledao u oči. — Moram da saznam, Meri. Neću se smiriti dok ne otkrijem zagonetku. Do

tada, neću biti u stanju da mislim ni na šta drugo.

Meri Henks se na to zbunila i u njoj je nastala zbrka uvređenosti i rezignacije zbog toga što je zapostavljena i ljudske želje da pomogne. Po izrazu njenog lica, videlo se da napregnuto razmišlja. — Frio? — rekla je. — Moj deda se doselio iz Engleske — rekla je. — Kao da se prisećam... to nije isto, naravno, ali reč je slična... friak. To je neka vrsta titule u religioznom smislu. Mislite li da može postojati neka veza između tih reči?

— Možda — rekao je Holidej vraćajući se u mislima na propovednika Tornleja. — Hvala vam, mnogo ste mi pomogli, Meri. Videćemo se ovih dana.

— Vrlo rado.

Sledeće mesto na spisku Doka Holideja bila je gradska štala. Kada je Dok tamo stigao, štalar Metkaf je vilom prebacivao seno. Odloživši vilu u stranu, Gaj Metkaf je pružio ruku i predstavio se.

— Vi ste novi kockar, zar ne? — pozdravio ga je prijateljski i prostodušno. — Čuo sam da ste došli u neki ovaj... sukob sa Tornlejevim dečacima i mladim Bledfordom. Sudeći po izgledu našeg propovednika koga sam maločas video, ne bih rekao da je on bio previše zadovoljan ishodom tog sukoba.

— Zaista nije bio — rekao je Holidej. — Jeste li ikada čuli da ga je neko oslovio kao friara Tornleja?

— Ne.

— Frio... da li vam to nešto znači?

Metkaf je odrečno zavrteo glavom, a onda se namrgodio. — Nisam siguran ni da ni ne.

— Ni Hup Hamilton nije siguran.

— Hup? — Metkaf se osmehnuo. — Hup više nikako nije siguran ni u šta. S obzirom na to kako je njegov sin znao da lunja i da mu zadaje glavobolju, to nije nikakvo čudo. Da je nekim slučajem to bio moj sin, imao bi da sedi kod kuće sa svojom ženom gde mu je mesto. Oduvek sam znao da će se Greg uvaliti u neko zlo.

— Zlo? Kakvo zlo?

— Pa, ne znam tačno kakvo, ali sigurno da ga je uzdrmalo iz temelja. Bio je sav bled kao da je iz groba ustao. Kada se pojavio kod mene, mislio sam da je verovatno stari Hup umro ili da se desilo nešto tako... mada Greg ni za Hupa ni za ostale nije mnogo mario.

— Počnite od početka — rekao je Holidej. — Ja zasada znam da je Greg Hamilton skitao kojekuda sa Džekom Bledfordom i propovednikovim sinovima. Znate li tačno kada ste ga videli poslednji put?

— Video sam ga onog dana kada je otišao. Sva četvorica bili su negde odsutni van grada. To je trajalo nedeljama. Onda je Greg jednoga jutra sam dojahao u grad. Izgledao je toliko uplašen da je ostavljao utisak bolesnog čoveka. Mršav, izmoren, neobrijan. Hteo je da proda svog konja.

— Je li ga prodao?

— Da, ja sam ga kupio. Napravio sam loš posao, ali nisam mogao drukčije, jer je Greg izgledao grozno, kao s onog sveta. Imao sam utisak da bi me mogao napasti ako odbijem njegov predlog. — Metkaf je zavrteo glavom. — Nisam mogao da shvatim i sada ne shvatam. Greg Hamilton je nestao pre nekih osam ili devet meseci. Ali, kakve to veze

ima sa vama? Šta je to *Frio* o čemu se raspitujete?

— Još ne znam, ali ću saznati — rekao je Holidej oprezno. — Hvala vam na pomoći, možda ću još koji put navratiti.

— Da... — Metkaf je prstima začešljao kosu zbunjen zbog efekta onoga što je rekao. Holidej je već bio na ulici kada je Metkaf doviknuo za njim. — Vi i Mejzi nemate nikakve veze, je li tako...

Mora biti da ipak imaju neke veze, pomislio je Metkaf kada se Holidej nije okrenuo niti odgovorio. Da, sigurno se spetljao sa Mejzi, a propovednikovi sinovi su ga špijunirali- i on im je potprašio tur. Nikakvo čudo što je tog jutra u salunu došlo do oluje. Veliki grešnik u gradu ne može biti po volji nijednom propovedniku.

V

Sa rukama na leđima, čelom duboko izbrazdanim borama i sa brigom u očima, Martin Bledford je šetao gore-dole po odaji. Nekoliko puta je digao glavu, pogledao svog sina i njegove prijatelje, i namrštio se na njih.

— Da vidim da li sam vas tačno pratio — rekao je na kraju. — Vi ste odjahali do Hamiltonove farme. Holidej vas je uhvatio da ga špijunirate i pripucao, i ranio Kleja, što je razlog da se propovednik jutros s njim dohvatio u salunu?

— Holidej je vodio ljubav sa Mejzi — uspeo je da izusti Bret Tornlej glasom suvim od zabrinutosti. — Mislili smo da bi tata trebalo da zna...

— Zašto? Kakve to veze ima s njim?

— Pa, ovaj... ja... mi...

— Dobro, nije važno. Činjenica je da je taj Holidej naterao vašeg starog da se iznervira, i to mi se ne sviđa. Gde je taj skitnica mogao da čuje reč *Frio!*

— Mi mislimo da je Greg nešto rekao Mejzi, i da je Mejzi posle...

— Mislite? — izdrao se Martin Bledford. — Ja hoću činjenice... činjenice, a ne glupe pretpostavke! Zbog čega je Dok Holidej ovde došao i šta traži, možete li mi to reći?

Mladići nisu odgovorili. Džek je pogledao Breta, a Bret je bacio kratak pogled prema Kleju. Onda su sva trojica oborili pogled. Crne oči Martina Bledforda sijale su kao žeravice, dok je trojicu mladića gledao u oči, nastojeći da im na licu pročita istinu. I pročitao je. Na njihovim licima ogledao se izraz krivice, straha i neizvesnosti.

— Čekam odgovor — rekao je strogo. — Džek, tebi govorim. Ako mi ne odgovoriš, skinuću ti glavu sa ramena!

— Ne znamo — rekao je Džek. — Propovednik i Holidej su se sporečkali i u toj svađi, Holidej je izbacio reč *Frio*. To je sve što Klej i Bret znaju, a ja ti ponavljam ono što su oni meni rekli.

— Lažljivče! Sva trojica ste prokleti, bezobrazni lažljivci! — Bledford je prešao preko odaje i došavši do prozora zagledao se napolje.

Scena sa njegovim sinom i njegovim prijateljima obično ga je zabavljala, ali danas to nije bio slučaj. Ljutnja je krnjila njegov ponosni stav. Utrošio je mnogo vremena i

novca da bi od ranča napravio ono što je taj ranč sada. Pri pomisli da postoji neka pretnja njegovom delu, stvarala mu je gorčinu u ustima. — Pitaću vas samo još jedanput — rekao je. — Šta Dok Holidej traži ovde?

— Možda radi za vlasti? Kao tajni agent... ili nešto slično?

— Ne... — Martin Bledford je odbacio tu ideju, ali ona mu se vratila, zaokupila njegove misli i tu ostala. Kern se nikada ni za koga nije zauzimao, dok se nije pojavio Holidej. Prema tome, postojala je mogućnost da su Kern i Holidej radili zajedno na nekoj istrazi. Ne obraćajući pažnju na mladiće, Martin Bledford je nasuo sebi čašu viskija iz jednog ormara od orahovine. Ispod namrštenih zamišljenih obrva posmatrao je prizor van kuće. Ranč „Bar B." nije uvek pripadao njemu. Kupio ga je od jednog čoveka koga su tri uzastopno sušne godine upropastile, i pošto je tom kupovinom ostvaren san koji je oduvek sanjao, on se neprekidno trudio da se obezbedi da nikada ne dođe u poziciju i ne doživi sudbinu prethodnog vlasnika. Prokopan je novi jaz za vodu i produbljen rezervoar u kome se skupljala kišnica. Zasađeno je drveće, tako da su posle obilnih kiša dva velika prirodna rezervoara uvek bili puni vode čak i u najtoplijim letnjim mesecima. Bio je to ranč kojim se čovek mogao ponositi. Martin Bledford je srknuo svoj viski s osećanjem ponosa a onda, sa praznom čašom u ruci, okrenuo se mladićima. Oni su i dalje stajala nespokojni, kao neko ko je uhvaćen u laži, a ne zna da li da laže i dalje ili da izlaz traži u plakanju. Rančer je uhvatio poglede koje su izmenjali. Braća Tornlej su se premeštali s noge na nogu, kašljucali i pokazivali želju da što pre napuste Bledfordovu dnevnu sobu. Sve to ukazivalo je na mogućnost da Dok Holidej zaista radi za državu Teksas. Ta ideja nije ga napuštala, i on će je u doglednom roku proveriti. Ali, u isto vreme, instinkt mu je šaputao nešto drugo, instinkt oštriji od njegovih misli, prijatelj koji ga je retko varao. Ti momci su nešto skrivali, i ma šta da je to bilo, nameravao je da sazna.

Dok su se mladi ljudi nervozno vrteli, Martin Bledford je nasuo sebi još jedno piće, zapalio cigaru i uzeo stav potpune nezainteresovanosti. — Od kako je mladi Hamilton nestao iz ovog kraja, vi se ne skitate toliko kao pre? — rekao je gledajući ih bistrim okom. — Da li to možda znači da ste sva trojica najzad odrasli i posle ludaranja odlučili da se skrasite na jednom mestu? To je teško poverovati, ali, izgleda da će biti baš tako.

— Pa, ništa naročito nismo ni radili — rekao je Džek. — Uvek smo samo išli da upoznamo zemlju i predele, tata.

— Nedužni kao mala jagnjad, je li? Martin Bledford je ogorčeno stisnuo usne. — Gluposti! Kome to bacate prašinu u oči? — Dunuo je gust oblak dima prema njima i zamahao cigarom. — Za kakvog me vi to smatrate? Zar mislite da sam slep? Glup? Kada je Hamilton bio tu, nikada vas nisam video kod kuće. Uvek ste negde skitali, pijančili i jurcali okolo za ženama. Kako ste sve vreme uspeli da ne dopadnete zatvora, to će mi uvek biti zagonetka. Koliko ja znam, trebalo je da ste davno omastili vešala. Šta ste radili?

— Ništa — izjavio je Džek. Glumeći uvređenost. Džek Bledford je nastavio da laže. — Teksas se ne sastoji samo od Pekstrapa i ranča „Bar B.". Želeli smo da ga vidimo i videli smo ga. Jedino što smo pomalo pravili šale, ali, to su bile naivne poštene šale, to je sve.

Očinska ljubav u Martinu Bledfordu nije bila preterano jaka, ali je ipak u izvesnom stepenu postojala, i sada je taj njen zakržljali ostatak izbio na površinu. Martin je želeo da veruje svom sinu. Ispio je viski jednim gutljajem, ugasio opušak cigarete i oborio ramena kao da na njima oseća težinu roditeljske odgovornosti. — Učinio sam za tebe najbolje što sam mogao — rekao je s izrazom skrušenosti na licu. — Tvoja majka te nije htela. Morao sam da te odgajim onako kako sam mogao, u nadi da će od tebe nešto biti, i sve vreme sam držao palčeve tako da jednoga dana shvatiš koliko je to što sam ja za tebe učinio.

— Nikada te nisam prevario, tata — rekao je Džek. — Kunem ti se!

— Holidej nema nikakve veze s tobom?

— Nikakve, izuzev ono što nas je uhvatio da zvirimo. Šta bi drugo hteo, ja nemam pojma.

Martin Bledford je pogledao ostalu dvojicu očima koje su probadale kao vrhovi noževa. — A vi?

— Nikada ga u životu nismo videli dok nije došao u ovaj grad — rekao je Bret. — To vam je naša časna reč i zakletva gospodine Bledforde. Čak i ne znamo odakle je taj Holidej došao.

— To ću saznati. — Martin Bledford je stavio kutiju sa cigarama u džep ogrtača. Uzeo je šešir sa čiviluka. — Vi momci ostanite ovde. Ja idem da nađem šerifa, a posle toga ću porazgovarati sa vašim ocem. Ako vam je dosadno i hoćete nešto da radite, ima još zaostalih goveda koje treba žigosati. Malo znojenja neće vam nimalo škoditi.

Pre nego što je izašao, Bledford je pripasao opasač sa revolverom. Zabacio je ogrtač tako da bi mu drška pištolja bila na domaku; nekoliko puta je izvukao i vratio revolver u futrolu i klimnuo glavom, verovatno zadovoljan što nije izgubio ništa od nekadašnje veštine. Izašao je iz odaje čvrstim korakom, osedlao konja i odjahao putem prema Pekstrapu. Krave sa već odraslom teladi pasle su na padinama koje su se pružale do potoka. Kobile sa ždrebadima lutale su između ograđenog prostora. Sve je to pripadalo Martinu Bledfordu. To je sada bio njegov život, ili bar veliki i važan deo života, jer je postojao i jedan drugi deo, deo starih dana, koji ga je uzbuđivao i koji ga je podsećao kako je postigao ovakav uspeh. Stigavši do puta, i imajući pred sobom jasno vidljiv dim koji se dizao iz kuća u Pekstrapu. Bledford je zaustavio konja i pogledao prema severu. Njegova pažnja zadržala se na rumenkastim obrisima udaljenih planina. Dosta dugo je tako stajao i gledao. Onda je uzdahnuo, i petama opomenuo konja da ponovo krene.

•

Okružen žućkastim iverkama narezanim sa jedne borove daščice, Kern je sedeo i nešto deljao, kada je nenajavljen ušao Bledford. To nije bilo ništa neobično, jer je Mar-

tin Bledford bio glava gradskog veća, i na neki način je sebe smatrao Kernovim pretpostavljenim.

— Vidim da si zauzet — počeo je razgovor rančer sa sarkastičnim osmehom na usnama. — Znaš li gde tvoj pulen kockar? Verovatno negde opet nešto muti?

— Ne znam, ali verovatno je negde u blizini. — Kern je obrisao iverke sa stola i odgurnuo ih je nogom u ćošak. Odložio se nož i digao pogled. — Šta mogu da učinim za tebe? Ili si možda došao samo da me kontrolišeš?

Bledford se izveštačeno osmehnuo, mada je želeo da taj osmeh izgleda prijateljski. — Nisam ništa proveravao, šerife. Slučajno sam došao u grad i palo mi je na pamet da ti i ja već davno nismo ništa popričali. Otuda mi je došlo da te pozovem i da te častim pićem.

Kern se zavalio u stolici. — A šta je povod?

— Zar je povod potreban?

— Ne, mislim da nije. Samo mi se čini da je tvoj postupak malo čudan. Ne sećam se da si se ranije ponašao tako.

— Onda znači da sam dosta zakasnio, zar ne? — Bledford je još više razvukao usne u osmeh, a onda pokazao Kernu prema vratima i pošao za njim, tapšući ga perfidno po leđima, i smejući se glasno, kako bi kod ovoga stvorio utisak prijateljskog raspoloženja. — Možda ćemo moći da privolimo tvog štićenika da nam se pridruži.

— Sumnjam. Holidej sada ima na umu druge stvari. Sem toga, on ne pije mnogo... tu i tamo po neko pivo.

— Pametan mlad čovek. — Bledford je pošao napred i pridržao otvorena vrata da šerif prođe. — Šta ćeš piti? Ja ću uzeti viski.

— Viski — rekao je Kern. — Džil zna koju vrstu viskija pijem.

Bledford je prihvatio pruženu flašu i spustio je na sto zajedno sa dve čaše. Nasuo je Kernu punu čašu, a sebi nešto malo manje. — Pričao si da je Holidej drugovao sa jednim tvojim starim prijateljem. On se zvaše Meril, je li tako? Ako se dobro sećam, taj je u Oklahomi?

— Kada sam poslednji put čuo za njega, bio je u Oklahomi — ispravio ga je Kern. — Holidej se s njim sreo u Koloradu, u gradu koji se zove Mofat.

— Oh, vidim... — Bledford je digao čašu i nazdravio. — Živeli.

— Živeli — rekao je Kern i znalački pogledao piće. — Čuo si šta se desilo prošle večeri. I tvoj dečak je bio umešan... pretpostavljam da to znaš?

Bledford je lagano i pažljivo spustio čašu na sto, počeo se igrati s njom praviti male vlažne krugove na površini stola. — Džek mi je nešto pomenuo. Šerife, dečaci nisu imali na umu nikakvo zlo. Ti znaš kakvi su mladi vatreni ljudi... puni su neke neobuzdane snage, oni lako upadaju u sve vrste lakomislenosti.

— Oni su odrasli, Beldforde — rekao je Kern. — U svakom drugom gradu bili bi uhapšeni za njihov prestup.

— Je li bilo nekih pritužbi?

— Ne. Nisam video Mejzi Hamilton, ali su se Holidej i propovednik malo dokačili. No, mislim da je stvar ipak legla.

— Dobro, raduje me da je tako. — Bledford je ponudio šerifa cigarom i kresnuo šibicu da mu pripali.

— Iskreno govoreći, bez obzira na svoje zanimanje i glas koji ga bije, Holidej izgleda ozbiljan i čvrst čovek. Ali, sve vreme sam se pitao nešto o njemu. Za njega kao kockara ovde nema velikog hleba. Šta ga je onda navelo da napusti Kolorado? Svrbeli su ga tabani? Ili možda beži od nečega, od nečega što bi više voleo da mi ne znamo?

Bledfordov stav i način izlaganja nije mogao da prevari Kerna. Viski ili dobra cigara nisu ga mogli omekšati. Martin Bledford je kopao da dođe do obaveštenja, to je Kernu bilo jasno. I mada mu se nije sviđao postupak, nije video prepreke zašto rančeru ne bi rekao ono što je želeo. Rekao je. — Ubistvo je razlog zbog koga je Dok Holidej došao u Teksas, Bledforde. Ovde je zbog toga što traži ljude koji su silovali i ubili neku njegovu poznanicu a takođe ubili njenog brata.

Martin Bledford je prestao da se igra sa čašom. Napetost ga je stegla u grlu kao neka džinovska ruka. Sedeo je ukrućen kao daska i netremice zurio u Kerna, dok je u glavi pokušao da složi sve komade mozaika zagonetke. — Ali, zašto je došao baš u Teksas? — progovorio je kada je ćutanje zapretilo da izda njegove misli.

— Pre nego što je umrla ta devojka je nešto rekla. Rekla je *Frio*. Holidej izgleda misli da to ima neke veze sa Pekstrapom. Raspituje se kod svakoga u gradu i ako neka veza stvarno postoji, on će je naći.

— Uveren sam da hoće. — Bledford se već bio pribrao. — Taj ključ zagonetke ipak je suviše klimav. Mislim, ako postoji čovek koji se zvao Frio taj je dosada lako mogao promeniti ime i stotinu puta. Šta ga sprečava da ode odavde kada čuje da ga Holidej traži.

Kern nije znao zašto je stekao utisak da Bledford nervozno govori. Rančerova ruka nije podrhtavala kada je ispravio čašu i nasuo još jedno piće.

— Holidej uopšte nije siguran da je Frio baš ime nekog čoveka — rekao je Kern. — Ta reč mogla bi da znači skoro sve. U svakom slučaju, on ne traži samo jednog čoveka. Tamo u Koloradu bila su četvorica. Svaki od te četvorice hulja učestvovao je u nasilju nad ženom i svaki od njih dobiće svoje, odnosno svojih šest stopa zemlje, kada ga Dok Holidej uhvati.

— Četvorica... — ponovio je Bledford. — Pa, drago mi je što smo proćaskali, šerife. Želim ti puno uspeha, mira i reda u gradu...

— Hvala, Bledforde — rekao je Kern, a onda se obratio barmenu. — Priđi ovamo, Džile — rekao je zadovoljno. — Dosadno mi je da sedim i pijem sam.

•

Između Pekstrapa i kuće Hamiltonovih u brdima pružao se put dugačak nekoliko milja, neravan i prašnjav. Korpa za kupovinu nalazila se na sedištu iza Mejzi, a ispod sedišta paket sa većom koji je oprala za račun Gaja Metkafa. U krilu je nosila nešto jaja za doktora. Gledajući jaja u krilu, stisnula je usne i pokušala da ne misli zašto ih nosi. Razdraženo je pljusnula vodicama konja po sapima i poterala ga bržim kasom. Bilo je kasno poslepodne i ako se bude zadržavala,

smračiće se pre nego što se vrati kući.

— Hajde brže — požurivala je konja. — Bangava matora mazgo! Skuvaću te za tutkalo, ako ne požuriš!

Konj je nastavio da kaska istim tempom kao da ga se njene reči ništa ne tiču, i samo je nekoliko puta frknuo ne dižući glavu.

— Ako ne požuriš, išibaću te — opomenula ga je Mejzi vitlajući bičem. — Nisam zaboravila da si mi pobegao... i obračun za to će tek doći.

Konj je ponovo frknuo, i Mejzi je pustila bič i obema rukama prihvatila vođice. Iza nje, dizao se gust oblak prašine. Počela je da razmišlja o nečemu, i zaboravila na bezobraznog konja. U želji da obavi sve poslove u gradu, zaboravila je da će joj se Dok Holidej možda naći pri ruci i vratiti se s njom do ranča. Vožnja kroz noć do kuće privlačila je kao zabranjena jabuka. Na tu misao, Mejzi se osmehnula i malo zategla vođice.

— Hoooj! — povikala je — gde toliko žuriš stara lešino namenjena lešinarima? Nismo ovde na trkama. Šta hoćeš, da postaviš rekord u trkama dvokolicama?

Na pola milje od Pekstrapa, od glavnog puta odvajala se jedna staza i paralelno sa potokom vodila do grada. Tu u hladovini krošnje drveća, Džek Bledford i braća Tornlej dojahali su posle razgovora sa Džekovim ocem. Napojeni viskijem Martina Bledforda, oni su sedeli u zasedi i pripremali sledeći korak njihove akcije... pripremali plan kako da iz Mejzi Hamilton izvuku informaciju o tome šta ona stvarno zna.

— Možemo pokriti lica — rekao je Džek. — Čak i ako naslutj ko smo, ne može se zakleti da smo to bili mi. Holidej je u gradu, a za starog Hupa ne treba brinuti. Treba samo da budemo hitri i da ne dopustimo da nas nešto zadrži.

— Ona će reći Holideju — rekao je Klej. — Zašto lepo ne sačekamo i prosviramo Holideju metak kroz glavu kad se ne nada, i da time završimo stvar?

— Zato što ne znamo tačno šta traži — rekao je Bret nestrpljivo. — Ne možemo biti sigurni sve dok ne raščistimo stvar sa Mejzi.

— Sigurni smo. — Klej je naslonio glavu na drvo i zagledao se kroz granje. Noćna mora se spuštala na njegovu dušu. U ustima je osećao ukus viskija, ali je ipak bio uplašen. Bret mu je dodao bocu, i mada mu se više nije pilo, potegao je nekoliko gutljaja. Ukus viskija ostao mu je u ustima, ali nije mogao da zbriše osećaj straha. — Moramo se rešiti Holideja — rekao je. — Nemamo izbora. Ili on ili mi.

Bret je pogledao Džeka Bledforda tražeći od njega potvrdu za Klejovo razmišljanje. — Ne može da zna — rekao je Bledford. — Kako bi mogao?

Nelagodno ćutanje obuzelo je svu trojicu. Klej je čupkao travu, dok je Bret lomio grančicu. Džek je ispraznio bocu i bacio je u potok. — Holidej ne može ništa znati — rekao je uma izoštrenog alkoholom. — Kad bi znao, on bi gonio nas. Od jednostavno peca, i mi se moramo osigurati da ne baci udicu na pravo mesto.

— Misliš na Mejzi? — rekao je Bret.

— Tačno. — Džek je prišao potoku i pljusnuo se po licu. U tom tre-

nutku začuo se neki šum. — Sklonimo se — naredio je. — Neko dolazi!

Niz vrba zaklonio je kola. Na mekanom peskovitom puteljku jasno se čulo kotrljanje točkova i škripanje opreme. Džek Bledford je legao u travu pored puta, dok su Bret i Klej ostali u senci. Kada su kola prošla. oni su se uspravili usjaktelih očiju od zadovoljstva.

— Imamo sreće — uzviknuo je Džek. — Na konje, maskirajte se i da je stignemo pre nego što dođe blizu grada.

Mejzi je nastavila da vozi neravnom uzanom prečicom prema Pekstrapu. Hladovina drveća donela joj je olakšanje posle žege na suncu, i uljuljkala je u osećaj mira koji je preneo u sanjarije. U mislima je šetala sa Dokom Holidejem tom istom stazom pored potoka i zbog toga je propustila da čuje konjanike koji su se probijali kroz žbunje. Sagla je glavu da izbegne jednu nisku granu, a kada je pogledala gore, oni su bili tu sa maramama preko lica i revolverima u rukama. Mada je iznenađenje bilo njena prva reakcija, Mejzi nije bila žena koja se predavala lako. Jedan udarac bičem i trzaj vođice uz glasno „đi" poteralo je konje pravo na trojicu drumskih razbojnika.

Put je bio uzan. Bret Tornlej i Džek Bledford skrenuli su konje nalevo i sudarili se, a Klej je pošao nadesno, ispustio pištolj i uplašeno kriknuo kada je od sudara izleteo iz sedla. Tog trenutka, smrt je bila opasno blizu Kleja Tornleja. Mejzi je izgubila kontrolu nad kolima. U sudaru sa Klejom, polupala je jaja i ispustila uzde. Kola su poletela, grane su je zakačile po licu, za trenutak je ugledala jednu zgrčenu osobu pored sebe, a onda je došlo do drugog sudara od koga su joj pred očima iskočili svetlaci.

Dok je Mejzi nastojala da se pribere, Klej Tornlej je uspeo da se iskoprca iz gužve konja i opreme i da se uspravi. Ozbiljno ošamućen, Klej se samo divio čudu koje ga je spaslo da ne razbije glavu ili da ne bude zgnječen pod težinom kola. Posmatrao je konje koji su se bacakali, i trudili se da ustanu. Setivši se maske, povukao je maramu naviše i šepajući obišao do Breta i Džeka koji su baš silazili sa konja. Džekove pantalone bile su pocepane na butini, i iz duboke rane prouzrokovane prelomljenom granom, curila je krv. Stenjući od bola, Džek je šepajući pošao napred i palcem pokazao Kleju. — Ispetljaj tvog konja. A ti — izdrao se na Mejzi — siđi dole i to što brže.

Ošamućena ali prkosna, Mejzi je zamahnula nogom na Džeka Bledforda. Zamah je promašio i ona je počela da sipa pogrde. — Nosite se, bezobrazni kučkini sinovi! Šta mislite, šta predstavljate i izigravate? Zamalo što nisam poginula!

Džek je pružio ruku, uhvatio je za članak na nozi i slobodnom rukom uperio revolver. — Ovo nije igra. Bićeš mrtva ukoliko ne uradiš ono što ti kažem.

— Ne šalimo se — umešao se Bret Tornlej. — Bolje uradi onako kako ti se kaže. Nemamo vremena da se zamajavamo.

Mejzi je u vazduhu osetila miris viskija. — Vi ste pijani. — Okrenula se i zamahnula bičem na Kleja. Bič je pogodio Kleja u previjenu ruku, i Mejzi je trijumfalno uzviknula kada je ovaj jauknuo. — Vra-

ga vam vrede te maske! Mislite li da ste me obmanuli? I slep čovek bi vas po mirisu prepoznao na milju daleko. — Još uvek grdeći, Mejzi je uzalud pokušala da dočepa pušku koju je držala ispod sedišta. Puška je bila ispala u blato, ali ona to nije znala, dok Džek Bledford nije skočio na kola i gurnuo je dole. Mejzi je pala na koleno i videvši pušku na dohvat ruke, pružila je ruku da je uzme, ali je Bret Tornlej bezdušno gurnuo nogom u stomak. — Pokvarena kučko! Napred, čuješ li?

Bret je podigao, stao iza nje i zavio joj ruke. Ona se bacakala nogama, i Bret je savio toliko da joj je mogao slomiti kičmu. Džek joj je prišao i udario joj šamar po ustima.

— Platićete za ovo — rekla je Mejzi plačno. Tužiću vas šerifu, da znate!

— Zaveži! — naredio je Džek. — Odgovaraj samo kad te nešto pitamo.

— Šta hoćete? Šta mislite da ćete postići ovim?

— Koliko ti je muž pričao?

— Koliko mi je pričao o čemu? Greg nikada nije otvarao usta, ako nije u njih sipao piće ili uzimao hranu. Ne znam šta hoćete, ali znam da ćete zbog ovoga zažaliti... to vam tvrdim.

U nastupu besa, Mejzi je kolenom zamahnula i pogodila Džeka Bledforda u stomak. Ovaj se presavio, i Mejzi ga je dočekala udarom čela u nos. Džek se zateturao, a žena je udarila Kleja nogom u kuk.

— Ubiću vas! — vikala je besno. — Pokazaću vam šta sleduje zato što ste svoje prljave šape stavili na mene! Skrenuli ste me sa puta, je li? Pretite mi, kučkini sinovi! U vama nema dovoljno hrabrosti ni da buvu ubijete! Sva trojica niste u stanju ni jednu ženu da uplašite! Bedni, podli gmizavci...

Džek Bledford se ispravio. Osećao je bol u stomaku, bol u nozi i bol u nosu. Uzrok svega toga video je u Mejzi. — Držite je! — Naredio je Bretu divljački. — Srediću kučku! Rascepaću joj srce!

— Kuršum će proći kroz nju — povikao je Bret upaničeno. — Ubićeš i mene!

— Onda je odgurni.

— Još je nismo ispitali. Džek, moramo da znamo koliko joj je Greg rekao.

— Pitali smo je. — Džek Bledford je uperio revolver i palcem pritisnuo obarač! — Gurni je, kad ti kažem!

Bret je odgurnuo Mejzi. Ona se zaljuljala napred, jedinim pravcem koji joj je bio slobodan. Dohvatila je Džeka za noge u istom momentu kada je ovaj pritisnuo okidač, i oboje su se srušili na gomilu kada je pucanj odjeknuo u njenim ušima kao topovska grmljavina. Nije bila pogođena, ali joj je Džek pritisnuo lice zemlji i ona je osećala dodir tople revolverske cevi na temenu.

— A sada! — procedio je Džek Bledford kroz zube — ma šta da znaš, nikome nećeš reći.

VI

Odlučivši da pre večernje partije poseti Hamiltonove, Dok Holidej je jahao prečicom pored potoka. Vazduh je bio prohladan i miran, i samo s vremena na vreme čuo se tih cvrkut ptica, kada je odjednom u

blizini odjeknuo pucanj i razlegao se doljom potoka do daleko u preriju.

Tane nije zviznulo blizu njega, i Holidej je po tome zaključio da metak nije bio namenjen njemu. Mamuznuo je konja da pojuri brže prečicom kroz žbunje, i popeo se na malu obalu, odakle je imao pregled puta. Sjahao je i pogledao kola. Oko kola bili su konji, a pored njih još dvojica sa maramama preko lica, i treći koji je pritiskao jednu ženu. Mejzi! Tek što je prepoznao primetio je revolver u ruci Džeka Bledforda. Munjevito se mašio rukom revolvera i ispalio jedan metak koji bi Bledforda pogodio između plećki da se u tom trenutku Mejzi nije počela otimati. No, ona se pridigla i odbacila Džeka u stranu, pa je Holidejev metak samo digao prašinu nekoliko santimetara daleko od njegove ruke. Ipak, i to je bilo dovoljno da se tok događaja preokrene, jer je Bledford odskočio sa zemlje, zaklonio se iza jedne stene i bežeći doviknuo ostalima.

— Daj konje! Dovedite ih ovamo za ime božje! Brže, vrag vas odneo, mrdnite se!

U nemogućnosti da bezbedno puca, a da ne izloži Mejzi riziku, Holidej se sjurio niz obalu, zaklonio se iza kola i otuda opalio. Čuo je kada je kuršum udario u stenu iza koje se krio Bledford. Otuda je došao odgovor u istom vidu i prozviždao iznad njegove glave.

— Pobeći će! — začuo je Mejzin glas. — Pucajte na te hulje! — zaustavite ih na neki način!

Topot konjskih kopita začuo se i vrlo brzo nestao u daljini. Holidej je ustao i ugledao Mejzi koja je trčala prema njemu.

— Svinje! — rekla je i pala mu u ruke. — Prljavi, bedni... — Mejzi je izgubila dah. Dopustila je da je Dok povede do ivice puta i tamo sela. — Svakako nagađate ko su ti ljudi.

— Nagađam — stisnuo joj je rukom rame. — Šta su hteli? Ili bih možda i to mogao da pogodim?

— Pogrešili biste. Hteli su da znaju koliko mi je Greg pričao. Nisam shvatila šta su imali na umu kad su me to pitali. Do vraga, hteli su da me ubiju...

— Smirite se. — Pričekao je da se Mejzi pribere, a onda je odveo do kola i ostavio je u hladovini, dok je on izvukao kola na put. Pregledao je konja i utvrdio da životinja nije ranjena, pregledao je i kola i našao da je jedan točak oštećen. Dva paoca bila su slomljena.

— Odvešću vas kući — rekao je i privezao svog konja za kola.

Mejzi je istresla prašinu iz kose. — Neću da idem kući. Ti zlikovci su hteli da me ubiju, Džone. Neću dozvoliti da se izvuku.

Holidej je pljesnuo vođicama konja i kola su lagano pošla puteljkom. — Čujete li šta sam rekla? — prasnula je Mejzi. — Hoću da ih prijavim šerifu. Hoću da ti pacovi dođu u zatvor gde im je mesto. Čujete li šta vam govorim, jeste li gluvi?

— Nisam gluv i znam šta radim. — Holidej je gledao pravo napred. — Ako odete šerifu, on će vas najpre pitati, da li možete identifikovati ljude koji su vas napali. Napadači su bili maskirani. Kako biste ubedili Kerna da znate ko su oni, kad niste videli lica?

— Ali, ja znam ko su oni! Znate i vi.

— Ja sam ih video manje nego vi. — Holidej je sa sporednog puteljka izašao na glavni put i poterao kola brže. Iz Mejzinog ćutanja zaključio je da je najzad shvatila ideju. Umirio je jednim obećanjem. — Ali, zažaliće za ovo. Imam neke ideje još uvek maglovite, ali, po tome kako se ponašaju... — Holidej je zaćutao i time završio obećanje. Uterao je kola kroz vratnice, zaustavio pred kućom i pozdravio Hupa, kada je ovaj šepajući izašao napolje.

— Bledfordovo štene i ona dvojica Tornlejevih glupaka — zaključio je Hup kada mu je rečeno šta se desilo. — Ovaj put su otišli suviše daleko, Holideje. Do vraga, ako vi ništa ne učinite, ja ću.

Holidej ga je uzeo za ruku i poveo ga do kuće. — Saznao sam nekoliko stvari — rekao je tihim glasom. — Vaš sin je prodao Metkafu svoga konja za odmornog konja onoga dana kada je otišao. Metkaf računa da je bio zbog nečega preplašen.

— Bio je preplašen zbog toga što sam mu rekao da ću ga dobro isprašiti — frknuo je Hup. — Rekao sam mu kuda ide njegov brak. Rekao sam da ukoliko se ne ostavi one trojice huligana, da će ga Mejzi napustiti. I ona bi ga napustila...

— Bledford i propovednik nisu sprečavali njihove sinove u takvom ponašanju?

— A zašto bi? Bledford nije svetac. A onaj propovednik manje misli na propovedi nego na druge stvari. — Hup je pogledao u pravcu Pekstrapa. — Oh, možda su se pravili da su zabrinuti, ali, ja mislim da su bili zabrinuti zbog svojih ličnih smicalica. U poslednje vreme dosta mračnih osoba je došlo ovamo. Većina njih posetili su propovednika. On kaže da su od njega tražili milosrđe, ali, ja mislim da on ne bi dao ni kost psu, a kamoli nešto drugo, ako su to uopšte neki bednici.

— A šta bi moglo biti? Banditi?

— Možda. Ne kažem da jesu niti da nisu. Kern je šerif, pa neka on brine o tome. A kuda ste se uputili?

Holidej je prišao privezištu i spremao se da pojaše, kada ga je Hup stigao. — Idem da porazgovaram najpre sa Kernom — rekao je Dok. — Posle toga, popričaću malo sa propovednikom, a onda ću poći da čujem šta Bledford ima da kaže.

Hup je dohvatio uzengiju pre nego što je Holidej poterao konja. — A šta ćete razgovarati? Mislio sam da ste rekli...

— Mejzi ne može da identifikuje napadače, ali im je nanela nekoliko povreda. Mislim da su oni sada kod kuće i da se previjaju. Hteo bih da čujem objašnjenje za te povrede.

— Još niste večerali?

— Ješću u gradu. — Holidej se sagnuo i uklonio starčevu ruku. — Sutra ću vam ispričati kakve sam sreće bio.

Kada je već bio kod vratnica iz kuće je izašla Mejzi. Doviknula je za njim i on je otpozdravio rukom, mada se nije osvrnuo. Noć je bila tamna i prve zvezde su stidljivo žmirkale na nebu, a onda su se ukazale prve svetlosti grada. Približavajući se predgrađu, ugledao je resku strelu munje koja je prosekla tamu iznad brda na severu. Do ušiju mu je doprla grmljavina, znak da se spremala oluja. Uskoro će početi i jedna druga oluja, pomislio je

Dok, ne znajući da je na Bledfordovom ranču oluja već počela.

*

Vetar i prašina uleteli su u odaju zajedno sa Džekom Bledfordom. Džek je zalupio vrata za sobom i pošao u mraku na desnu stranu. Zastao je kada su se vrata dnevne sobe otvorila i propustila u hol snop svetlosti.

— Džek...? — glas njegovog oca odjeknuo je kao grmljavina. — Gde si bio do đavola?

Džek je hramljući pošao napred. — Desio mi se nesrećan slučaj. Konj mi je naleteo na drvo. U butinu mi se zabio komad cepanice, tata, i boli me pakleno!

— Gde su ostala dvojica?

— Otišli su kući. Nisu bili sa mnom. — Džek se naslonio na rame svoga oca i obojica su ušla u dnevnu sobu. Dovukao se do sofe i stenjući seo. — Popio sam nekoliko pića. Mislim da nisam bio dovoljno pažljiv u jahanju.

— Tri četvrt litra — primetio je Martin Bledford turobno, — proverio sam bife čim sam došao kući i video da te nema. Nemoj mi reći da si to sve sam popio. Mnogo si slab lažljivac, kad treba prevariti iskusnog oca.

Dok je Džek tražio odgovor, Martin Bledford je otvorio fioku jednog ormorića i uzeo otuda makaze i nož. Jod i zavoji nalazili su se u ormariću na zidu. Doneo ih je do sofe i onda se sagnuo da ispita ranu na nozi svoga sina. Komad drveta bio je duboko i čvrsto zariven. Rasekao je nožem ranu sve dok nije mogao da poduhvati drvce pincetom, a onda je progovorio. — Razgovarao sam sa šerifom. Izgleda da je naš prijatelj Holidej strašno ogorčen. Po onome što mi je Kern rekao, ne mogu ni da ga osuđujem za to.

Džek je ćutao izbegavajući lukav upitan pogled svoga oca. Stisnuo je zube i zabacio glavu unazad u očekivanju da njegov stari povuče drvo iz rane. Udar groma zatresao je kuću. Munja je blesnula zasenjujući svetlost lampe i zaigrala na bledim licima. Blesak munje kao da je ukresao varnicu ljutine u Bledfordu.

— Mofat u Koloradu i nije tako daleko u vazdušnoj liniji — rekao je Martin Bledford. — Samo što Holidej nije došao pravo ovamo. Lutao je i tragao skoro čitavu godinu.

Graške znoja izbile su na licu Džeka Bledforda. Znao je šta će doći. Njegov otac je hteo da iz njega izvuče nešto više od komada drveta. Rekao je. — Ne znam ništa o Holideju, rekao sam ti već...

Martin Bledford je cimnuo i podigao pincetu. Komadići mesa visili su sa cepančice koju je izvukao. — Lažljivče — viknuo je. — Gde ti je konj? Je li teško povređen?

— Posekotine na prsima. Ništa ozbiljno. Dao sam ga jednom kauboju da se pobrine za njega. Tata, govoriš kao da si šenuo. Ja ti nešto kažem, a ti mi ne veruješ. Zašto se onda mučiš da me pitaš za ime božje?

— Zar ti uvek nisam govorio da čovek treba sam da se brine za svog konja? Zar ti nisam govorio da briga za životinju treba da stoji ispred brige za samog sebe?

— Da, ali...

Martin Bledford je nasuo jod na ranu. — Nisam li ti govorio da ćeš

se uvaliti u nevolju ako nastaviš kako si počeo?

— Nismo bili nigde već mesecima.

— Govorim sad o tome gde ste bili i šta ste radili pre godinu dana — rekao je Martin Bledford oštro. — Hoćeš li mi već jednom reći?

Džek je duboko uzdahnuo, a onda je zastenjao, jer ga je otac gurnuo na sofu. — Zašto tako skačeš sa predmeta na predmet?

— Preći ću i na ono što me interesuje — zamumlao je Martin Bledford. — Ti i braća Tornlej popili ste tri četvrt boce viskija. Zbog toga ste se uvalili u sos. Hoćeš li me i tu slagati?

— Rekao sam ti šta se desilo, tata. Nema smisla da me gnjaviš, nadoknadiću ti viski. Ako hoćeš da se ne družim sa Klejom i Bretom, u redu. Martin Bledford je odbacio bocu sa jodom. Obuzet besom, ošamario je Džeka po licu i nastavio da ga šamara, kao da ga njegov bol još više razdražuje. Nadneo se pretoći nad Džeka. — To što ćeš prekinuti druženje sa Tornlejevima sada ti neće pomoći. Znam šta ste uradili, sinko. Silovali ste i ubili Holidejevu prijateljicu i ubili ste njenog brata i to bez razloga. Od svih gluposti zar ste baš tu glupost morali da uradite? Nikada nisi bio bez novca... zašto nisi platio žensku, ako ti je baš toliko bila potrebna?

— Nismo... — stenjao je Džek suvih usta i grla. — Sve što smo činili to je bilo povremeno pijančenje i ponekа šala. Istina je tata, časna reč!

U Martinu Bledfordu je preovladao bes. Lica izobličenog i usjaktelih očiju zgrabio je Džeka za prsa košulje, digao ga na noge i svom snagom ga prodrmusao. — Čak i sada ne smeš da mi kažeš istinu! Nemaš hrabrosti! Kao dete uhvaćeno u krađi meda, stojiš tu i u lice mi kažeš, očekujući da ću ja biti tolika budala da ti poverujem. — Martin je odgurnuo svog sina i ovaj se zateturao. Pošao je za njim, priterao ga uza zid i nastavio da grmi na njega svom snagom. — Kao čopor pasa napali ste tu ženu. I Hamilton je bio tu. Sva četvorica, pijani kao svinje... — Bledfordova velika pesnica spustila se na vilicu njegovog sina. Pluća su mu se cepala od urlanja, a vene na čelu su mu iskočile kao da će probiti kožu. Nastavio je da udara pesnicama Džeka po glavi i grudima, iako se ovaj branio. U jednom momentu, Džek je pao na kolena i zastenjao, i Martin Bledford je došao sebi. Bez trunke sažaljenja, ali zabrinut, spustio je pesnice i seo na stolicu. — Nikada nisi imao hrabrosti da se boriš. Kakav si ti to čovek?

— Ne tuci me, tata — mucao je Džek kroz naduvene usne. — Ne mogu da podnesem...

— Kukavico! — frknuo je starac. — Ista si majka. Ne možeš da podneseš kad nešto pođe naopako. Dobar si samo da natežeš flašu. Trebalo je to da znam, trebalo je odavno da te oteram.

— Tata, žao mi je... — Džek je pokrio lice rukama.

— Žao ti je, je li? Verujem da ti je žao. I meni je žao, žao mi je što je Holidej došao da vam poskida glave. — Martin Bledford je nekoliko puta pogledao svog sina i ljuto odmahnuo glavom. — Sad bar znamo zašto je ovde. Jedan od vas je slučajno izgovorio reč *Frio*. Holidej je tu reč pomenuo Hupu i ovaj je registrovao, ali ne dovoljno jasno.

Dakle, Hup bi ga mogao uputiti na trag.

— Greg Hamilton. — Viski je izvetrio i on se uplašio. To je razlog što je uhvatio maglu.

— Tako sam i mislio. — Martin Bledford je nasuo piće u čašu, probao ga, i namrštio se na crvenu posekotinu na Džekovoj butini. Ispio je viski u jednom dahu, odložio čašu i sa dignutom rukom uzdigao se iznad Džeka. — Šta se desilo danas poslepodne?

— Ništa. — Teška ruka se digla još santimetar i Džek je pretrnuo. — Tata, nemoj... sam sam plav od modrica.

Spreman da udari, Martin Bledford je rekao. — Onda reci istinu.

— Mi smo... zaustavili Mejzi na putu prema gradu — rekao je Džek. — Ona nas je u sudaru odbacila sa puta u šumu. Tako sam i povredio nogu. Hteli smo da je ispitamo, tata. Hteli smo samo da saznamo koliko joj je Greg izbrbljao.

— Pričaj dalje — rekao je stari.

— Pokrili smo lica, tako da neće moći da se zakune ko je presreo, ali, ipak nas je u sudaru zbrkala. Onda se pojavio Holidej i mi smo zbrisali. Nismo saznali ništa.

Usne Martina Bledforda izvile su se u ciničan osmeh. — To znači da ste opet nešto zabrljali. Onda ima samo jedna stvar, a to je da se svi spakujete i odete pre nego što vas Holidej dočepa. Uvij zavoj oko te rane i idi da osedlaš konja. Noćas odlaziš i nećeš se vratiti, dok te ja ne pozovem. Jesi li me čuo?

Džek je skrušeno klimnuo glavom. Nalet vetra zatresao je prozor i on je uzdrhtao. U vazduhu se osećao miris dolazeće hladne kiše. — Pokisnuću — rekao je. — Biće đavolski neprijatno jahati noćas po tom nevremenu.

— Ako ostaneš ovde, bićeš mrtav — rekao je njegov otac. — Uradi kao što ti kažem. Spremi stvari, pokupi Tornlejeve sinove i bežite. Ako se propovednik bude bunio, reci mu da sam ja tako odlučio.

— Razumem, tata.

Poslušno kao jagnje, Džek je uradio ono što mu je rečeno. Noć je bila crna i hladna, i on je pognuo glavu idući prema štali. U spavaonici je gorela svetlost, ali se nije usudio da pozove nekoga u pomoć. Stenjući od muke, osedlao je konja i doveo ga nazad do kuće.

— Ja sam ti spakovao stvari — rekao je Martin Bledford osorno. — Navuci kišni ogrtač i ne zadržavaj se na putu.

— Jahaću što mogu brže — Džek je stajao na verandi, dok je vetar urlao i kapi kiše bubnjale na krovu. Bila je to ista noć kao noć pre godinu dana kada je poslednji put video svoju majku. Kao i ona, učinio je grešku, i kazna je bila ista. — Tata? — pošao je korak napred. — Žao mi je. Daiem ti reč... ako se ovo srećno završi...

— Pokupi braću Tornlej i bežite — začuo je komandu. — Gubi mi se s očiju; dosta mi je razgovora s tobom.

*

Vetar je fijukao kroz pukotine na zidovima starog zatvora u Pekstrapu. Slušajući priču koju mu je Dok Ho-

lidej izlagao, šerif Kern je dozvolio sebi nekoliko sekundi uživanja u osluškivanju nevremena koje se spremalo, pre nego što je sa potpunom pažnjom nastavio da sluša. Kuckao je prstom po stolu, i izraz lica mu je bivao sve ozbiljniji, dok najzad nije stisnuo pesnicu i lupio njom po stolu.

— Zašto? — zapitao je.

— Zato što su mislili da je Greg Hamilton nešto slučajno izbrbljao — rekao je Dok. — Oni su hteli da je ubiju, šerife, to ću posvedočiti pod zakletvom.

— Niste im videli lica.

— Ne, ali znam da su to one tri guje sa kojima sam se već sukobio.

Kern je pročistio grlo. — Šta da radim? Šta očekujete da ću preduzeti? Ako ih optužim za pokušaj ubistva, da li će optužba opstati? Do đavola, tu bi optužbu lud odmah odbacio, mislio sam da ćete to i sami znati.

— Ja to i znam. Samo vas obaveštavam o izgredu.

— I šta sad?

— Ima načina — rekao je Holidej. — Imam revolver i dve pesnice. Treba nam samo priznanje jednog od njih.

— I to je luckasta ideja! — Kern je prišao vratima i stavio rezu. — Samo ih prstom taknite, i Martin Bledford i propovednik će vam najašiti na vrat kao đavoli. Ceo gradski savet staće na njihovu stranu.

— Da, čak i onda — Kern se malo umirio. — Znate šta propovednik misli o Mejzi Hamilton. Ako Mejzi podnese tužbu, on joj neće dati mira. Uprljaće i blatiće njeno ime kao što nijedno ime pre toga nije bilo uprljano. Naslikaće je tako crnim bojama da će ljudima biti svejedno kako su prema njoj postupili.

— Ali, ona nije učinila ništa.

— Nije? Ima sumnjive odnose sa doktorom. Za Gaja Metkafa nešto radi... pere mu veš. — Kern je nemoćno raširio ruke. — Kad malo više popije, doktor postaje govorljiv. Možda je on jedini čovek o kome se šuška, ali, nisam siguran. Činjenica je da će propovednik iskopati sav prljavi veš koji bude mogao. Izvitoperiće sve što je doznao o Mejzi, i u celoj državi neće biti nijedne porote koja će poverovati u njenu reč.

Holidej je klonulo slegnuo ramenima. Prišao je prozoru i zagledao se u kišu. Na suprotnom trotoaru svetlela je ulična lampa obasjavajući barice na ulici. — Klej Tornlej ima zavoj na ruci, — rekao je Dok. — Jedan napadač je takođe imao zavoj na ruci. Džek Bledford je u sudaru povredio nogu.

— Manite se toga — rekao je Kern. — Ne vredi.

— Videćemo. — Holidej je otvorio rezu. — Ako ipak nađem neki dokaz, hoćete li postupiti po zakonu?

— Naravno da hoću. Nisam ja ni pod čijom petom, Holideje. Mogu se donekle povinovati gradskom veću, ali ja sam ipak čuvar zakona. Kuda ćete sada?

Holidej je otvorio vrata. — Do Tornlejeve kuće. Idem sam šerife, jer smatram da je odavno trebalo da porazgovaram sa propovednikom i njegovim sinovima. Možda ću posle toga posetiti Martina Bledforda.

VII

Kuća propovednika Tornleja nalazila se odmah iza ugla blizu Metkafove štale. Blizu ulaznih vratnica u vrt, nalazila se ulična svetiljka, a od vratnica verande vodila je pošljunčana staza. U kišom opranom vazduhu osećao se jak miris sveže boje. Dok Holidej je zalupao teškim bakarnim zvekirom i primetio da se u prizemlju prozor obasjao svetlošću. Bio je iznenađen, jer nije očekivao da skromni propovednik malog grada poseduje tako veliku kuću, a još više je bio iznenađen kada je vrata otvorila služavka.

— Želite?

Bila je bleda u licu, ali prijatnog izgleda uprkos stroge forme njene haljine i smerno začešljane kose.

— Ja sam Dok Holidej. Hteo bih da razgovaram sa prečasnim, ako mogu?

— Hoćete li da pričekate? — devojka je bila nervozna. — Videću da li je zauzet. Sedite, molim vas, nećete čekati dugo.

U skladu sa spoljnim izgledom kuće, ulazni hol je bio prostran i raskošan sa nadvratnicima izrezbarenim u drvetu, teškim zavesama, svežim cvećem na stolu od kedrovine i slonovom nogom koja je služila za odlaganje kišobrana. Dok je to posmatrao, Holidej je čuo kucanje zidnog časovnika odnekuda iz zadnjeg dela kuće. Neka vrata su se otvorila i zatvorila, a onda je nastala tišina, sve dok se nisu začuli laki služavkini koraci.

— Prečasni će vas primiti — rekla je. — Pođite za mnom, molim vas.

Holidej je pošao za devojkom kroz jedan hol i ogromnu jako osvetljenu sobu iz koje su vodile stepenice na sprat, a onda kroz još jedan hol do Tornlejeve dnevne sobe. Devojka je otvorila vrata i propustila Holideja, a zatim ih zatvorila za njim. Dok je izvesno vreme stajao pažnje prikovane za krajnu eleganciju odaje u kojoj se našao. Satenske zavese vasile su na prozorima skoro do poda. U jednom uglu nalazio se sjajno politirani sto od ružinog drveta i kožom tapacirane stolice koje su u svemu odgovarale sofi i udobnim foteljama raspoređenim u drugom uglu. U odaji se takođe nalazio ormarić za piće na čijoj je gornjoj polici sijao srebrni poslužavnik i nekoliko čaša za viski. Sve u svemu, odaja je odisala bogatstvom koje je potpuno odudaralo od ranijih utisaka o propovedniku Tornleju. Doka Holideja je zaprepastila činjenica da takva kuća postoji u Pekstrapu. Pitao se da li je Kern ikada video unutrašnjost ove kuće.

Propovednik Tornlej pojavio se iz zavesom zastrvenog alkova na suprotnoj strni sobe. Na sebi je imao plišanu domaću haljinu a na usnama lebdeo mu je jedva primetan osmeh.

— Gospodine Holideie. hteli ste da razgovarate sa mnom — rekao je srdačno.

Iznenađen tonom. Holidej nije uspeo da odgovori odmah. — Tiče se vaših sinova — počeo je posle nekoliko sekundi.

— Oni nisu ovde. Jutros su otišli u posetu u Hondo. Mislim da je s njima pošao i Džek Bledford. Bar tako je bilo prethodno dogovoreno.

— Hondo? — Dok se netremice zagledao propovedniku u oči, ali je malo mogao pročitati na njegovom oštro ocrtanom licu. Propovednik je

bio na domaćem terenu... samouveren i odlučan.

— Možda su vam rekli — nastavio je Holidej. — Danas poslepodne napali su Mejzi Hamilton. Da nisam naišao, oni bi je ubili.

— Vaš stav prema mojim sinovima me čudi — parirao je propovednik. — Ne manje me zbunjuje vaša briga za tu Hamiltonovu žensku. Nema sumnje da vi živite s njom.

— Ja sam samo nekoliko puta prespavao u njenoj štali. Propovedniče, potrebni su mi ti dečaci. Hoću da ih vidim i da se zakunu da nisu napali iz zasede Mejzi Hamilton, a ja ću posle toga dokazati da ipak jesu.

— Dečaci su na putu za Hondo. Gospodine Holideje, ako je to jedini razlog zbog koga ste došli, onda gubite vreme. Pokušao sam da se ponašam prijateljski. Ostavio sam po strani vaše držanje u salunu i nastojao sam da budem trpeljiv. Ali, ovo neću da trpim.

— Možete li vi pouzdano tvrditi da su odjahali u Hondo?

Propovednik je srdito isprsio uzana prsa. — Da, ako bude potrebno.

— Onda nemam ništa više da tražim. — Holidej je klonuo ramenima kao da prima znanju poraz. Glumeći naivnost, zadivljeno je prešao pogledom po nameštaju. — Imate vrlo lepu kuću. Propovedanje je izgleda mnogo unosniji zanat, nego što sam mislio.

— Propovedanje nije zanat gospodine Holideje — rekao je propovednik uspijajući. — Ovo što vidite rezultat je dugogodišnjeg napornog rada... dugogodišnjeg odricanja i predanog služenja svevišnjem. Ja sam svoju veru dao gospodu i on me je nagradio za to. Jedino žalim što moja draga supruga nije sa mnom da to podeli. Veliki tvorac je pozvao sebi još pre sedam godina, neka joj svevišnji da večni pokoj duši.

— To je šteta. Hoćete li pozvati devojku ili da izađem sam?

— Pozvaću devojku. — Tornlej je zazvonio. — Moji sinovi su pustahije, to znam. Bujni su i živahni i moraju na neki način utrošiti energiju. Neće mi smetati čak i ako malo ohlade glave u zatvoru. Ali, optuživati ih za nešto što znam da nikada ne bi uradili... — Laki koraci su prekinuli propovednika. — Pokažite izlaz gospodinu Holideju, posle toga nećete mi više trebati.

Tek što su se vrata za Holidejem zatvorila, Martin Bledford se pojavio iza zavese u alkovu i prišao ormariću za piće. — Nije trebalo da ga pustiš unutra. Do vraga, ova kuća ga je navela na sumnju.

— Da nije sumnjičav, ne bi ni bio u Pekstrapu — primetio je Tornlej. — Sem toga, ova kuća ne navodi na sumnju više nego tvoj ranč. No, sada moramo nešto da učinimo da se zaštitimo.

— Dečaci ti zadaju glavobolju?

— Nisu karakterni. — Tornlej je uzeo piće koje mu je Bledford pružio, ispio ga i pružio čašu da mu ovaj nalije još jednu. — Zašto se sinovi tako često umetnu na majku? Kakva je to igra prirode, koja ih napravi takvim?

— Otkuda znam — rekao je Bledford. — Ti si od svoje žene bar nešto dobio. Moja bi popila sve što sam imao, da sam joj dopustio.

— Grejs mi je ostavila sve što ima — rekao je propovednik. — To sam se postarao, a onda je došlo

mučno čekanje koje se na kraju ipak isplatilo.

Bledford je pročistio grlo. — Moramo ga ubiti, Hače. Ne smemo dopustiti da i dalje njuška.

— Nismo više mladi. Prošlo je dosta godina otkako sam ispalio metak iz pištolja.

— I matora mačka hvata miševe — rekao je Bledford. Sam si rekao da moramo da se zaštitimo... na koji drugi način? Dečaci ne mogu da srede Holideja. Ako mi to ne učinimo, ko će?

— Ima revolveraša za iznajmljivanje.

Bledford je odmahnuo glavom.

— Ako platimo nekome da završi taj posao za nas, mi smo za otpad. Holidej često odlazi na Hamiltonovu formu. Na putu ima dosta mesta pogodnih za zasedu. Do vraga, dosta puta smo to već uradili!

— U redu, uradićemo još jednom. — Tornlej je sebi dopustio zadovoljstvo da popije još jedan viski pre nego što je prišao vratima i oslušnuo. — Keti je u krevetu, i sada možeš ići. Sutra je subota. Sačekaćemo Holideja sutra uveče.

— Zašto baš sutra?

— Prekosutra je nedelja — rekao je propovednik. — Zar si zaboravio da ne smem da ubijem čoveka u nedelju, Marte.

Bledford se zakikota. Godine su im ukrale mladost, ali nisu donele nikakvu značajnu promenu u njihovim karakterima. Bilo je oružanih pljački, obračuna revolverima i tuča po salunima zbog sumnjivih žena. Da, pomislio je Bledford, dočekaće Doka Holideja u subotu. U nedelju će propovednik Tornlej održati misu za pokoj duše jednog kockara.

*

Pošto je kroz kišu prešao preko ulice, Dok Holidej je obrisao noge na čistač blata i ušao u salun „Stočareva ruka". Poručivši pivo, zapitao je barmena.

— Nisam ih video celog dana — rekao je barmen. — Pitajte u štali. Tornlejevi sinovi obično tamo ostavljaju svoje konje. Jeste li nešto saznali što ste se raspitivali?

— Ponešto. — Holidej je liznuo usne i prešao pogledom po odaji. Ovaj salun bio je glavno stecište u Pekstrapu. Tu su ljudi dolazili da ispiju piće, da igraju karte i da zaborave dnevne muke i brige. Nešto kasnije, i Holidej će im se pridružiti i početi uobičajenu večernju partiju pokera, ali dotle je bilo još dovoljno vremena. Ispivši pivo do kraja, pogledao je prema barmenu, ali pošto je ovaj bio zauzet, uputio se prema vratima, s tim da piće plati kasnije.

Kiša je bila prestala, i samo se čulo klokotanje vlažnih oluka. Nastavivši hod trotoarom, naišao je pod uličnom svetiljkom vezane na privezištu konje sa ranča „Bar B." Bilo ih je četiri, i Dok je prišao leptirastim vratima i pogledao preko njih. Osetio je miris znoja i viskija i vlažne strugotine, a pri čkiljavoj svetlosti petrolejke nije mogao jasno da razabere lica. Kada mu se oko malo naviknulo na polutamu ugledao je trojicu kauboja sa ranča „Bar B." koji su ga pogledali radoznalo. Četvrti čovek sedeo je usamljen za stolom i kada je Dok ušao on je žurno ustao i izašao. Mada ga je pogledao samo letimice, to je bilo dovoljno da probudi Dokovo sećanje

i da ga navede na zaključak da je to lice već negde video.

Prišavši barmenu, Holidej je zapitao ko je taj. Debelo lice nije otkrilo ništa sem naivnosti i neznanja.

— Ne znam, senjor. Mnogo ljudi dolazi ovamo; piju, odlaze; ne govore odakle dolaze niti kuda idu. A ja, senjor, ja mnogo ne pitam.

Ostavivši Meksikanca da se znoji, Holidej se probio do vrata na koja je nepoznati izašao, i razmišljajući i dalje o njemu stigao do Metkafove štale. Bio je udaljen nekih dvadesetak metara, kada se iz štale pojavio neki čovek, pojahao konja i odjahao. Bio je to isti onaj koga je video u salunu. Holidej se setio. Video je to lice na poternici; zvao se Luk Rols... specijalista za pljačke banaka.

— Šta je hteo? — odgovorio je Metkaf na postavljeno pitanje zbunjen iznenadnim Dokovim dolaskom. — Pitao je gde može naći propovednika. To nije ništa neobično. Ovde prolazi mnogo sveta, neki traže posao, a neki milostinju. Naravno, ako traže milotinju, onda pitaju za sveštenika. Ako traže posao, onda ih sveštenik uputi na Bledfordov ranč. Zašto pitate? Mislite li da u tome ima nečeg sumnjivog?

— Ništa ne mislim... zasada. Jeste li videli nekoga od Tornlejevih sinova ili Bledfordovog sina danas u toku dana.

— Nisam video ni braću Tornlej niti Džeka Bledforda. Bret je juče uzeo njihove konje i više ih nije doveo nazad. Ali, vi postavljate mnogo pitanja, kako mi se čini.

Ostavivši Metkafa, Holidej se vratio do Tornlejeve kuće. Nigde nije video konja Luka Rolsa, ali je u dnevnoj sobi gorela je svetiljka. Dve senke odražavale su se na svilenoj zavesi, ali kada je prišao bliže, nije mogao da čuje razgovor. Zatim se na drugom kraju ulice začuo topot kopita i Dok je zaključio da je to sigurno Rols. Bandit je stajao negde skriven da bi proverio da li ga neko prati i tek sada je došao do propovednikove kuće, koristeći sporednu ulicu.

Holidej se sakrio iza jednog žbuna. Na šum koraka na pošljunčanoj stazi izvukao je pištolj. Kada je Rols prišao, ovaj mu je prislonio revolver na leđa.

— Ako pisneš, to će ti biti poslednje — rekao je i izvukao „kolt" iz Rolsove futrole. Bacivši revolver u žbunje. Holidej je gurnuo nevaljalca prema vratima. — Nazad na ulicu. Hodaj sve dok ti ne kažem da staneš.

Banditi kao Luk Rols nisu se predavali lako, mada je Rols želeo da tako izgleda. Uzdahnuvši, kao da priznaje poraz, Rols je pognuo glavu i pokorno se uputio ka vratnicama. Pružio je ruku da bi ih otvorio, zatim je naglo zamahnuo laktom unazad, okrenuo se i dograbio revolver za cev. Ali, trik mu nije uspeo.

Holidej je svu snagu preneo u udarac. Osetio je da ga je od udara pesnice u banditovu bradu zabolela ruka, ali još jednom ponovio udarac, iako je Rols već padao. — Opomenuo sam te — rekao je. — Pa, dobro, zasada nećeš moći da govoriš, ali nije ni važno. Nagađam već zašto si došao ovamo.

Što je brže mogao, Holidej je natovario onesvešćenog bandita na konja i poveo ga do zatvora. Skinuti teret bilo je prosto. Pustio je da onesvešćeni čovek tresne na tlo uz potmuli tutanj koji je Kerna izvu-

kao napolje da vidi šta se događa.

— Pijanac? — Kern je bolje zagledao i video krv. — Ko je udario tog čoveka i otkud da ga vi donosite ovamo?

Holidej je podvukao ruke Rolsu ispod pazuha i odvukao ga preko verande u kancelariju, sve do zida sa poternicama. Tu je sačekao da Kern prepozna uhapšenika.

— Bio je pošao da poseti velečasnog — rekao je Holidej. — Kako čujem, ovaj nije prvi koji je tražio propovednika i iz ovih stopa nameravam da do srži prodrem u tu zagonetku. Zaključajte ga šerife. Ni reč nikome da je uhapšen, i da sam ga ja doveo.

Kern je uzeo ključeve i otvorio vrata ćelije. Zajedničkim snagama uneli su bandita, spustili ga na ležaj i ostavili ga da leži. — Ne shvatam — rekao je Kern. — Zašto je rizikovao da dođe ovamo? Šta je propovednik rekao kad ste razgovarali s njim?

Holidejev odgovor bio je kratak i precizan. — Tornlej je sakrio sinove negde gde ne mogu da ih nađem. Ali, primetio sam da ima vrlo raskošnu kuću. Jeste li ulazili unutra?

— Jesam. Da, kuća je lepa. Čuo sam da mu je žena ostavila priličnu sumu novca.

— Primetio sam još nešto — nastavio je Dok. — Nema nijednog predmeta religijskog značaja. Koliko znam, sveštenik bi u kući trebalo da ima raspeće ili bibliju ili neku sliku koja se nalazi u većini kuća. Tornlej međutim ima samo gomilu skupocenog nameštaja.

— Vi to nagoveštavate da on nije sveštenik? — Kern je odmahnuo rukom u znak da je daleko od pomisli da tu mogućnost ozbiljno uzme u razmatranje. — Ne, on je božji čovek. Svake nedelje ujutru drži službu božju i nikad ne pogreši. Čuo sam ga kako propoveda i tvrdim vam da ako postoji neko ko i samom đavolu može zadati strah onda je to propovednik Tornlej. Kako su njegove vrline mimoišle njegove dečake i kako su oni odrasli u drugom duhu, to je nešto čemu se nikako ne mogu načuditi.

— Možda ga oni znaju bolje — rekao je Dok.

— Meni je verovatnije da su suviše tvrdoglavi da bi nešto naučili — rekao je Kern. — Ja idem da obiđem grad. Hoćete li da pođete sa mnom ili imate neki drugi plan?

Holidej je odmahnuo glavom. — Za večeras sam imao dovoljno uzbuđenja. Ako nemate bolji predlog, ja bih pošao kući da se malo odmorim.

— Danas je petak uveče — rekao je Kern. — Verujem da ćete imati mnogo posla i večeras i sutra. Laku noć!

Holidej je zaista bio umoran, ali je nameravao da obavi još jedan razgovor. Kada je izjahao iz Pekstrapa oblaci koji su doneli kišu plovili su nebom prema jugu. Na nebu su blistale zvezde. Dok je jahao pored potoka, žubor je dostizao stepen buke i sve dok nije skrenuo na put nije bilo dovoljno tiho da bi mogao na miru da razmišlja. Počevši od njegovog prvog susreta sa Mejzi Hamilton povezivao je sve što je saznao i ono što je još uvek morao smatrati kao nedokazanu pretpostavku. Sve se lepo uklapalo i dovodilo ga do zaključka od koga je krv počela brže da mu struji žilama i srce življe da kuca.

Kada je stigao na farmu Hamiltonovih, kuća je bila u mraku. Pustio je konja u koral, a sedlo ostavio u štali. — Ja sam Holidej, — dodao je pošto je nekoliko puta zakucao. — Žao mi je što vas budim, ali moram da vam postavim nekoliko pitanja.

— Pitanja? — Mejzi je otvorila vrata i zevnula. Kosa joj je bila neuredna. Čebe kojim se ogrnula umesto kućne haljine, vuklo se za njom dok su išli ka kuhinji. Spustila je lampu na sto i protrljala oči, a onda ponovo zevnula. — Koliko je sati? Gospode bože, ala sam umorna! Svaki mišić me boli. — Digla je glavu i pogledala Hupa, koji je šepajući ušao. — Potpali vatru, tata, i skuvaj nam kafu. Dok, jeste li te nitkove strpali u zatvor ili ste učinili nešto drugo?

Holidej je seo nasuprot Mejzi i pruživši ruku stavio je preko njene. — Vi ste pokušali da mi ukradete konja. I pucali ste na mene da me uplašite.

— Pa šta? — Mejzi je pokušala da izvuče ruku. — Dok, jeste li nešto popili? Znate zašto mi je konj bio potreban. Zar ste morali da me budite usred noći da me to pitate?

— Vi ne biste tražili pomoć od nekog nepoznatog čoveka.

— U ovim krajevima ne. — Mejzi je počela da protestuje. — Do đavola, vi muškarci ste svi isti. Dok, slomićete mi ruku!

— U Pekstrapu došljaci nisu retkost?

— Ne, nisu, to će vam svako reći. Revolveraši, skitnice... Čaknute lude koje ženama lome prste! Ima ih svih vrsta i ne bih ni malo zažalila ako bi se pekli na vatri. — Mejzi je dograbila svetiljku i prinela staklo sasvim blizu uz Holidejevu ruku. — Pustite me, ili ću vas opeći! Tako je već bolje. — Zavalila se nazad u stolicu i mičući prstima zagledala se netremice u njega. Ne znam zašto su svi upiljili pogled u Pekstrap i pojma nemam kuda odavde idu. I da znate, ako još jednom dođete ovamo pijani...

— Nisam pijan. Nisam čak ništa ni popio.

— Lažljivče! — Mejzi je omirisala vazduh ispred sebe zagladila kosu i napućila usne. — Mislila sam da ste vi drukčiji. Do vraga, čovek se nikada dovoljno ne opameti. Šta je Kern rekao... ili ste sve vreme proveli u salunu i zaboravili da ga obavestite?

Hup Hamilton je spustio na sto lončić sa kafom, obišao oko stola i buljeći pogledao Mejzi. I Hup je bio probuđen iz najslađeg sna. Kosti su ga bolele, u ustima je osećao neki bljutav ukus i nije bio raspoložen za ženska nagvaždanja. — Čovek nije pijan, — bubnuo je odjednom, zbog čega je Mejzi poskočila. — Prestani da zapomažeš i pusti ga da kaže šta hoće. Onda ćemo možda moći svi da pođemo na počinak.

Mejzi je ostala poluotvorenih usta. Zatim je u njoj uzavrela ljutina, ali je ljutinu ohladio pogled starog Hamiltona.

— Jeste li nešto pronašli? — zabrundao je Hup. — Želite da proverite?

— Da, baš to bih hteo. — Holidej je uzeo šolju i nasuo kafu. Ne obaziruć se na činjenicu da je Mejzi skrstila ljutito ruke na prsima i da nije htela da pogleda kafu, on je nastavio. — Koliko znam, vi u ovom kraju živite dosta dugo.

— Ceo život, skoro od rođenja —

rekao je Hup. — Gledao sam kako se grad razvija iz nekoliko terpapirom pokrivenih udžerica. Znam celu ovu oblast... planine, pustinju na jugu, sve. Nema u ovoj pokrajini nijednog kvadratnog metra koji ja nisam prošao.

— Sećate li se kada je propovednik Tornlej došao u Pekstrap?

— To je bilo pre pet... skoro šest godina. Nekako u isto vreme, kada je i Martin Bledford kupio svoj ranč.

— Možete li mi grubo nacrtati mapu ovog kraja? Možete li mi dati neki podatak dokle se pružaju granice Bledfordovog ranča?

— Mislim da mogu. — Hup je odšepao do kredenca i doneo otuda jednu olovku i izgužvan komad papira. Ispravio je papir šakom i liznuo olovku, dok je razmišljao kako da počne. — Evo, mi smo ovde. Ovde je grad. Južna granica Bledfordovog imanja ide ovuda... — Hup je napravio nekoliko promena na crtežu pre nego što je bio zadovoljan. — E, baš tako. Ovde dole je pustinja, a planine su na severu. Potok teče dole i snabdeva grad vodom, a tu je i još jedan potok koji teče... Bledfordov ranč se pruža do na deset milja od... — Hup je zastao i netremice se zagledao u crtež. Nešto kao drhtaj prošlo mu je telom. Pustio je da mu olovka ispadne iz ruke. — Ona reč...? Pomenuli ste reč...

— *Frio*... — rekao je Dok. — Rekli ste da vas podseća...

Hup se osmehnuo. — Rio Frio. Setio sam se! Dao sam vam odgovor koji tražite!

Holidej je nekoliko puta srknuo kafu. — Mislim da zaista jeste — čestitao je Hupu i mada je još uvek nagađao, verovao je da je u pravu. Rio Frio. Skrovište bandita o kome se u svetu zločina govorilo samo šapatom. Jednom ili dva puta čuo je da je neko o tome pričao, ali je tu priču pustio na drugo uho kao izmišljotinu. Sada je znao da Rio Frio postoji, i da se u njemu svakako krije i Betin ubica. Mozak mu je groznično radio, i deo po deo, slagao kockice mozaika. Rio Frio se nalazio blize Pekstrapa. Ljudi su dolazili u Pekstrap i tražili propovednika ili Martina Bledforda. Ti begunci pred zakonom kupovali su sigurnost, a Tornlej i Bledford su se bogatili. Greg Hamilton je pobegao, sada su Džek Bledford i braća Tornlej našli za shodno da nestanu. Luk Rols, da nije bio sprečen, verovatno da bi učinio isto. Obuzet zadovoljstvom zbog saznanja da je na pragu istine, Holidej je ustao i klimnuvši glavom Mejzi i Hupu izašao napolje.

— Dok... — videvši da je pogrešila, Mejzi je požurila za njim. Stavila mu je ruku na rame i ostala tako pri svetlosti zvezda, zabrinutih očiju. — Nećete se valjda noćas vratiti u grad? Ma šta da imate na umu, to sigurno može sačekati do jutra.

Dok se zamislio, a onda se osmehnuo. Utrošio je skoro punu godinu u traganju, i sada na pragu svoje osvete bio je zadovoljan ali i umoran. — Može — rekao je. — To što želim da uradim ne mogu završiti za jednu noć.

Mejzi mu je obavila ruke oko vrata i poljubila ga, a onda pobegla pre nego što je mogao da joj uzvrati poljubac. Još uvek s ukusom njenih usana na svojima, otišao je lagano do štale, svukao se u tami i legao. Miris sena mu je golicao maštu, opo-

minjući ga na događaj od pre nekoliko dana, i Dok se sasvim predao prijatnim sanjarijama o nečemu što je bila tiha, a prostrana štala pusta bez nagoveštaja da će živnuti prisustvom mlade leve žene. Malo pomalo umor ga je savladao i čežnja za Mejzi postajala je sve maglovitija, a ukus njenih usana sve slabiji. San ga je već mamio u svoje krilo kada je pred sobom na otvoru dvokrilnih velikih vrata ugledao siluetu žene. Bila je to Mejzi. Stajala je pridržavajući na prsima providnu spavaćicu koja je skrivala od njegovog pogleda. Kada je Dok sasvim otvorio oči, ona je već bila naga, obasjana bledom svetlošću zvezda. Trenutak kasnije, pošla je ka njemu nečujno, graciozno kao da lebdi, i spustila se na njegove ispružene ruke koje su je željno zagrlile. Zatim mu je bez reči pružila usne, drhtave i vlažne, želine da u jednom poljupcu ispiju svu radost dugo čekane ljubavi.

Holidej je uzeo toplu i omamljenu željom, čulniju i strasniju od nedoživljene žene iz snova. — Oh, Dok — šapat joj se gubio u grlu ugušen jecajem zadovoljstva — koliko sam dugo čekala da dođeš. — Obgrlila ga je i počela da ga miluje klizeći rukama gore-dole po njegovim mišićavim leđima. — Znala sam da moraš doći i da ćeš to biti baš ti. — Stisnula ga je grčevito kao da će se u tom zagrljaju njih dvoje stopiti u jedno biće. — Hoću da budeš sa mnom, da me voliš, da budeš moj. Hoćeš li ... reci da hoćeš.

Dok je i sam bio savladan nekontrolisanom plimom strasti i njen šapat je dolazio do njegove svesti samo kao lepršanje grozničave fantazije. Nije shvatao značenje njenih reči, a još manje je bio svestan svojih odgovora. Iz njega se izdvojio neki novi čovek, žestok, zanet, neutoljivo gladan te žene koja mu se spontano predavala. Bio je svestan samo njenog zagrljaja, baš kao i ona njegovog, svestan da su u tom trenutku oboje postali robovi neobuzdane stihije koja ih je ponela neznano kuda, do same granice bezumlja. A onda su joj ruke umorno klonule i iz njenih grudi se oteo šapat tih kao uzdah. — Oh, Dok, mili moj.

Holidej joj je zatvorio usta poljupcem. Gledao je kako vatra u njenim očima gasi kao sjaj jutarnjih zvezda. Mejzi je bila zaista divna žena i imala je pravo na svoj deo sreće.

VIII

Sutradan ujutru, Holidej je napustio farmu Hamiltonovih i laganim kasom uputio se ka gradu. Sada je znao identitet ljudi koje je tražio, i nije gajio sumnje da propovednik i rančer vode operaciju utočište pljačkaša na Rio Frio. Ali, morao je da sazna gde se utočište nalazi, a onda trebaće mu pomoć šerifa Kerna i potere da bi skrovište bilo likvidirano. No, pre svega, trebalo je odlučiti da li da se najpre izvede napad, a onda hapšenje Bledforda i Tornleja, ili da se procedura okrene i da pokuša da Kerna nagovori da hapšenje izvrši pre nego što skrovište bude otkriveno.

Jašući pored trgovine, bio je toliko zaokupljen svojim problemom da nije čuo Meri Henks koja ga je dozivala. Ona je izašla iz trgovine na trotoar i nekoliko koraka pošla

paralelno s njim, pre nego što je Dok primetio njeno prisustvo. — Jeste li saznali nešto? — zapitala je. — Pitala sam svakoga koga sam znala. Tata kaže da ako vam stari Hup Hamilton ne pomogne, onda vam niko ne može pomoći.

Holidej je sjahao i vodeći konja pošao sa Meri. Ona je bila zainteresovana za njega i stavljala mu je to do znanja, ali joj on nije mogao uzvratiti istom merom. — Saznao sam ono što sam hteo — rekao je. — Frio je jedna rečica severno odavde. Ako budem imao sreće, čovek koga gonim, sigurno će biti tamo.

— To znači da ćete... uskoro otići?

— Bojim se da je tako — rekao je što je mogao ljubaznije.

Ona je oborila pogled. — Šteta. Sa vama u gradu moglo je biti zanimljivo.

— Možda, ali ne treba suviše maštati. U stvarnosti bi možda bilo drugačije.

— Šta se tu može. Nekome ostaju maštanja i snovi, a nekome stvarnost. Čula sam da ste često išli na ranč Hamiltonovih...

Holidej je zaključio da je najbolje ako bude sasvim otvoren. — Da, Hamiltonovi su mi bili potrebni... i sem toga, želeo sam da ih upoznam.

Rumenilo je oblilo devojčine obraze. Pogledala je u stranu i tiho rekla. — Pretpostavljam da je Mejzi... bila darežljiva?

Holidej je ćutao nekoliko trenutaka. — Zavisi šta se sve pod tim pojmom misli. Život ima više aspekata, zavisno od toga sa koje strane se posmatra, Meri. O Mejzi se mnogo priča, ali tvrdim vam da većina toga nije istina. No, to i nije najbitnije, za mene je važno da je ona osećajna i karakterna žena koja u svakom slučaju zaslužuje mnogo više od onoga što joj život pruža. Moram da priznam da je vrlo draga osoba.

— Vi je... volite?

Holidej je nabrao čelo. — To je dosta pojednostavljeno gledanje na moje ponašanje. Reči mogu imati sasvim različitu sadržinu i zato je bolje da vam ništa ne odgovorim. U svakom slučaju, Mejzi zaslužuje da bude srećna.

— Onda je na najboljem putu da to postigne — rekla je Meri i u svoje reči unela izvesnu dozu simpatije. — Ljudi pričaju strašne stvari o njoj, čak i prečasni Tornlej. A on bi bar trebalo da zna da se na grešnika kamenom može bacati samo onaj ko nema greha. Pa lepo, želim vam uspeh u vašem traganju... i sreću s onim što ste otkrili. Zbogom, mister Holideje.

— Zbogom mis Henks.

Tek što se devojka udaljila, Kern je otvorio vrata zatvora. Prikriven osmeh nagoveštavao je da je čuo bar deo njihovog razgovora. Sklonio se u stranu i propustio Holideja da uđe unutra. Dok se uputio pravo prema ćelijama i kroz rešetke pogledao Luka Rolsa. Bandit je pljunuo u pravcu Holideja i skupio noge na ležaju. — Jednoga dana — rekao je ogorčeno — bićeš mrtav, Holideje. Bićeš mrtav i ništa te od toga neće spasti.

— To ćemo videti. — Holidej je izvadio cigaru iz svoje tabakere i podrugljivo odbio nekoliko dimova kroz rešetke. Okrenuvši se, primetio je da je senka zabrinutosti nabrala čelo šerifa Kerna. Mrštenje se produbilo kada je Holidej ispričao svo-

ja razmišljanja i zaključke o skrovištu Rio Frio.

— Ne znam — rekao je Kern. — Verovatno mislite da sam previše oprezan ili možda još uvek smatrate da skačem kao lutka na svaku Tornlejevu ili Bledfordovu reč Grešite. U stvari, sklon sam da prihvatim da su ta četvorica pustahija ubili vašu prijateljicu, samo ne vidim kako ćete to dokazati. Iz ovih dokaza koje ste mi izneli, ne znam ni kako možete biti sigurni da to skrovište postoji.

Holidej je prstom pokazao bandita u ćeliji koji je slušao razgovor. — Evo vam dokaza. Do vraga, šerife, šta više tražite?

— Mnogo, mnogo više. Ako je jedan poznati bandit došao u grad to još uvek ne znači da su svi oni koji su zakucalj na vrata propovednika Tornleja bili nitkovi istog kalibra. Moraćete da nađete neki sigurniji dokaz, čoveče. Žao mi je, ali na osnovu toga što ste mi dosada rekli, ne mogu da preduzmem nikakvu akciju.

Holidej je bacio opušak cigare na pod i zgazio ga petom. Zatim je prišao rešetkama i rekao Kernu. — Otvorite mi ćeliju. Pet minuta razgovora s ovom huljom, i imaćete vaš dokaz.

Ali, Kern nije hteo za to ni da čuje. — Nemojte se ponašati kao neka usijana glava — rekao je. — Zatvorenik ima svoja zakonska prava, vi ste iskusan čovek i to bi trebalo da znate.

Kernovi principi nisu ostavili nikakav utisak na Holideja. Rols je u međuvremenu ustao i netremice sekao pogledom Holideja.

— Mrtav, znaš šta to znači — rekao je Rols. — Broj dane pustolove. Broj časove i minute.

— Holideje, izađite napolje i ohladite se — prekinuo je šerif njihov dvoboj rečima. — Rolse, ti zaveži i počni da brojiš svoje dane i časove. Tvom životu se bliži kraj.

Holidej je izašao i prošlo je više od jednog časa u šetnji i ispijanju piva u salunu, pre nego što je bio potpuno smiren da sasvim prihvati nedoumice šerifa Kerna. Razumeo je da pre preduzimanja bilo kakve akcije mora biti pronađeno sklonište bandita. Vratio se s tim zaključkom nazad u šerifovu kancelariju, i pošto je hladnokrvno izložio svoje mišljenje, šerif Kern ga je nagradio jednim obećanjem.

— Dobro, krenućemo sutra. Subota veče može da bude prilično burna i neko bi me mogao optužiti za nemarnost ako ne bih večeras bio u gradu. Sem toga, moglo bi im izgledati sumnjivo što sam odsutan, zar ne?

Holidej je priznao da je stari šerif mudar i priklonio se njegovom mišljenju. Bogat iskustvom, šerif Kern je u mnogo čemu naličio Badu Merilu. Kern je imao običaj da pre akcije sve dobro isplanira. Trebalo je naći skrovište Rio Frio, a onda iz njega niko neće pobeći.

Sve do četiri sata dan je prolazio lenjo bez incidenata, a onda su dojahali kauboji sa Bledfordovog ranča. Većina ih se zaustavila pred salunom „Stočareva ruka", a ostali ispred berbernice. Samo dvojica su odjahali do „Slomljene mamuze". Šerif je posle toga izvršio obilazak grada. Propovednik Tornlej nije se pojavio, a od Martina Bledforda takođe nije bilo ni traga.

Kada je sunce zašlo, počela je muzika. No, tek sa paljenjem uličnih

svetiljki u Pekstrapu tempo života se ubrzao u tradicionalnom subotnjem smislu, pa je i Kern, razumljivo, tada više imao posla. Jedva pola časa pošto su prve svetiljke upaljene, izbila je gužva u salunu „Slomljena mamuza". Prema izjavama meksikanskog vlasnika saluna, tuča je počela između jednog kauboja i jednog nezaposlenog radnika u gradu. Počelo je bacanje i lomljenje nameštaja koje je imalo za rezultat da su neki posmatrači povređeni, a onda se tuča proširila na skoro sve prisutne. Galama je prestala tek kada je šerif došao. Gosti su psovali i grdili, a Meksikanac je plakao. Kern je glasno vikao da bi nadjačao galamu i zadobio kontrolu nad gomilom. Pošto mu to nije uspelo, izvukao je revolver i ispalio tri hica u tavanicu.

— Dosta! — razdrao se, i gomila se utišala. — Ko je počeo ovo? Manuele, reci mi imena tih kučkinih sinova i strpaću ih u zatvor da se ohlade.

Manule Šavez je suviše cenio korist od svojih gostiju da bi otišao toliko daleko. Jecajući, on je dao nejasan prikaz početka tuče, a Kern je bio dovoljno mudar da stvar dalje ne istoruje. No, nije otišao a da prethodno ne izrekne opomenu.

— Još jedan ovakav izgred i zatvoriću salun — rekao je Šavezu. — Uhapsiću svakog onog ko ne bude u stanju da hoda po pravoj liniji. Kauboj sa raskrvavljenim nosom je tome prigovorio. Kada se Kern okrenuo, jedan pijani kauboj je skočio prema njemu sa bocom u zamahnutoj ruci.

— Sagnite se! — povikao je Dok Holidej i u istom trenutku stupio u akciju. Priskočivši, uhvatio je kaubojevu ruku koja se već spuštala, i iskrenuvši je naglim trzajem, okrenuo kauboja i gurnuo ga glavom prema zidu. Kauboj je tresnuo glavom, zastenjao, skljokao se na zemlju i nije više pokušao da ustane. Holidej se sagnuo i uzeo mu revolver iz futrole.

— Dajte ga ovamo da ga pritvorimo — rekao je Kern i to je bio kraj incidenta. Sačekao je samo toliko da se kauboj oporavi da bi mogao nesigurnim korakom da ode do zatvora, gde ga je gurnuo u ćeliju pored Rolsove da sačeka do jutra.

Uskoro posle toga, usledila je tuča kod „Stočareve ruke" a onda, gužva na ulici! Kada je veče bilo završeno, Kern je u ćelijama imao sedmoricu ljudi.

— Nije loše — rekao je sa zadovoljnim osmehom na licu. — Za uspešan završetak večeri, moram da zahvalim vama, mister Holideje. Da nije bilo vas, sada bih ležao razupane glave. Razidimo se sada, a sutra ćemo pogledati gde je taj Rio Frio. Ako tamo ima nekog skrovišta, mi ćemo ga naći.

*

Milioni zvezdica probijali su svojim žmirkavim očima tamu noći. Dok je skrenuo svog konja sa puta i pošao prečicom pored potoka. Želeo je da još jednu noć provede u toplom zagrljaju Mejzi Hamilton. Posle bučne noći u gradu, sve je oko njega bilo toliko tiho da se jasno čuo svaki šum lista na noćnom povetarcu. Dok nije čuo nikakav šum, koji bi otkrio prisustvo ljudi koji su nameravali da ga ubiju, jer su Mar-

tin Bledford i Hač Tornlej vrlo iskusni u toj vrsti posla. Držali su ruke na konjskim nozdrvama, a kopita su im omotali komadima ćebadi. Koža na sedlima nije škripala, a uzengije su vezali da slučajno ne bi odjeknuo njihov izdajnički zveket. Odelo im je bilo crno, a svaki deo kože premazan ugljenom, tako da su im se belele samo oči.

Na prvi znak Holidejevog približavanja, Bledford je stavio prst na usta i Tornlej je klimnuo glavom. Kada je Holidej prišao blizu, Tornlej je čvrsto stegao konopac pružen preko puta, a onda dodirnuo Bledforda po kolenu, dajući mu znak da je sve spremno. Bledford je digao pušku i zaseda je bila postavljena. Konopac je bio prekriven tankim slojem peska i pružao se do jednog panja na drugoj strani puta. Ako metak promaši, tu je bio konopac da obori Holidejevog konja i pruži šansu za drugi hitac.

Bledford je prineo kundak ramenu i nanišanio. U tom trenutku, jedan zec skriven u žbunjaku, svojim životinjskim instinktom naslutio je opasnost i počeo da beži. Holidej je čuo šum u žbunju i izvadio nogu iz uzengija. Već je padao prema zemlji kada je Bledford ispalio hitac. Plamen baruta prosvetlio je tamu, Holidejev konj je poskočio na zadnje noge, Hač Tornlej je potegao konopac i životinja je sapletena pala napred i naletela na Bledfordov hitac. Dva jedan za drugim ispaljena hica otkrili su Holideju položaj Martina Bledforda. Konj je pao na zemlju i Dok se zaklonio iza njega. Proklinjući polušapatom, ispalio je nekoliko hitaca u senku preko puta i začuo grozan, tup udar olovnog taneta u telo. Tada je progovorio i revolver Hača Tornleja. Kuršum za kuršumom zarivao se u Holidejevog mrtvog konja. Holidej je uzvratio paljbu, i pucnjava se završila, samo privremeno, kada su oba revolvera prazno škljocnula.

— Hače — procedio je s mukom promuklim glasom Martin Biedford — pogođen sam. Pomozi mi, izvuci me odavde, pa da pobegnemo.

Zanet žurbom, propovednik Hač Tornlej nije čuo njegove reči već je nastavio da puni magacin svog revolvera. Ispalio je još jedan hitac u pravcu Holideja, i tek kada je Bledford ponovo zacvileo, on je malo uzmakao, i prebacio Bledfordovu ruku oko svog vrata. Nastavio je da puca, dok su se povlačili ka konjima, a revolverski pucnji prigušivali su bolno rančerovo stenjanje.

— Drži se — naredio mu je Tornlej strogo. — I ja sam lako ranjen, Marte. Ne mogu da te podignem. Srce mi lupa kao da je najmljeno za trku.

Bledford se uhvatio za uzengije rukama klizavim od krvi. Krv mu je curila iz rane na prsima i lagano ali sigurno istakala život iz njega. — Namesti mi nogu na uzengiju — rekao je glasom rasparanim od bola. — Pomozi mi da se popnem u sedlo, mogu da jašem.

Nikada se danak koji godine uzimaju nije jasnije ispoljio nego u tom momentu. Propovednikovo srce je bubnjalo kao džinovski bubanj, a pluća su mu bila nedovoljna da udahne dovoljno vazduha. Holidej je prestao da puca, ali to nije značilo da je odustao od hvatanja napadača. Pustolov nije bio ranjen, on je jednostavno puzeći privlačio sve bliže i svakim sekundom šanse na bekstvo za dvojicu busijaša rapidno

su se smanjivale. Tornlej je vratio revolver u futrolu, stavio nogu u uzengiju i uhvatio se rukom za jabuku sedla. Bio se već upola vinuo na leđa svog konja, kada je u drhtavoj Bledfordovoj ruci ugledao „kolt".

— Nećeš pobeći i ostaviti me ovde, Hače — promucao je Bledford. — Ako treba, umrećemo zajedno.

— Suviše si težak — zastenjao je Tornlej. — Iskilaviću se pokušavajući da te dignem.

— Ako me ne digneš, sigurno ćeš umreti. Holidej nema konja. Ako uspemo da pojašemo i odemo, neće nas uhvatiti. — Bledford se naslonio leđima na konja i s obe ruke uperio „kolt" na svog dojučerašnjeg ortaka. Sve više je gubio nadu, ali je ostao odlučan u svojoj pratnji. — Možemo pobeći, Hače. Udružimo snage i pomozi mi da pojašem.

Očajanje je Tornleju dalo snagu koja mu je tog momenta bila potrebna. Sastavio je šake na koje je Bledford stavio nogu, zapeo iz sve snage da ga podigne i kada je sa krajnjim naporom u tome uspeo, klonulo se oslonio leđima na konja, boreći se da dođe do daha.

— Šta si stao, gubimo vreme — prosiktao je Bledford. — Neka nosi vrag tvoju kukavičku kožu, penji se na konja, pa da bežimo!

Za obojicu starih nevaljalaca jahanje je predstavljalo pravu agoniju. Bledforda je rana bolela kao dodir usijanog gvožđa i svaki korak njegovog konja donosio mu je po jedan bolan ubod i gubitak krvi, od čega je bio sve slabiji i slabiji, do tačke kada je sa krajnjim naporom uspevao da se održi u sedlu. Jad propovednika Tornleja jedva da je bio nešto manji, mada on nije trpeo fizički bol. Sada će istina izaći na videlo. Izgubiće kuću na koju je bio toliko ponosan, pa će čak izaći na videlo i činjenica da nikada zvanično nije bio uveden u red pravih sveštenika. — Neka ga nosi pakao! — rekao je glasno. — Zašto je morao da tura nos u ono što ga se ne tiče? Zašto je uopšte morao doći ovamo?

Tornlejeva muka i jad još su se povećali kada su stigli na Bledfordov ranč. Svi kauboji su spavali, a ranč i kuća počivali u mraku. Bio je suočen sa neophodnošću da Bledfordu pomogne da sjaše, i da ga skoro unese u kuću, a onda i u njegovu spavaću sobu. Pre nego je uspeo u tome izgubio je skoro dvadeset minuta i mnogo znoja. Posle toga, srušio se u fotelju pored kreveta i ostao tako skoro deset minuta, dišući duboko da bi se povratio. — Propali smo — rekao je Bledfordu. — Holidej će nam sada uzeti meru. Ništa ne možemo da učinimo da to sprečimo, ama baš ništa, i to me najviše boli!

Martin Bledford se prevaljao na stranu i pogledao propovednika. Mada je bio izgubio snagu, u njemu je još uvek živeo neokrnjen borbeni duh. — Donesi lavor sa vodom i nekoliko ubrusa. Ako već ne možeš da mi izvadiš kuršum, bar možeš da mi zaustaviš krvarenje. Još nismo potučeni, Hače. Holidej ne može da dokaže da smo ga mi napali. Ako Kern ipak poveruje njegovim optužbama i dođe ovamo, reći ćemo da si me ti slučajno ranio. Ovde su ljudi koje plaćam, koji će se zakleti da je bilo baš tako.

Hač Tornlej je zagrejao vodu, doneo lavor i oprao pokvašenim ubrusom rupu od kuršuma. Pritisnuo je ubrus na mesto rane. — To je naj-

više što mogu da učinim — rekao je. — Tebi treba lekar. Probudiću jednog kauboja...

— Ne, još ne — rekao je Bledford. — Uskoro će svanuti, pa ćeš ti odjahati u skrovište i obavestiti naše ljude. Kad padne mrak, poći ćete svi zajedno do Hamiltonovog ranča i sve ih pobiti. Pazi da i Holidej bude tamo. Pobrini se da to izgleda kao da je neka banda pijanih skitnica došla i napastvovala ženu, a da je Holidej pokušao da je odbrani. Kada to završimo, sve će naše brige prestati.

— Ne verujem da ću ja to moći da izvršim. — Tornlej je uzdrhtao, iako mu je znoj orosio lice i čelo. — Nisam više za to sposoban. To se večeras pokazalo. Jednostavno, više nemam nerava za takve poduhvate.

— Ti možeš to da završiš i završićeš, ako želiš da i dalje živiš. — Bledford se zavalio na postelji i sklopio oči. Talas brige urezao je duboke bore na njegovom ostarelom, izbrazdanom licu, sada pobledelom od gubitka krvi. Bol mu je zgrčio usne. — Vodili smo težak život i trčali smo tešku trku, Hače. Uspeli smo da obmanemo veliki broj ljudi i zahvaljujući tome, lepo smo živeli... Ti sa tvojim propovedima, a ja sa mojim rančom. To što smo malo ostarili nije razlog da se predamo i dignemo ruke.

Gledajući u prazno lice svog ortaka, Hač Tornlej je pred očima stvorio viziju godina koje su ostavili iza sebe. U tim godinama, poznavali su malo straha. — Sećam se — rekao je i mnogo od njegovih sumnji je nestalo kada se jasno setio tih dana hrabrosti i rizika. Slab osmeh zadovoljstva dodirnuo mu je usne. — Grejs nikada nije znala. To nikako ne mogu da razumem. Toliko vremena smo proveli zajedno, i ona nikada nije sumnjala.

— Agnesa je znala — rekao je Bledford. To je bio izgovor za njenu slabost. Pije zbog toga što je zabrinuta za mene, govorila je. Do vraga, kakav mi je to bio izgovor? I posle kada sam je oterao, nastavila je da pije, iako više nije morala da brine zbog mene. Opijala se do smrti u jednom malom prljavom baru u Nju Meksiku skoro godinu dana posle toga. — Bledford je trepnuo. Kneđla vazduha skupljala mu se u grlu gušeći ga i čineći njegov glas dubljim. — Dosta o tome više. Moramo se zadržati na onom što je naše, i što je sada važno. Dovedi momke i otarasi se Doka Holideja, važi?

— Bez brige, učiniću to — rekao je Tornlej. — Osloni se ti samo na mene, i računaj kao da je Holidej već mrtav.

Trenutak kasnije, Bledford je čuo kad su se vrata za propovednikom zatvorila. Ostao je da leži bez pokreta, sve dok se šum koraka nije sasvim izgubio. Onda se uz pomoć jednog pomoćnog jastuka namestio u polusedeći položaj i zamagljenim očima osmotrio sobu u kojoj je ležao. Nigde nije bilo cveća. Ženska ruka nikada nije dodirnula ništa u toj kući, pa ipak, uspomena na nju dovukla se i ostala tu s njim. — Vrag je odneo! — Počeo je da proklinje beznadežno razdražen i nemoćno besan. — Čovek mora da živi. Zašto bi ga neka emiadrava žena vezivala celog veka? Mogu samo da kažem, srećan joj put.

Tipično za njegovu prirodu, Martin Bledford nije dopustio da to njegovo raspoloženje traje dugo. Odag-

nao je misli o toj ženi razmišljanjem o Haču Tornleju, i zadatku koji je Tornlej sada imao pred sobom. U prirodi Hača Tornleja, ili bar u onome što je on pokazivao kao svoju prirodu, bilo je neke čudne mešavine pobožnosti i nevaljalstva. Molitve i propovedi koje je držao nisu bile ni šala ni poruga. Njegove nedeljne božje službe imale su cilj, i on ih je držao sa strastvenošću koju bi retko koji pravi sveštenik mogao da ispolji. I pored toga, on je lako upadao u greh kao što plovka lako skače u vodu, i samo u nedelju on je bio u stvari onakav čovek kakav se pred svetom predstavljao.

Na tu pomisao, Bledford se nasmejao i odmah stisnuo zube zbog bola koji ga je prostrelio. Danas je bila nedelja. Ako Tornlej uradi ono što je trebalo, to će biti verovatno jedina krvava nedelja u njegovom životu.

*

Dok Holidej je prišao ćeliji u kojoj je spavao Rols. Spustio je lampu na pod, prilagodio fitilj da daje malo više svetlosti i polako okrenuo ključ Na škljocanje ključa, Rols se pomerio. Otvorio je oči i kao sova trepnuo nekoliko puta kada su se vrata uz zveket otvorila i ponovo zatvorila. Holidej je bacio ključeve na ležaj, zavrnuo rukave i nekoliko puta napeo mišiće, dok ga je Rols još uvek upola budan, začuđeno gledao.

— Šta to znači? — rekao je Rols i seo u postelji, još uvek bunovan i ne shvatajući šta mu se sprema. Odjednom je ipak shvatio i istog trenutka je skočio sa ležaja. Bes mu je izobličio usne i naterao mu krv u lice koje je izgledalo kao da će iz njega kapnuti ključala krv. Uobraženo mlado kopile! — rekao je dovoljno glasno da probudi pijance u susednoj ćeliji. — Ubiću te! Polomiću ti sve kosti!

Holidej je ustuknuo jedan korak. Luk Rols nije bio slabić, a imao je izvesnu prednost u težini i visini.

— Došao si u Pekstrap da nađeš Tornleja — rekao je Holidej. — Došao si da kupiš utočište, jer bežiš pred zakonom.

Rolsovo široko, primitivno lice dobilo je tvrd zločinački izraz. Zamahujući velikim pesnicama, on se bacio napred na svog protivnika. — Od mene nećeš dobiti nikakvih obaveštenja. Sve što ćeš dobiti to je nekoliko dobrih udaraca od kojih će ti lice biti naduveno. Prebiću te tako kako te niko u životu nije prebio, a onda ću te pljunuti.

IX

Rols je zamahnuo i zadao prvi udarac. Udarac je razbio Holidejev gard i odbacio ga sa puno snage na ogradu od rešetaka. Drugi udarac otkrio je nezaštićeni deo pleksusa i pogodio ga ispod grudnog koša. Holidej se zgrčio od bola, i Rols je zamahnuo kolenom da ga dokači po licu. U ovoj borbi dakle neće biti nikakvih pravila, pomislio je Holidej, pribirajući se. Krivac za sve moguće do tada otkrivene zločine. Luk Rols nije se nimalo dvoumio da svojoj listi zločina doda još jedno ubistvo. Tukao se ludačkim besom i oduševljenjem rođenog besomučnog ubice. Svaki udarac koji bi zadao donosio mu je novu plimu zadovoljstva. Ur-

likao je od oduševljenja kada je na Holidejevom licu ugledao mrlje krvi, a onda se trijumfalno nasmejao kada je od jednog udarca po potiljku Holidej pao na kolena. Rols je iz sve snage zamahnuo nogom i vrhom čizme probio Holidejev gard i udario ga u rebra, a onda još jednom zamahnuo ciljajući u glavu.

Okupljeni oko rešetaka svih sedam Kernovih uhapšenika imali su samo delimičan pogled na ono što se događalo. Oni su vikali, hrvali se među sobom da bi ugrabili bolje mesto za posmatranje tuče i glasno dozivali Kerna koji se posle nekoliko minuta pojavio i žurno utrčao u hodnik.

— Šta se, do vraga, tamo događa? — rekao je Kern. — Holideje, jeste li vi poludeli? — dohvatio je vrata i pokušao da ih otvori, ali je opsovao kada je video da su zaključana. — Bacite ovamo te ključeve. Sto mu gromova, tvrdoglavi čoveče, rekao sam vam da to neću dozvoliti i da u ovom gradu svi moraju poštovati zakon.

Ali, Holidej je bio zaokupljen sasvim drukčijim mislima i nije poklanjao nimalo pažnje razbesnelom šerifu. Rols ga je vrhom cipele zakačio po vratu, i zgazio mu na prste kada se Holidej otkotrljao ispod ležaja. To je bio trenutak predaha koji je Dok iskoristio da se pribere i kada se ponovo iskotrljao napolje, Dok je zgrabio vedro sa vodom. Rols je zinuo i zaurlao kada se na njega najpre sručio sadržaj vedra, a onda i vedro. Holidej je jurnuo, zadao banditu najpre udarac u pleksus, a onda sasuo čitavu seriju udaraca po licu i grudima, vrebajući pogodan momenat da Rolsu zada konačni umirujući svong. Rols je skupljenih ruku uzmakao do zida i tek tada smogao snage da uzvrati, ali, njegovi su udarci pogađali u prazno. U komešanju, prevrnuli su sto. No, Holidej nije prestao da udara. Kroše desnom rukom pogodio je Rolsa u vrh brade i uz škljocanje zuba Rolsova glava se trgla unazad kao povučena kanapom. Leva Holidejeva pesnica pogodila je Rolsa u predeo srca, a desna nešto malo niže u pleksus.

— Holideje, upozoravam vas da prestanete! — Kern je svom snagom drmusao rešetke, a onda potrčao nazad u kancelariju da uzme pištolj. — Razneću metkom ovu bravu, a ako se tane odbije i nekoga pogodi, to neće onda biti moja greška.

Sa pobedom na domaku ruke, Holideju ni na kraj pameti nije bilo da prestane. Ispljunuvši sukrvicu iz usta, zakoračio je korak nazad. odmerio svog protivnika i svu snagu uložio u jedan aperkat koji je skoro podigao Luka Rolsa od zemlje. Udarac je bio tako odmeren da završi borbu, ali ne da onesvesti zlikovca. Rols se zateturao, a onda se zaljuljao napred kao da će pasti. Holidej ga je dočekao na ruke, spustio ga na zemlju, i kleknuvši pored njega zgrabio ga za prosedu kosu. — Moja devojka je mrtva... a ja znam ko je kriv za to i gde se krije. To znaš i ti, ali nećeš da kažeš. E vidiš, ovo što si doživeo nije ništa prema onome što ćeš doživeti ako ne kažeš sve što znaš. Govori, dakle, ili ću ti od lobanje napraviti kašu.

Rolsu je bilo dosta batina. Krv mu je tekla iz nosa, usne su mu bile rascepane i podnadule, a pred očima su mu igrali svetlaci i hiljadu kružića. Iz očiju strašnog čoveka koji se nadnosio nad njim pretila mu

je još strašnija odmazda koja je u poređenju s ovim što je iskusio, mogla izgledati kao pravi pakao. Osetio je da mu se pramenovi kose čupaju iz korena. — Ja... kazaću. Priznaću sve. Trebalo mi je neko mesto gde se mogu sakriti... gde ću biti bezbedan... jedan čovek u Hondu rekao mi je da potražim propovednika Tornleja ili Bledforda. Kazao mi je da oni negde imaju skrovište, ali, ja ne znam gde.

Holidej je ućutao, prišao vratima i otvorio ih. — Treba li vam još nešto više od ovoga? — zapitao je Kerna. — Noćas kada sam pošao iz grada, neko me je sačekao na putu u zasedi. Bilo ih je dvojica. Jednog sam pogodio i taj još uvek nosi moj metak.

— Mislite da su to bili propovednik i Bledford?

— Tako bih rekao. Sledeći potez je vaš, šerife.

Vrteći glavom zbog toga što još uvek nije mogao da se pomiri sa činjenicom koje je čuo, Kern je otišao u svoju sobu, obukao se i vratio se nazad sa revolverom pripasanim na bedro.

— Ako hoćete da mi učinite uslugu, stavite lonče za kafu i otvorite prednja vrata da u odaju uđe svežeg vazduha. Guši me smrad od saznanja kakvi su ljudi Bledford i Tornlej. Vidite Holideje, prosto ne znam kuda da se okrenem. Vi ste od početka bili u pravu, a ja sam podsvesno to znao, ali...

— Moram da osvetim dva ubistva — rekao je Dok.

— Znam, znam... — Kern je punim plućima udahnuo vazduh sa ulice. Grad je još uvek spavao. Dan se uvlačio u tamu noći sivkastom svetlošću nalik na maglu koja se pomaljala na istoku. — Moraćemo da pričekamo propovednika — rekao je. — Rolsovo priznanje možda na sudu neće imati veliku težinu, ali bez obzira, ono je ipak dokaz i ja moram postupiti po zakonu.

U ćutanju su popili kafu, koju je Kern skuvao. Kada su izašli iz zgrade zatvora, dan je već bio uveliko osvojio. Kern je duboko udahnuo jutarnji vazduh. Kao po komandi, pošli su u pravcu Tornlejeve kuće i nisu progovorili ni reč sve dok se devojka sanjivih očiju nije pojavila na vratima odgovarajući na njihovo uporno kucanje.

— Dolazimo službeno — rekao je Kern. — Ništa se ne boj, Keti. Samo nam pokaži gde je propovednikova spavaća soba, a onda se možeš vratiti u krevet.

Spavaća soba je bila prazna. Krevet nije bio razmešten što je značilo da u njemu nije spavao niko. Zaboravljajući na služavku, Kern je rekao nešto pogrdno i vratio se u predsoblje. — Pobegao je. Sigurno je to isto učinio i Bledford, ako me slutnje ne varaju. Bilo bi dobro da probudite Metkafa i da od njega iznajmite jednog konja. Sve što sada možemo da učinimo, to je da pokušamo da pronađemo to skrovište.

Holidej je poslušao savet i Metkaf mu je među svojim konjima odabrao jednog zvezdastog mrkova. — Ovaj konj je vrlo čvrst i izdržljiv — rekao je. — To će vam biti potrebno ako nameravate da uputite u planine. Idete da nađete Rio Frio, je li tako? Znam, samo nisam mogao da se setim. — Zategnuvši kolan pogledao je Holideja. Metkaf nije ništa znao, ali je bio mudar i znao je da od delova sklopi celinu. Iz jednog praznog boksa uzeo je mali san-

dučić, i otvorivši ga izvadio nekoliko štapova dinamita. — Ovde je još nešto što bi vam mogla zatrebati. Ako ih iskoristite, platićete mi a ako ih ne upotrebite, onda ćete mi ih vratiti. Samo budite pažljivi s tim.

Holidej je omotao štapove dinamita komadom šatorskog krila i stavio ih u bisage. Kern ga je čekao pred zatvorskom zgradom. Uhapšenici su tražili da ih pusti, ali je šerif ostao neumoljiv. — Morate ostati tu gde ste. Žao mi je, ali ne mogu da rizikujem da neko odjaše ispred nas i otkrije da dolazimo. Bićete pušteni kada se noćas vratim kući.

— Ako se vratiš kući — dobacio je jedan Bledfordov kauboj. — Šerife, čuo sam dosta da bih znao šta se događa. Ja samo radim za Bledforda. Morate me pustiti.

Kern možda nije čuo njegove reči, a možda se napravio da ih ne čuje. Ozbiljnog lica, zatvorio je vrata. Jašući pored trgovine, zavirio je u sporednu ulicu i zakucao na sporedna vrata Henksovog stana s instrukcijama za Meri. — U podne odnesi hranu zatvorenicima — rekao je — Ne puštaj ih napolje, ma šta ti rekli i ma šta pokušavali da ti dokažu.

Meri je obećala da će učiniti tako kao što joj je rečeno. Kern je ponovo pojahao i usmerio svog konja prema severu. Zadržao je sumoran izraz lica i čvrsto stisnute usne prvih nekoliko pređenih milja, a onda je pokazao rukom na uzan procep između rumenih obrisa planinskih grebena.

— Eno tamo su otišli. To je dosta visoka visoravan Holideje, kamenita i uglavnom neplodna. Kako ćemo ih tamo naći, to se samo pitam.

— Znate li gde je ta reka?

— Znam gde je, a to je početak. Bar ne moramo da tražimo tamo gde sam već odlazio.

Naišli su na trag koji je vodio u pravcu Bledfordovog ranča, popeli se uz blagu padinu jednog brda i odatle nastavili kasom. S vremena na vreme, Kern se naginjao preko vrata svog konja i tražio trag na zemlji.

— Tražimo iglu u plastu sena — promumlao je. — Gore ima milion mesta gde mogu biti. Možda ćemo utrošiti mesec dana u traganju ili čak i više.

— Nađimo Rio Frio — rekao je Dok. — Reka se ne može sakriti, šerife. Kad ugledamo reku, imaćemo ih u ruci.

Kern je poterao konja uz jednu stepenastu padinu, a onda pored jedne iskošene litice i na kraju opet uz padinu. — To je lakše reći nego učiniti — rekao je dok su im se konji odmarali. — Gde je ta mapa koju vam je nacrtao Hup?

Holidej mu je dao mapu i dok je Kern zurio u crtež, nastavio da osmatra teren oko njih. — Matori glupi jarac — prasnuo je Kern. — Ne mogu da se služim ovim crtežom... sve su srazmere poremećene.

— Hupovo sećanje nije ono što je nekada bilo — rekao je Holidej. — On je ostario i verovatno da već godinama nije zalazio u ovaj predeo.

— To ste tačno rekli. — Kern je prstom dotakao mapu. — Nacrtao je ovde neko drveće, ali, nigde u blizini nema drveća. Koliko vidim, nikada ga nije ni bilo. Jedina šuma je tamo na onom... — zaćutao je i okrenuo mapu pod drugim uglom. — Ovamo. Moramo da pođemo onim grebenom i na vrhu da skrenemo

desno. Tu će biti kako izgleda još jedna milja ili milja i po.

Na vrhu grebena pustili su konje da još jednom predahnu. Ispod njih u dosta prostranoj kamenitoj dolji pri svetlosti mesečine, kao srebro se belasala traka talasaste vode reke Rio Frio, a nešto malo dalje, šumelo je vrelo ispod jedne skupine stena. Obojicu je obuzelo oduševljenje. Bili su blizu cilja, i sve što im je ostajalo sada da rade, bilo je da pođu niz reku, jer negde na njenom toku nalazilo se gnezdo bandita koje su tražili.

Pošto je pažljivo osmotrio okolinu, Holidej je poterao konja niz padinu. Napojivši konje krenuli su niz rečicu i naišli na tragove. — Sveži tragovi. Neko je ovde prošao posle kiše — rekao je.

Kern je klimnuo glavom. — Samo jedan konjanik je prošao ovuda i to rano jutros. Rekoste da su mladići već u skrovištu. Ako je tako ovo bi moglo da znači da ili Bledford ili propovednik nisu u stanju da jašu.

Holidej je poterao brže svog mrkova. — To ćemo uskoro saznati. — Nastavio je krivinom rečice, a posle toga su jahali još pola milje pre nego što su zategli vođice. Tu se ispred njih dizala okomita litica. — Rečica ponire ispod one proklete litice. Kako ćemo, do vraga, obići okolo?

Sa litice se krupnim kapima cedila voda. Neravna površina stene koja se nadnosila nad njima bila je pokrivena retkom paprati, mahovinom i nekim končastim biljem koje se spuštalo niz liticu. Kern je pogledao gore. — Nema puta — rekao je. — Ako bismo sakrili konje i zauzeli negde busiju i motrili, možda bi se pre ili posle neko pojavio.

— Ne, mora biti da postoji prolaz. Možda neki tunel. — Ostao je uporan Holidej. — Toliki novac ona dvojica bandita nisu zaradili tek onako. Skrovište je sigurno dobro prikriveno.

— Možda ste u pravu. — Kern je privezao svog konja za jedan bor iza dela obale obraslog paprati. — Počećemo ovde i polako ćemo tražiti metar po metar. Gledajte dobro, jer ako postoji tunel, onda je sigurno postavljen i stražar koji čuva prilaz.

Pažljivo tragajući, prešli su razdaljinu od oko dvadesetak metara, kada se ispred njih nešto pokrenulo. Neki konj je glasno frknuo. Legnuvši na zemlju, začuli su grebanje mamuze o stenu. — Propovednik! — rekao je Kern. — Mladići su s njim. Šta li su sad naumili da mi je znati?

Kern je impulsivno pružio ruku ka revolveru. Bio je već dopola izvadio oružje, kada ga je Holidej zadržao. Čelični prsti njegove leve ruke obavili su se oko Kernovog zglavka i Holidej je prstom desne ruke stavljenim na usne dao Kernu znak da bude tih. Žbunje u blizini osnovice litice se razdvojilo. Noseći pušku u naručju iz procepa je izašao neki čovek. Taj čovek je bio mlad, visok i vitak i imao je plavu kosu.

— Greg Hamilton — rekao je Kern. — Sve se uklapa ne može biti bolje.

Hamilton je prešao preko potoka i nekoliko trenutaka nešto razgovarao sa ostalima. Zatim se pojavio i drugi čovek i Hamilton se povukao. — Sada Frenk preuzima mesto — čuli su ga Kern i Holidej. — Srećom. Sledeći put donesi mi nešto da čitam.

Propovednik je odjahao praćen svojim sinovima i Džekom Bledfordom. Stigavši do okuke, Klej Tornlej

se okrenuo u sedlu i mahnuo rukom. Hamilton mu je otpozdravio, vratio se nazad u žbunje i nestao. Kada su se svi dovoljno udaljili, Kern se usudio da progovori.

— Nađite mesto odakle možete osmatrati izlaz, a ja ću poći da vidim kuda se propovednik uputio i posle toga ću odjahati u grad da spremim poteru. Imaćete dugo da čekate i zato budite vrlo oprezni, mladi čoveče. Nemojte slučajno uletati neke glupe rizike dok sam ja odsutan.

Želja da krene za propovednikom i Betinim ubicama bila je u Holideju previše jaka. Izvadio je revolver iz futrole, ustao i odlučnim korakom se uputio prema svom konju, kada ga je Kern sustigao i spustio mu svoju tešku ruku na rame.

— Nemojte to — rekao je Kern tiho, bojeći se da ga stražar ne čuje. Ovu četvoricu možemo uhvatiti u svako doba, a također i Bledforda, ako do sada već nije mrtav. Važno mi je nešto mnogo veće, ljudi u ovom skrovištu. Mi ni predstavu nemamo o tome koliko lopova i ubica se krije u toj jazbini. Njih hoću. Uhvatiti taj čopor bio bi podvig za kakav država Teksas nikada nije čula.

— To će biti slava za vas — odvratio je Holidej kratko i netremice se zagledao šerifu u oči. — Meni slava nije potrebna već ljudi koje gonim, a ti ljudi se udaljavaju odavde.

— Dobićete ono što želite, garantujem vam, kada za to dođe vreme — rekao je Kern. — Razmislite malo. Čekali ste skoro godinu dana i zašto da sada upropastite stvar. Vratiću se sa poterom pre noći. Onda ćemo očistiti to leglo pacova, zgrabićemo Hamiltona i posle toga imaćete svu četvoricu krivaca, slažete li se?

— Do večeri?

— Da. Dovešću sve ljude koje budem mogao da sakupim — obećao je Kern.

Holidej je razmislio i došao do zaključka da je šerif Kern u pravu. Trebalo je strpiti se još malo, da bi zlikovce stigla prava kazna. Osvrnuo se oko sebe i neposredno ispred mesta gde je Hamilton nestao, ugledao jednu plitku jamu. — Stražariću onde. Nemojte me prevariti, jer znate koliko mi je stalo da krivci dobiju zasluženu kaznu.

Kern je pružio ruku i oni su se rukovali, a posle toga, Kern je odjahao. Holidej se spustio u zasenčenu jarugu i počeo da čeka. Mir i tišinu remetilo je s vremena na vreme samo dozivanje ptica. Vreme je prolazilo lenjo. Posle nekog vremena, Holideju je počelo da biva dosadno, i on je napustio jarugu i prišao bliže. Žbunje je u stvari skrivalo ulaz u skrovište, ali su se sa mesta gde je stao lepo videle ispružene stražareve noge. Da li je spavao? Možda je samo dremao, jer je mesto na kome se stražar nalazio bilo pod pripekom sunca. No, mogućnost da stražaru neopaženo priđe rodila je u Holideju iksušenje suviše jako da bi mu mogao odoleti. Izvadivši revolver, obišao je nekih tridesetak metara i došao iza žbunja. Ugledao je glavu i ramena zaklonjena širokim obodom šešira nagnutim napred na čelo. Stražar je bio sam. Pošto se u to uverio, Holidej je zamahnuo pištoljem, duboko udahnuo i skočivši napred zadao udarac po šeširu. Stražar se bez jauka srušio na stranu. Holidej ga je dograbio za noge i odvukao ga u žbunje, van domašaja

pogleda. Zatim je žurno ušao u tunel i pošao napred. Tunel je bio uzan, ali dovoljno visok da bi kroz njega mogao proći konjanik. Prirodan procep u steni bio je gde čovekovom rukom proširen.

Nekoliko koraka ispred izlaza iz tunela, Holidej je zastao da osluškne i nastavio je dalje, kada se uverio da ispred izlaza nema stražara sa kojim bi morao da se sudari. Prizor koji ga je dočekao istovremeno ga je i zbunio i oduševio. Pred njim se nalazio krater ugašenog vulkana. Mesto gde se nalazio bilo je podnožje visokih zidova od lave koji su se kružno dizali visoko prema nebu i stvarali neprobojnu barijeru u odnosu na spoljni svet. Dok su zidovi bili goli, i bez ikakvog rastinja, ravno dno vulkanskog kratera bilo je obraslo travom, mestimično prošarano drvećem i zalivano bistrom vodom reke Ric Frio. Negde blizu sredine rečica se završavala, verovatno poniruči u neku podzemnu pećinu čiji su hodnici dopirali možda do samog srca starog vulkana.

Preletevši poglodom po kružnim liticama, Holidej je video da sem tunela kroz koji je ušao nema drugog izlaza. Vratio je pogled do mesta gde je reka ponirala i osmotrio zgrade koje su se tu dizale. Zreli plodovi povrća činili su kontrast svetlozelenoj travi na kojoj su pasla goveda. Na obe strane rečice bilo je zasađeno drugo povrće i bilje. Stajao je tako zagledan u pejzaž, i zadivljen potpunošću ekonomije skrovišta, da je potpuno zaboravio da stoji izložen pogledima iz doline. Do uha mu je dopro nečiji povik. Dva čoveka pored jedne male kolibe okrenula su se, pogledala gore i mahnula mu rukom. Ti ljudi su mislili da je on jedan od njih, da je još jedan begunac pred zakonom kogà su ili propovednik ili Martin Biedferd ovamo uputili. Holidej im je otpozdravio rukom, a onda se polako vratio nazad do tunela. No, tada se začuo još jedan povik od kogà je zastao kao ukopan. Čuvar je došao svesti. Posrćući pijano i sa revolverom u ruci, bandit je srljao kroz tunel. U hodu je ispalio jedan metak koji je zviznuo samo nekoliko santimetara daleko od Holidejeve glave. Drugi hitac odbio se od zida i zviždeći odleteo visoko u vazduh. Istovremeno, dole u dolji oglasila se uzbuna. Iz niza zgrada istrčali su ljudi, a neki su trčali od rečice i sa kukuruznih polja. Mnogi od njih nosili su puške. Holidej je kleknuo na koleno, nanišanio iz revolvera i jednim hicem oborio stražara. Zatim se bacio na zemlju da bi izbegao kišu kuršuma koja ga je zasula iz dolje. Počeo je da puzi prema tunelu, preskočio preko stražarevog tela i potrčao kroz tunel da bi stigao do svog konja. Tek što je otkopčao kopču na bisagama, jedan metak je otkinuo granu iznad njega. Dograbio je dinamit iz bisaga i glavačke se bacio iza jednog oborenog debla, a zatim izvirio da pogleda ispred sebe. Jedan čovek bio je zagazio u potok, a drugi se nalazio na mestu gde je oborio stražara. Treći i četvrti su baš izlazili iz tunela, dozivajući jedan drugog želeći da se obračunaju s uljezom.

— Vidite li ga? Kuda je pobegao?

— Eno ga tamo! — Čovek koji je stajao u vodi digao je pušku. Tamo iza onog oborenog drveta!

Holidej je zaustavio disanje, nanišanio i pritiskao ne prekidajući vatru, sve dok nije ispraznio revolver. Onda je pustio da mu revolver is-

padne iz ruke, uzeo jednu šipku dinamita, odgrizao polovinu fitilja i prineo zapaljenu šibicu ostatku fitilja. Kroz koprenu barutnog dima video je kako je čovek u potoku pao na kolena, verovatno pogođen. Ostali su do tog trenutka stigli do čistine. Nisu jurnuli prema Dokovom zaklonu, ali, nije bilo verovatno da će njihova uzdržanost trajati dugo.

— Eno ga! — začuo se nečiji prodoran krik kada je Dok zamahnuo rukom. — Gađajte ga! Izrešetajmo tog nitkova! Sredimo hulju jednom za svagda!

Istog momenta kada je Dok bacio dinamit, kiša olova zasula je deblo, otkidajući komade iverki. Ležeći priljubljen na zemlji nije mogao da vidi gde je dinamit pao, ali iznenada pucnjava je prestala, i Dok je čuo zbunjene povike praćene malo zatim prodornim kricima straha bliskog užasu. Zatim se razlegla eksplozija.

Holideju se učinilo da se zemlja pod njim pomerila, i udar vazduha otkotrljao je deblo nekoliko metara. Kiša sitnog i krupnog kamenja, zemlje, polomljenih grančica i prašine sručila se na njega. Barutni dim i prašina ujedali su ga za oči. Otkinuta ljudska ruka pala je na paprat nedaleko od njega. Iako naviknut na stravične prizore smrti, Holidej se zgrozio i okrenuo glavu. Uzeo je revolver sa zemlje i napunio ispražnjen magacin.

Kada se prašina malo slegla, pogledao je zbrku i pomor koje je napravio. Ulaz u tunel bio je srušen. Eksplozija je porušila deo litice iznad tunela, i masa kamenja i stena zatrpala je ljude koji su ispod nje stajali i zagradila potok koji se počeo pretvarati u jezerce na kome su plivala tela dvojice mrtvih bandita. Za one koji su ostali u vulkanskom skrovištu nije bilo izlaza, sem da prokopaju tunel, što nije bio cilj koji se mogao ostvariti lako i za kratko vreme.

Uveren da među onima koji su ga gonili kroz tunel nema više živih, Holidej je vratio revolver u futrolu i prišao bliže da detaljnije osmotri efekat eksplozije. Pukotina u steni pružala se skoro do samog vrha litice, što je ukazivalo da bi pokušaj bekstva iz skrovišta u grotlu bio vrlo težak i rizičan. Svaki metar tunela moraće se osigurati čvrstim podupiračima ako se želi bezbedan izlazak, a biće potrebni dani ako ne i nedelja dana da se pripremi građa pre nego što se neko usudi da kroči u tunel i počne radove. Prema tome, ljudi koji su pobegli pred rukom zakona bili su sada ograničeni na zatvor koji im je nekada bio skrovište. Mogli su tu ostati i privremeno su morali ostati gde su, ali, u tom slučaju, zakon će naći načina da ih se dočepa. Bilo kako da odluče, njihova zajednička sudbina bila je zapečaćena.

Holidej se vratio do svog konja i pojahao ga sa ciljem da stigne šerifa Kerna, jer, više nije postojao razuman razlog njegovog daljeg ostajanja kod banditskog skrovišta. Pregazio je potok i stigao na pola puta do brdskog prevoja, kada se, jašući punom brzinom prema skrovištu, pojavio Kern.

— Čuo sam nešto — rekao je šerif. — Zagrmelo je kao zemljotres i grmljavina istovremeno. Zašto ste ovde, a ne na svom mestu?

— Bilo je i jedno i drugo — rekao je Dok naslanjajući se na jabuku sedla. — A ovde sam zato što tamo

više nisam potreban. — U nekoliko rečenica Dok je ispričao što se desilo.

Kern je zinuo kada je čuo njegovu priču. — Jeste li sigurni da se ne mogu popeti na liticu? Ako bi bilo tako, onda je problem rešen. Čoveče, vi i ne znate šta ste postigli! Napravili ste najveću klopku u državi Teksas u kojoj ste uhvatili krem zločinaca. Ovaj dan će ući u istoriju kriminala.

— Ne zaboravite da još dosta stvari treba učiniti.

— Znam. — Kern je bacio pogled u pravcu odakle je došao. — Sada ćemo se posvetiti tome. Po pravcu njihovog kretanja, rekao bih da su se propovednik i njegova bandica uputili prema Bledfordovom ranču. Ako se to pokaže kao tačno, nas dvojica smo nemoćni. Ne možemo ih pričepiti na ranču, bez potrebe, i zato mislim da bi bilo najbolje ako bismo iz ovih stopa pošli u grad i tamo skupili sve ljude koje nađemo.

Mada ga je raspinjalo nestrpljenje, Dok Holidej je morao da se složi sa šerifovim predlogom. Čak i ako na platnom spisku i nema revolveraše plaćene za prljave poslove, među kaubojima će se sigurno naći takvih koji će iz lojalnosti hteti da se bore za njega. Zametnuće se borba i krv će se proliti ukoliko potera ne bude toliko brojna i moćna da kod ljudi sa Bledfordovog ranča ugasi svaku želju za otporom.

— Noćas — rekao je Holidej. — Noćas ćemo ih pohvatati, šerife. Biće iza rešetaka... ili mrtvi, zavisi od toga šta im se bude više dopadalo.

— Da, bilo kako bilo, imaćemo ih u rukama — rekao je Kern. — Nemojte brinuti.

No, kada su stigli do gradskog zatvora, pokazalo se da je Kernovo računanje na solidarnost i hrabrost građana Pekstrapa bilo ozbiljno uzdrmano. Tamo ih je čekala grupa građana, a iz unutrašnjosti zatvora čula se galama koju su dizali razdraženi uhapšenici.

— Tako je celog dana — požalio se vlasnik trgovine Henks. — Lupaju i urlaju. Meri im je odnela hranu, a onda je plačući od straha dotrčala kući. Šerife, nemate pravo da tako držite zatvorene. Oni, na kraju, nisu uradili ništa strašno, samo su se napili.

— Uradili su mnogo više od toga, remetili su javni red — rekao je Kern. — Sem toga, imao sam na umu nešto mnogo važnije od šačice pijanaca, i to me je zadržalo van grada. U ovom momentu skupljam poteru. Treba mi svaki čovek sposoban da nosi oružje. U pitanju je poduhvat koji će se pamtiti.

— Na mene ne računajte — rekao je Henks.

— Ni na mene — izjavio je jedan drugi čovek.

— Za mene to ne dolazi u obzir — izjavio je berberin Fleps. — Svršavajte sami vaše prljave poslove, za to ste plaćeni. Ostavili ste ove jadne ljude da se celog dana kuvaju u sopstvenom znoju u onoj kutiji za sardine. Šerif koji sa svojim zatvorenicima postupa kao sa životinjama, ne zaslužuje pomoć... bar ja tako mislim.

— Imao sam opravdanih razloga.

— Nemojte mi reći da ste imali. Noć u ćeliji bila je sasvim dovoljna. Zar za to što je jedan od njih pokušao da vas udari po glavi...

— To što su ostali ceo dan u zatvoru nema nikakve veze s tim napadom na mene — grmnuo je Kern. — Do đavola, zar niko od vas ne čuje šta govorim? Razumete li kad kažem da su mi potrebni ljudi za poteru. Zar vas ne interesuje da znate šta je u pitanju? Zar vas nije briga što se događa oko vas?

Kern je prokrčio put kroz gomilu i popeo se na verandu. Stao je na vrata zatvora i digao ruke da bi umirio okupljene, ali, oni na njegov zahtev nisu obratili pažnju. I dalje su negodovali i protestovali protiv šerifa. Za to vreme, zatvorenici su postali još bučniji. Šerifa je, međutim, izdalo strpljenje i on je dograbio Henksa za ramena i dobro ga prodrmao. — Koji je vrag ušao u vas? Ja sma čuvar reda i zakona u ovom gradu! Ako ja kažem da neko mora ostati u zatvoru, onda će tako biti.

— Ulazio sam unutra — rekao je Henks. — Sedam ljudi je nabijeno u jednoj jedinoj ćeliji. Onaj premlaćeni siromah je u drugoj. Da znate da bi ih sve pustio napolje, da sam samo mogao da nađem ključeve.

— Zažalili biste da ste to uradili.

— Zar bih zažalio? Kažem vam, šerife, da ova nedelja nije ispala kao dan odmora i praznovanja. Jutros nije održana služba božja, a uz to su uhapšenici galamili toliko da mrtve probude u grobu. Imamo šerifa koji je plaćen da u gradu održava red i mir, a njega ni od korova onda kada je potreban. — Henks se otrgao od Kerna i okrenuo se sugrađanima. — Nama je važno šta se događa u gradu a ne tamo negde u preriji, je li tako? Ako ne možemo da imamo mira u nedelju, kada ga onda možemo imati? Šta imamo od toga što plaćamo šerifa kad ne dobijamo ono zbog čega smo ga unajmili?

— Jeste li razgovarali sa uhapšenicima? — zapitao je Kern. — Jeste li ih pitali zašto sam ih zadržao u zatvoru?

— Pokušao sam, ali nisam uspeo. Samo su psovali i grdili na sav glas... Vas, mene, sve redom. Razumeo sam njihovu ljutnju, jer je unutra vruće i zagušljivo kao u paklu.

Dok se šerif raspravljao sa građanima, Holidej je okrenuo konja sa namerom da se udalji. Kern se namrštio i doviknuo za njim. — Holideje, kuda ste se uputili? Treba mi pomoć. Moram ih ubediti.

Zategnuvši vodice, Dok Holidej je ne skrivajući ogorčenje prešao pogledom po građanima. — Ne vredi, šerife. Možete govoriti dok vam lice ne pomodri i sve što ćete učiniti to je da ćete istupiti zube. Oni nam neće pomoći, šerife, ne zavaravajte se. Računajte na to da ćemo borbu morati da vodimo sami. I bolje je tako. Više volim da sam sam, nego sa nepouzdanim prijateljima.

Kern se probio kroz gomilu do ivice verande. — Ne možemo poći tako sami!

— Već sam dosta dugo čekao, šerife!

— Oni će vas izrešetati! — Kern je prišao i uhvatio Holidejevog konja za uzdu i ozbiljno pogledao Doka. — Dajte mi još malo vremena, mister Holideje. Ljudi još nisu čuli istinu i nisu u mogućnosti da procene.

— Biću na farmi Hamiltonovih — rekao je Dok i sagnuvši se uklonio šerifovu ruku sa uzde. Pre nego što je petama poterao konja, dodao je

hladno, ali bez gorčine. — Do osam časova, ne duže. Znate gde ću biti posle toga ostatak noći. Ako se odlučite da dođete, držite oči i uši otvorene . . . može se desiti da čujete pucnjavu.

X

Iz obzira prema Martinu Bledfordu koji je trpeo bolove od zadobijene rane, Hač Tornlej je pritulio svetiljku u sobi. Na krevetu, pored nogu ranjenika, gorelo je kandilo. Prozor je bio zatvoren da bi sobu izolovao od šumova koji bi spolja mogli dopreti, a debele zavese su bile navučene. Tornlej je jednog za drugim poslao svoje sinove napolje, i sada se u sobi nalazio samo Džek da bude svedok smrti svog oca.

Džek se nelagodno premeštao sa noge na nogu. Suze mu nisu navirale na oči, mada bi on voleo kada bi mogao da zaplače. Čak i na samrti, njegov stari otac je vladao njegovim osećanjima i voljom. Sve vreme su prodorne oči njegovog oca tražile uzalud na njegovom licu i očima tugu i žaljenje koje nije bio u stanju da pokaže . . . možda čak ni da nađe u sebi.

— Biće ti dobro, tata — rekao je sa dosta napora, nastojeći da svom držanju da koliko toliko prirodnosti. — Sa rančem će sve biti u redu, ne brini. Ja ću preuzeti sve u svoje ruke i brinuću se o svemu.

Usne starog razbojnika su se jedva pomerile. U njegovim očima varničila je iskra ljutine i snažne volje koja ga je još držala u životu. — Tvoja krivica — rekao je. — Sve je tvoja krivica.

— Nije tako! — usprotivio se Džek. — Nemoj tako govoriti, tata! Nemoj me više grditi . . . — Džek se nekoliko trenutaka kolebao, a onda je uspeo da prikupi dovoljno hrabrosti da se približi krevetu i pruži ruku. Ali, njegov otac nije hteo da prihvati ili nije video pruženu ruku, i mladić je stisnuo šaku u pesnicu, i ne znajući šta će, počeo mahati njome. — Tata, žao mi je. Neprekidno ti to govorim i veruj da sam iskren. Popraviću sve što sam pokvario . . . Samo nemoj okretati glavu od mene. Nemoj me mrzeti, tata, preklinjem te.

— Uništio si sve što sam godinama stvarao! — zastenjao je Bledford. — Ti si prouzrokovao moju smrt, glupava budalo! Čak ni sada nećeš da pustiš suzu za mnom!

— Plačem u sebi, tata.

— Ne, ne plačeš. Bojiš se, i strah ti je stegao srce, a ne žalost zbog mene. — Upotrebivši svu preostalu snagu koja ga je brzo napuštala, Martin Bledford se uspravio u postelji. Pružio je optužujući kažiprst prema Džeku dok je propovednik u uglu tiho čitao molitve. — Drhtiš sav od glave do pete, kolena ti se tresu od straha, jer ćeš morati da se suočiš sa Holidejem. Skrivanje u skrovištu te ne može spasti. Moraćeš da ga ubiješ, inače će ti on namaći omču na vrat, ma kuda da odeš.

Iscrpljen do poslednjih granica snage, Bledford se srušio nazad na uzglavlje. — To je posao koji nećeš moći da zaobiđeš. Ako ga izbegneš, ili ga ne obaviš kako valja, sinko, srešćemo se u paklu . . . U paklu.

Oholo dignuta glava se zaljuljala i klonula na stranu. Oči do tada sjajne od ljutine zurile su u prazno. Jedini šum koji se u tom trenutku čuo

bio je jedva čujan uzdah za kojim se ugasio Bledfordov život i Tornlejev glas blizak šapatu, kojim je propovednik nastavio da čita molitve.

Jedna jedina suza kliznula je niz obraz Džeka Bledforda. On je obrisao i ljutito se okrenuo. — Licemeru! — izdrao se na Tornleja. — Moliš se bogu za nečiju dušu, a spremaš se da ubiješ čoveka. Kakav si ti đavolski sveštenik?!

Tornlej je digao pogled sa biblije, zatvorio je i odložio je na stočić pored sebe. Njegovo mrgodno lice izgledalo je kao da je isklesano od granita i mladićeva ljutina odbila se od njegovog pogleda hladnog i ravnodušnog kao smrt. Poćutao je nekoliko trenutaka pre nego što je progovorio.

— Preći ću preko toga što si rekao... ovoga puta. Ali, nemoj mi više nikada to reći, dečko. Ti dobro znaš šta večeras moramo učiniti. Ubuduće, pre nego što nešto kažeš, dobro razmisli šta ćeš reći. A sada, mislim da bi najbolje bilo ako pođemo da završimo ono što moramo završiti.

•

Dok Holidej je sedeo zamišljen puštajući da mu se kafa sasvim ohladi. Pogledao je na časovnik iznad kamina i proverio koje je vreme. I Mejzi je pogledala časovnik. Prešla je preko odaje i zašipila vrata.

— Sa poterom ili bez potere, Kern će uskoro biti ovde — rekla je. — Čekaj ga, Džone. Nemoj biti toliko nesmotren.

Holidej nije više mogao da čeka. Skrovište bandita bilo je nađeno i blokirano. Rančer i propovednik Tornlej će uskoro saznati šta se desilo tamo. Kao iskusni borci, znaće da je napad najbolja odbrana i preneće poprište obračuna na Hamiltonov ranč... ukoliko ih ne preduhitri i bitku prenese na njihov teren. Odlučan da iščekivanju učini kraj, kao uostalom i Mejzi koja je samo prigovarala njegovoj rešenosti da ide sam, ustao je sa stolice i nameštio opasač sa revolverom. — Moram da pođem, Mejzi. Ako Kern dođe, lako će naći moj trag. Ne vredi dalje odlagati, jer ono što treba da se završi najbolje da se završi noćas.

Hup je dohvatio skraćenu dvocevku i šepajući pošao da mu se pridruži. — Slušaj, nisam toliko star da ne mogu da pritisnem okidač puške. Poći ću da ti pomognem, mladiću. Neću da dozvolim da se sam suočiš sa tom bandom.

Miki je netremice zurio čas u jednog čas u drugog. Bio je još suviše mlad da bi sasvim razumeo, ali, osećao je da se događa nešto sudbonosno i počeo je da plače. Mejzi ga je pozvala sebi i on je grčevito obgrlio njene noge i zagnjurio lice u njenu suknju.

— Šššt, ne plači — rekla je i nastavila. — Džone, nisam toliko glupa da ne znam da procenim situaciju. Došavši ovamo, uništio si dobro zamišljen i odlično uhodan posao koji su ona dva matora nevaljalca vodila. Otkrio si ko su oni i šta im je cilj, a istovremeno si nagovestio da ćeš se osvetiti njihovoj deci. Ali, sve dotle dok ne saznaju da je skrovište bande otkriveno, ti si im jedina pretnja. Ti, dakle, ne odlaziš samo zbog toga da nas zaštitiš od eventualnog napada, koji bi zbog tebe mogli izvesti.

Holidej je pokretom ruke otklonio Mejzi u stranu. Odšipio je vrata i rukom preprečio put Hupu, koji je hteo da pođe za njim. Sagnuo se da Mikija pomiluje po kovrdžavoj kosi i rekao. — Ne, oni ne bi došli ovamo. Ne bi imali hrabrosti. Iz iskustva znam da su nasilnici obično kukavice.

Mejzi je pošla za njim u dvorište, obigravajući oko njega. — Oh, nemoj biti tako siguran. Nasilnici jesu, ali mislim da bi imali hrabrosti. Propovednik me mrzi i ne bi se libio da svoje sinove i Bledfordovog štenca pošalje na tebe i mene. A znaš li zašto? Možda naslućuješ, ali ću ti ipak reći: Zato što sam ga odbila. Možeš li to da zamisliš? Odbila sam ga ja, žena kojom gradske gospođe ispiraju usta. Kažu da nisam uspela da zavedem doktora, ali makar da i to nije istina i takva kakva sam u njihovim pričama, ne bih ni pogledala propovednika. On je tvor nad tvorovima, gad nad gadovima! A što se tiče onih sa kojima je Greg lutao... — Mejzi je zastala da bi predahnula. — Nećeš da me saslušaš do kraja, je li? Poći ćeš da izvršiš samoubistvo, a da ne čuješ šta bi to za mene značilo... koliko bi me pogodilo... i unesrećilo!

Holidej je pomilovao po obrazu i obrisao joj suze. — Čuj, predložio bih ti nešto. Zašto ne uzmeš karuce i povezeš Hupa i Mikija u grad. Mogla bi lepo ostati u hotelu ili u nekom pansionu dok se okonča ova gužva sa mnom.

— Ne! — Mejzi mu se bacila na prsa, i obgrlila ga rukama oko vrata. — S obzirom na to kakvog sam soja, možda nikad ne bi trebalo da izgovorim ovo što ću reći. Ali, ne mogu da se uzdržim. Ja... ja te volim, Džone. Neću dozvoliti da uludo izgubiš glavu... neću. Zar sada, kada šerif svakog momenta može naići i preuzeti odgovornost na sebe.

Holidej je blago odvojio od sebe. — Nije u pitanju odgovornost, draga moja. Nešto više je na kocki. — Još jednom je pomilovao po obrazu i spustio ruke pored tela. — Ni ti me ne bi volela da nisam ovakav kakav jesam, a i kada bih hteo, ja ne bih mogao da budem drukčiji. — Okrenuo se i pošao prema priveznštu gde ga je čekao konj, i još je stajao zaokupljen odvezivanjem kajasa kada se iz jedne jaruge nedaleko od štale pojavio Tornlej sa trojicom mladića. No, Holidej i Mejzi ih nisu videli.

Lukavi Tornlej je naredio svojim pratiocima da kopite svojih konja omotaju krpama, a uzde i mamuze bile su zategnute da ne zveckaju. Dignuvši ruku da bi zaustavio one iza sebe, Tornlej je sjahao sa živahnošću koja je odudarala od njegovih godina, a onda je pritrčao do štale i provirio prema kući.

— Razvijte se u strelce — rekao je mladićima. — Kleje, ti ostani iza mene. Zapamti šta ti valja raditi i pokušaj da makar jednom u životu uradiš tačno ono što se očekuje od tebe.

Bret je otrčao do gomile složenih drva. Ograničenih mogućnosti kretanja zbog povređene noge, Džek je odšepao do jednog zaklona blizu bunara, a Klej se sagnuo i pošao za svojim ocem. — Treba ih pobiti sve do jednog — rekao im je — i to tako da izgleda da je zločin proizvod slučajnosti. Sve vreme od kako su napustili ranč, propovednik ih je uveravao da je to neophodno. A posle?! Posle će nekako doći samo od sebe. Čekali su ih rezervni konji i

kada raščišćavanje ranča bude završeno, za sobom će ostaviti duplo veći broj tragova koje će Kern morati da prati. Sve je, dakle, bilo pripremljeno i sve se uklapalo. Holidej je bio na otvorenom, nezaštićen, a Mejzi na korak od njega dalеko. Hup i Miki nalazili su se na verandi.

Zadovoljan što su njegovi dečaci spretno zauzeli povoljne pozicije, Hač Tornlej je izašao iz zaklona iza štale. Polegao je po zemlji i dao Kleju znak da i on učini isto, a onda dao signal. Eret je prvi otvorio paljbu. Tane je zviznulo pored Holidejevog uha i iznad Mejzine glave, da bi završilo put razbivši okno na prozoru samo metar od mesta gde je stajao Hup. Štiteći Mikija telom, Hup je ćopajući poskočio kroz vrata i potrčao da ugasi svetiljku. U tom trenutku, i drugi su pripucali, praveći buku koja je svakog trenutka postajala sve gromkija.

— Lezi i ne miči se! — povikao je Holidej Mejzi i pljesnuvši konja po sapima oterao ga dalje od linije paljbe. Istovremeno je i sam skočio sa verande na zemlju i otkotrljao se ispod stepeništa. Vatreni jezičci su plamteli iza gomile drva, otkrivajući mu Bretov položaj. Ugledao je da iza gomile drva izviruje nečija glava i opalio. Bret se ispravio, posrnuo unazad nekoliko koraka, uhvatio se rukom za čelo i prodorno vrisnuo, pre nego što se skljokao na zemlju.

Džek Bledford je bio Holidejev sledeći cilj. Šćućuren pored bunara, Džek je jasno video sevanje revolvera ispod stepeništa verande. Uperio je revolver prema stepeništu, naniŠanio i dva puta opalio. Ali, Holidej se nije više tamo nalazio... bio je već na polovini dvorišta iza stuba za koji se vezivao konopac za sušenje veša. Holidejev kuršum ga je pogodio u prsa, okrenuo ga u krug kao čigru i bacio ga na korito pune vode. Džek je udario glavom o korito, začulo se glasno krcanje kičme kao kada se lomi vrat... šum od koga se Kleju Tornleju sledila krv u žilama. Klej je skočio, panično povukao oca tražeći pomoć i zaždio da beži... dok ga Holidejev metak nije pogodio između lopatica i usmrtio.

Nastao je kratak predah u pucnjavi koji nije trajao dugo. Kada je topot mnogobrojnih kopita ispunio noć, Hup Hamilton je proturio skraćenu dvocevku kroz razbijen prozor i opalio iz obe cevi. Trgao se kada je Kernov glas nadjačao odjek pucnja i kada je potera ujahala u dvorište. Nastupio je potpun obrt.

— Stoj, svešteniče! — povikao je Kern i skočivši s konja uperio revolver u Hača Tornleja, a onda rukom dao znak članovima potere da priđu bliže. — Žao nam je što smo zakasnili, ali mi je drago da nismo došli suviše kasno — rekao je Holideju. — Trebalo je više vremena nego obično da ubedim građane da poču sa mnom. Vidim da ste vi i sami dosta dobro obavili posao.

— Delimično — odgovovrio je Dok prilazeći. — Ovoga prepuštam vama — dodao je pokazujući na propovednika.

Hač Tornlej je ispustio revolver i ustajući sa zemlje digao ruke uvis. — Bili smo na božjem poslu, šerife — rekao je. — Boriti se protiv poroka i greha je pogougodno delo, a Holidej i ova Hamiltonova su živeli u grehu.

— Zar tako? Zar je pokušaj ubistva bogougodno delo?

— Nismo hteli nikoga da ubijemo — pravdao se Tornlej. — Hteli smo

samo da ih se oslobodimo... da ih oteramo odavde.

Kern se nasmejao glasno. — Znam sve o tebi, propovedniče... o skrovištu za begunce pred zakonom i o svemu drugom. Znamo čak i to da je tamo pobegao muž Mejzi Hamilton, jer je bio suviše kukavica da ostane u blizini posle zločina koji je učinio. On je još i sada tamo. Bio je dovoljno uplašen da pobegne, a biće još više uplašen kada ga iskopamo otuda.

Tornlej je klonuo ramenima. Svet oko njega se rušio, njegov svet, svet laži, prevara i nasilja, svet koji je dugo godina gradio. Njegovi sinovi su bili mrtvi; bili su mrtvi i Martin Bledford i njegov sin Džek. Nije postojao više nijedan razlog za borbu, i on je mirno prihvatio da mu Kern stavi lisice na ruke. Lisice su resko škljocnule, i šerif je bez mnogo uvažavanja gurnuo svog uhapšenika da pođe. Propovednik Tornlej je pognuo glavu i poslušao.

*

Kada je potera sa uhapšenikom odjahala sa ranča, Mejzi Hamilton je ostala zabrinuta. U glavi su joj se vrzmale različite misli, ali je najviše morila jedna jedina briga: njen muž, Greg Hamilton. Hup i mali Miki su uveliko spavali, a ona je sedela na stepeništu verande sa Holidejem, glave naslonjene na njegovo rame, sa sjajem zvezda u tamnoj kosi.

— Greg je živ, kao što sam i mislila — rekla je — i vratiće se kući. To je užasno, Džone, jer mi se čini da su prošli vekovi od kako sam ga videla poslednji put. Ne mogu da se pomirim sa mišlju da ću morati opet... — zaćutala je u pola rečenice kao da se zagrcnula.

Holidej je prigrlio i privukao je bliže sebi, pre nego što je progovorio poljubio je u kosu na slepoočnici. — Nećeš morati ništa od onoga što misliš. Greg je ubica i biće osuđen na dugogodišnju robiju... ako ne i vešala. Znam da to nije prijatna slika budućnosti, ali, ti si još mlada žena... i možeš početi iz početka.

— Iz početka? Kako? To je lakše reći nego ostvariti. Sve što imam to su ova kuća, zemlja i dete...

— To je vrlo mnogo, naročito Miki. Uveren sam da bi mnoge žene dale dosta godina života kad bi mogle da se nađu na tvom mestu. Teško ti je, znam, ali, misli na budućnost.

— A ti?... Šta ti nameravaš? Mislim da bi mi bilo lakše kada bi ti bio negde u blizini.

— Biću... izvesno vreme — rekao je Dok i pomilovao je po kosi. — Suviše si dražesna da bih te mogao odmah zaboraviti.

— A posle... šta će biti posle — zapitala je pripijajući se uz njega.

— Posle... — ponovio je Dok zamišljeno. Mislim da to niko od nas ne zna. Uostalom, možda to „posle" neće ni doći... ako se postaramo da nam sadašnjost bude što lepša — rekao je i čvršće je zagrlio.

— Postaraćemo se da nam bude lepo, Dok — prošaputala je Mejzi. — Ja sigurno hoću.

KRAJ

čitajte sledeći broj
DOKA HOLIDEJA

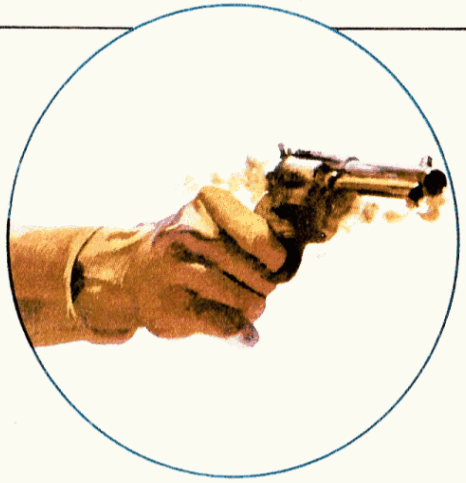

BROJ 149

izlazi 7. januara 1984.

IZDAJE I ŠTAMPA NIŠRO FORUM OOUR MARKETPRINT, 21000 NOVI SAD V. MIŠIĆA 1.